

Luminor Bank AS
2023. gada pārskats

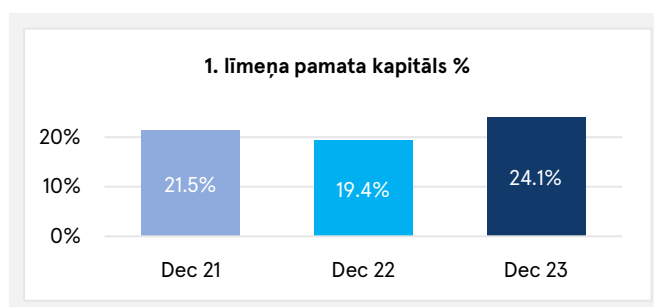
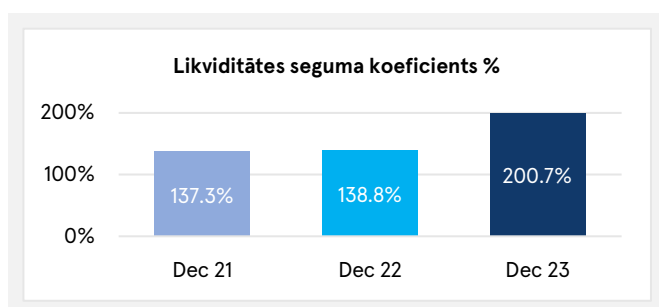
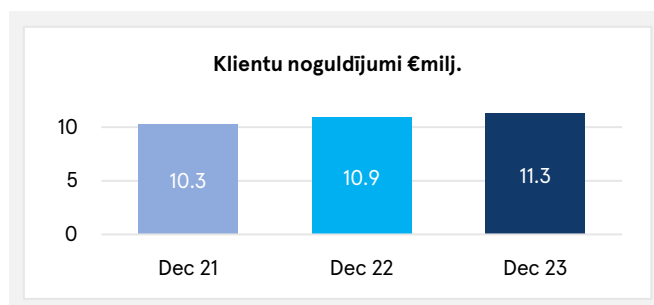
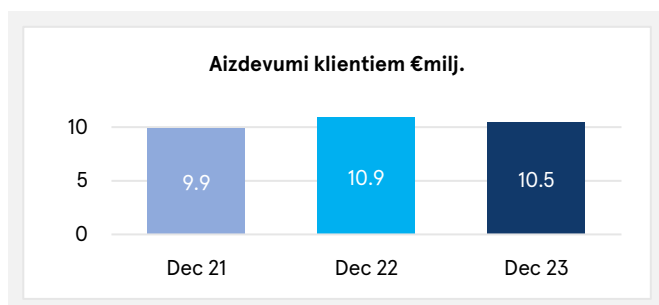
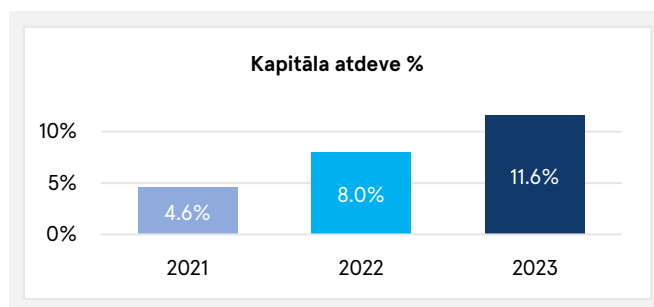
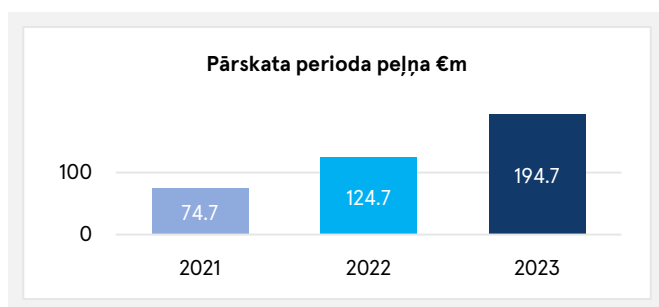
IEVADS

Īsumā

MŪSU GADS ĪSUMĀ

- Būtisks ienākumu pieaugums (par 65%), kas daļēji ieguldīts IT un procesu pilnveidošanā
- Peļņa pirms nodokļiem pieauga par 95%, bet izaugsmi Latvijā un Lietuvā šajā periodā mazināja ieviestās nodevas un nodokļi
- Klientu noguldījumi pieauga par 3.1%, tostarp termiņnoguldījumi palielinājās divkārt
- Likviditātes un kapitāla rādītāja pieauga un saglabājās ļoti augstā līmenī

FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTI

PAR MUMS

Luminor ir vadošā neatkarīgā banka Baltijā un trešais lielākais finanšu pakalpojumu sniedzējs mūsu reģionā. Mēs nodrošinām finanšu pakalpojumus privātpersonām, ģimenēm un uzņēmumiem. Mūsu mērķis ir sniegt atbalstu klientiem un stiprināt viņu un pārstāvēto valstu finansiālo labklājību, kā arī atbalstīt to izaugsmi. Plašāka informācija par mums atrodama www.luminor.ee

Valdes priekšsēdētāja ziņojums

Pēc ārkārtīgi zemu procentu likmju perioda, kas ilga vairākus gadus, 2023. gadā likmes pieauga, ietekmējot pieprasījumu pēc jauniem kredītiem un arī palielinot konkurenci par klientu noguldījumiem. Mēs turpinājām atbalstīt savus klientus – Baltijas privātpersonas un uzņēmumus – palielinājām noguldījumu apmērus, savukārt mūsu kredītportfelis nedaudz samazinājās.

Mēs pilnveidojām savu produktu un pakalpojumu piedāvājumu privātpersonām, īpašu uzmanību veltot norēķinu kontu un noguldījumu apjoma palielināšanai, un mēs turpinājām veidot uz mūsu klientiem orientētu banku. Par spīti ierobežotam pieprasījumam pēc jauniem aizdevumiem, izsniegto hipotekāro kredītu apjoms palielinājās. Korporatīvajā segmentā mēs ieklausījāmies klientu vajadzībās, palielinot noguldījumu atlikumu un turpinot būt vadošais korporatīvo obligāciju emisiju organizētājs Baltijā. Mēs parakstījām vienošanos ar Eiropas Investīciju banku, lai veicinātu papildu aizdevumu izsniegšanu Baltijas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un veicinātu pāreju uz zaļo ekonomiku. Tāpat pasaulē vadošā ESG reitingu kompānija Morningstar Sustainalytics jau otro gadu pēc kārtas piešķīra Luminor bankai labāko ESG riska novērtējumu starp lielākajām bankām Baltijā.

Mūsu peļņa pirms nodokļu nomaksas palielinājās līdz 273.2 miljoniem eiro, pārsniedzot 2022. gada peļņu par 92%. Tomēr pēc jaunu nodokļu un nodevu ieviešanas Lietuvā un Latvijā peļņas pēc nodokļu nomaksas 194.7 miljonu eiro apmērā pieaugums bija tikai 70.0 miljoni eiro. Pieaugot procentu likmēm un tādējādi mūsu neto procentu ieņēmumiem, kopējie pamatdarbības ienākumi pieauga par divām trešdaļām. Uzlabojot IT sistēmas un procesus, pamatdarbības izdevumi pieauga par 45.7%, un šādus uzlabojumus ir plānots turpināt arī nākamajos gados. Dažu atsevišķu gadījumu dēļ sagaidāmie kredītzaudējumi pieauga par 17 miljoniem eiro. Nodokļu izdevumi ir pieauguši četrkārt, galvenokārt tāpēc, ka Latvijā tika ieviesta pagaidu nodeva, bet Lietuvā – pagaidu banku nodoklis.

Izlīdzinātais kapitāla atdeves rādītājs pirms nodokļu nomaksas bija 16.3% jeb 11.6%, rēķinot pēc nodokļu nomaksas. Mūsu likviditātes un kapitāla stāvoklis ir stabils. Gada laikā mēs palielinājām bankas likviditātes seguma koeficientu līdz 200.7%, un gada beigās tās pamatkapitāla, pašu kapitāla (Tier 1) un kopējā kapitāla rādītājs, ieskaitot perioda peļņu, bija 24.1%. Visu mūsu kapitālu veido pašu kapitāls. Kapitāla apjoms un struktūra tiek izvērtēta, lai nodrošinātu atbilstību mūsu plāniem un nākotnes prognozēm un uzlabotu kapitāla resursu efektivitāti.

Ir saglabājusies laba kredītu kvalitāte. 2. posmā klasificētie aizdevumi gada laikā samazinājās par 6.8%, jo aizdevumi tika amortizēti vai atmaksāti, pateicoties aktīvākai aizdevumu portfeļa pārvaldīšanai. 3. posmā klasificētie aizdevumi palielinājās par 68.8 miljoniem eiro, galvenokārt tāpēc, ka tika pārklassificēts riska darījums ar vienu klientu, un tādējādi gada beigās šie aizdevumi veidoja 1.9% no bruto aizdevumiem. Mums nav tiešu riska darījumu ar uzņēmumiem Krievijā, Baltkrievijā un Ukrainā. Mūsu riska darījumi ar šo valstu rezidentiem, kurus veido galvenokārt hipotekārie kredīti, gada laikā turpināja samazināties, un tagad ir mazāki par 1 miljonu eiro.

Šogad par padomes locekļiem tika iecelti Kasims Abbāss un Īans Plankets, bet Nadīms El Gabani (*Nadim Diaa El Din El Gabbani*), Elanora Hārdvika (*Elanor Rose ('Elly') Hardwick*) un Maikls Džeksons (*Michael Richard Jackson*) pārtrauca pildīt darba pienākumus *Luminor* padomē un padomes komitejās. Ossi Leikola tika iecelts par valdes loekli valdes priekšsēdētāja vietnieku, bet Djego Biondo tika iecelts par Risku vadītāju, nomainot šajā amatā Georgu Kaltenbrunneru (*Georg Jürgen Kaltenbrunner*). Pēc Andriusa Načajus (*Andrius Načajus*) atkāpšanās no amata par Korporatīvo klientu pārvaldes vadītāju kļuva Jonass Urbonass, bet Andrea Granata tika iecelts par Operacionālās darbības pārvaldes pagaidu vadītāju, nomainot Īanu Peniju (*Ian Penny*) un Ilju Sovetovu (*Ilya Sovetov*).

2024. gada 30. jūnijā es atstāšu amatu *Luminor*, lai atgrieztos Austrijā un kļūtu par valdes priekšsēdētāju Erste bankā. *Luminor* padome ir sākusi meklēt manu aizvietotāju. Līdz tam laikam es turpināšu strādāt kopā ar padomi, vadīšu valdes darbu, virzīšu mūsu stratēģijas īstenošanu un nodrošināšu veiksmīgu pienākumu nodošanu nākamajam bankas vadītājam.

Baltijas reģiona ilgtermiņa perspektīvas ir pārliedzošas. Neskatoties uz pašreizējo ekonomisko situāciju, mēs ar pārliecību raugāmies nākotnē, jo ticam mūsu vietējiem tirgiem un bankas stratēģijai; mēs darbojamies, lai uzlabotu mūsu klientu un vietējo tirgu finansiālo labklājību, kā arī atbalstītu to izaugsmi. Tādā veidā mēs saglabāsim savu spēcīgo finanšu stāvokli, ievērosim piesardzīgu riska pārvaldību un pildīsim savas uzņemtās saistības pret galvenajām ieinteresēto pušu grupām.

2023. gadā mēs turpinājām atbalstīt savus klientus, palielinājām ienākumus un uzturējām spēcīgu likviditātes un kapitāla rādītājus, kā arī veicām ieguldījumus nākotnes kapacitātē, vienlaicīgi uzlabojot darbības efektivitāti.

Mēs ar pārliecību raugāmies uz priekšu, jo ticam Baltiju tirgu izaugsmei un mūsu atjauninātai stratēģijai.

Peters Boseks
Valdes priekšsēdētājs

Mēs esam Luminor

Mēs esam vadošā neatkarīgā banka Baltijas valstīs un trešais lielākais finanšu pakalpojumu sniedzējs reģionā. Mēs nodrošinām finanšu pakalpojumus privātpersonām, ģimenēm un uzņēmumiem. Tāpat kā Igaunijas, Latvijas un Lietuvas tirgi, mēs esam jauni, dinamiski un vērsti uz nākotni. Par svarīgu mērķi mēs esam noteikuši mūsu reģiona finansiālās labklājības veicināšanu un tā dinamiskas attīstības un inovāciju atbalstīšanu.

Kopš neatkarības atjaunošanas pagājušā gadsimta 90. gadu sākumā Baltijas valstīs plānveida tautsaimniecību nomainījusi stabila demokrātija. Visas trīs valstis ir gan NATO, gan Eiropas Savienības dalībvalstis, kā arī ir ieviesušas eiro. Kopš 2000. gada IKP uz vienu iedzīvotāju Baltijas valstīs ir divkāršojies, tomēr tas ir tikai 50% no ES dalībvalstu vidējā rādītāja. Tam būtu jāveicina pastāvīga izaugsme, kas pārsniedz ES vidējo rādītāju. Valdības ir īstenojušas konservatīvu fiskālo politiku, un valsts parāds ir mazāks par 40% no IKP jeb mazāk nekā puse no ES vidējā rādītāja. Galvenie eksporta tirgi ir pārējās ES dalībvalstis, ASV un Apvienotā Karaliste. Tirdzniecība ar Krieviju ir ierobežota.

Šo trīs valstu kopējais iedzīvotāju skaits ir nedaudz virs 6 miljoniem, līdzīgi kā citās Ziemeļvalstīs, piemēram, Dānijā, Somijā vai Norvēģijā. Tāpat kā kaimiņvalstis, arī Baltijas valstis augstu vērtē atvērtību un brīvību. *Transparency International* 2022. gada korupcijas uztveres indeksā visas Baltijas valstis ierindojās 180 pasaules valstu saraksta pirmajā ceturtdaļā ar vidējo punktu skaitu 65.0, kas ir līdzīgs Dienvidkorejas vērtējumam, krietni apsteidzot Centrālās un Austrumeiropas valstis.

Baltijas banku tirgū valda konkurence, taču tas ir ienesīgs. Mēs esam trešā lielākā banka reģionā ar 15% tirgus daļu kreditēšanā. Mēs konkurējam ar divām Zviedrijas bankām, kuras darbojas visā reģionā, kā arī ar mazākām vietējām bankām katrā valstī. Kreditēšanas apjomi reģionā pēdējos gados ir pieauguši, taču zemais privātpersonu parādsaistību līmenis, ieskaitot ierobežotu hipotekāro kredītu tirgus daļu, paver iespējas turpmākam kreditēšanas pieaugumam.

Luminor tika izveidota 2017. gadā, apvienojot DNB un Nordea banku darbību Baltijas valstīs, lai apkalpotu finanšu vajadzības dinamiskos ekonomiskajos apstākļos. Mēs pārvaldām savu biznesu Baltijā pa klientu segmentiem – privātpersonu apkalpošana un korporatīvo klientu apkalpošana. Mūsu centrālais birojs atrodas Igaunijā ar filiālēm Latvijā un Lietuvā. Mūsu meitas uzņēmumi sniedz līzings pakalpojumus, pārvalda pensiju fondus un e-komercijas maksājumus. Mēs darbojamies tikai Baltijas valstīs, un mūsu pakalpojumi ir paredzēti šo valstu iedzīvotājiem: privātpersonām un uzņēmumiem.

Mūsu mātes sabiedrība Luminor Holding pieder konsorcijam, ko vada *Blackstone* pārvaldītie privātā kapitāla fondi (80.05%), un DNB bankai (19.95%). Mūsu darbību regulē Eiropas Centrālā banka (ECB), mums ir stabila pārvaldības struktūra, un mēs tiecamies ievērot visaugstākos ētikas standartus. Mūsu padome, kurai nav izpildvaras, pārrauga valdi. Padomes locekļi tiek iecelti vai nu no Luminor Holding akcionāru izvirzītajiem kandidātiem, vai arī ir neatkarīgi. Mūsu valdē ir vadītāji, kuriem ir gan vietēja, gan starptautiska darba pieredze.

Mūsu kontroles sistēma ir organizēta trīs aizsardzības līnijās. Pirmā aizsardzības līnija – mūsu biznesa un atbalsta nodaļas – ir atbildīga par savu risku pārvaldību saskaņā ar mūsu politikām, procedūram un kontroles mehānismiem. Otrā aizsardzības līnija ir kontroles funkcija, kuru veido mūsu Atbilstības un Risku nodaļas, kas ir neatkarīgas no pirmās līnijas un uzrauga tās darbību. Trešā aizsardzības līnija ir iekšējais audits, kas novērtē pirmo divu līniju darbības efektivitāti. Mēs nepieļaujam finanšu noziegumus. Lai novērstu, atklātu un ziņotu par jebkādiem iespējamiem finanšu noziegumiem, mums ir zema riska apetīte, esam izveidojuši darbības atbilstības kultūru un pilnveidojuši savas riska vadības spējas. Mēs cieši sadarbojamies ar valdībām un uzraugiem, lai pilnveidotu mūsu sistēmas un procesus, kā arī uzlabotu mūsu efektivitāti.

Mēs izveidojām neatkarīgu banku laikā no 2017. gada līdz 2020. gadam, apvienojot 6 bankas vienā, un savu galveno mītni izveidojām Tallinā. Mūsu IT sistēmas tika atdalītas no mūsu dibinātāju sistēmām, un, tiklīdz mēs bijām izveidojuši neatkarīgu finansējuma bāzi, atmaksājām dibinātājiem 4 miljardus eiro. Šajā laikā mēs uz pusi samazinājām ienākumus nenesošo aizdevumu rādītāju. Kopš 2021. gada mūsu svarīgs mērķis ir bijis veikt lielāku skaitu darījumu, apkalpojot vairāk klientu un darot to arvien efektīvāk.

Uzskats, ka mēs turpināsim gūt panākumus, ir pamatots. Mūsu biznesa darbības modelis ir vienkāršs – mēs esam banka, kas apkalpo privātpersonas un uzņēmumus, un mūsu uzņēmējdarbība ir sabalansēta pēc klientu veida, pēc līdzekļu avotiem un to izlietojuma, kā arī pēc valsts. Mūsu darbība ir viegli pārskatāma – aizdevumi klientiem veido divas trešdaļas no mūsu aktīviem, esam labi nodrošināti ar klientu noguldījumiem un ar labu kapitāla bāzi. Mēs esam panākuši līdera pozīcijas Baltijas kapitāla tirgos un esam apņēmušies līdz 2050. gadam panākt oglekļa neitralitāti.

Mūsu stratēģija

Mums ir nozīmīga loma Baltijas valstu sabiedrībā, jo mūsu darbība ietekmē klientu labklājību un finanšu tirgu stabilitāti. Mēs uzskatām, ka spēcīga riska un atbildības kultūra vairo uzticību attiecībās ar ieinteresētajām pusēm un ir ilgtspējīgas uzņēmējdarbības pamats.

Tāpēc mēs ievērojam ētikas un atbildības standartus un strādāsim pie tā, lai ilgtspējīga atbildība kļūtu par mūsu konkurētspējas priekšrocību. Ilgtspējīga atbildība Luminor iekļauj četras priekšnoteikumus. Pirmkārt, darbinieki rīkojas godprātīgi un atbildību iekļauj kā mūsu procesu pamatvērtību. Otrkārt, mēs zinām un ievērojam spēkā esošās normatīvās prasības, sekojam līdzi izmaiņām tajās, kā arī apzināmies un respektējam klientu vēlmes. Treškārt, mūsu uzņēmējdarbības funkcijas, atbalsta funkcijas un kontroles funkcijas darbojas kā uzticami un pilnvaroti partneri. Visbeidzot, mūsu darbības ir caurspīdīgas, lai klienti, darbinieki, regulatori, partneri un akcionāri varētu uz mums paļauties.

Par ļoti svarīgiem aspektiem organizācijā mēs uzskatām uzticību, komandas garu un stabilu riska un atbildības kultūru. Mūs uztver kā "cilvēcīgu" banku, kas ir pieejama, uzklausa klientu vajadzības un ir ieinteresēta atklātā dialogā ar viņiem. Mūsu motivētie, atvērtie un proaktīvie darbinieki uzņemas atbildību un ļauj mums nodrošināt izcilu servisu un sasniegt stratēģiskās prioritātes.

Mēs esam noteikuši astoņas stratēģiskās prioritātes:

1. veidot mūsu banku, ievērojot klientu vēlmes;
2. būt par privātpersonu izvēles banku, piedāvājot klientiem piemērotus risinājumus;
3. būt par izvēles banku augošiem Baltijas uzņēmumiem;
4. uzlabot efektivitāti;
5. uzlabot mūsu IT platformu noturību un spējas;
6. kļūt par komandu, kas uzņemas atbildību;
7. apņemties nodrošināt ilgtspējīgu izaugsmi un īstenot ESG mērķus;
8. nodrošināt spēcīgu riska kultūru un riska un atbildības pārvaldību.

Mūsu vīzija ir būt uzticamam partnerim, kas veido spēcīgu finanšu labklājību Baltijas reģionā, piedāvājot klientiem piemērotus bankas risinājumus. Šo vīziju papildina septiņi ilgtermiņa mērķi un uzdevumi, kas ir vērsti uz finanšu rezultātiem un finanšu pozīciju, klientu un darbinieku apmierinātības veicināšanas rādītājiem un klimata neitralitāti.

Lai īstenotu mūsu ambīcijas un tādējādi sasniegtu izvirzītos mērķus atbilstoši mūsu prioritātēm, mēs esam noteikuši 14 galvenās stratēģiskās iniciatīvas, kuras esam apņēmušies īstenot līdz 2026. gada beigām. Šīs iniciatīvas aptver mūsu biznesa nodaļas un departamentus, tostarp pieeju pakalpojumu sniegšanai, produktu stratēģijas un nozaru iniciatīvas; mūsu atbalsta nodaļas, tostarp procesus, kapitāla efektivitāti un personāla stratēģiju; mūsu kontroles nodaļas, tostarp datu un kiberriska stratēģijas, kā arī iniciatīvas efektivitātes paaugstināšanai, un visbeidzot, lai saskaņotu mūsu darbības ar ilgtspējīgu izaugsmi.

Mēs uzskatām, ka mūsu tirgus pozīcija, konkurētspējīgais produktu piedāvājums un zināšanas par vietējo tirgu veicinās mūsu panākumus.

Lai stiprinātu mūsu galvenās vērtības un uz klientiem orientēto, cilvēcīgu pieeju, 2023. gadā mēs atjauninājām savu stratēģiju.

Šīs stratēģija veido pamatu mūsu darbībai, tā nosaka jomas, kurām pievērsīsim pastiprinātu uzmanību turpmākajos trīs gados, un palīdzēs mums sasniegt paredzētos finanšu rezultātus.

Peters Boseks
Valdes priekšsēdētājs

SATURS

Ievads.....	2
Vadības ziņojums.....	7
Konsolidētie finanšu pārskati.....	30
Konsolidēto finanšu pārskatu pielikumi.....	34
1. Būtiska informācija par grāmatvedības politiku.....	34
2. Risku vadības pamatprincipi.....	38
3. Neto procentu un tamlīdzīgi ienākumi.....	47
4. Neto komisijas naudas ienākumi.....	48
5. Neto peļņa no patiesajā vērtībā uzskaitītiem finanšu instrumentiem.....	49
6. Pārējie pamatdarbības izdevumi, neto.....	49
7. Personāla izdevumi.....	49
8. Citi administratīvie izdevumi.....	49
9. Nauda un prasības pret centrālajām bankām.....	50
10. Parāda vērtspapīri.....	50
11. Aizdevumi klientiem.....	51
12. Ieguldījumi asociētajās un meitas sabiedrībās.....	59
13. Nemateriālie ieguldījumi.....	60
14. Pamatlīdzekļi.....	61
15. Pārējie aktīvi.....	61
16. Klientu noguldījumi.....	62
17. Emitētie parāda vērtspapīri.....	62
18. Pārējās saistības.....	63
19. Uzkrājumi.....	63
20. Atvasinātie finanšu instrumenti.....	63
21. Ienākuma nodoklis.....	65
22. Iespējamās saistības.....	66
23. Maksimālā kredītriska ekspozīcija.....	67
24. Finanšu instrumentu patiesā vērtība.....	68
25. Finanšu instrumentu dzēšanas termiņš.....	69
26. Finanšu instrumentu ieskaits.....	71
27. Klientu segmenti.....	72
28. Saistītās puses.....	73
29. Informācija par valstīm.....	74
30. Notikumi pēc pārskata gada beigu datuma.....	74
31. Luminor Bank AS atsevišķie finanšu pārskati.....	75
Neatkarīga revidenta ziņojums.....	79
Peļņas sadales piedāvājums.....	85
Valdes locekļu paraksti.....	85
Papildu informācija.....	86

Šis gada pārskats ir sagatavots saskaņā ar Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), kuri apstiprināti Eiropas Savienībā, un Lgaunijas tiesību aktiem. Šajā pārskatā vārdi „Luminor”, „Luminor banka”, „mēs”, „mūs”, „mūsu” un citi locījumi apzīmē Luminor Bank AS kopā ar tās meitas sabiedrībām. Ar saīsinājumiem “€m” un “€milj” ir apzīmēti attiecīgi miljoni un miljardi (tūkstoši miljonu) eiro. Koeficientu, kurus izmantojam, lai izmērītu un izskaidrotu mūsu veiktspēju un stāvokli, definīcijas ir ietvertas Terminu un saīsinājumu skaidrojumā. Šis Korporatīvās pārvaldības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Lgaunijas Grāmatvedības likuma prasībām, Eiropas Banku iestādes pamatnostādnēm par iekšējo pārvaldību un ņemot vērā Globālās ziņošanas iniciatīvas standartus.

VADĪBAS ZIŅOJUMS

Finanšu rezultāti

Peļņas vai zaudējumu aprēķina kopsavilkums, €m	2022	2023
Neto procentu un līdzīgi ienākumi	300.8	542.0
Neto komisijas naudas ienākumi	80.3	84.6
Neto pārējie pamatdarbības ienākumi	10.7	19.6
Pamatdarbības ienākumi kopā	391.8	646.2
Administratīvie izdevumi kopā	-233.3	-339.9
Peļņa pirms uzkrājumiem zaudējumiem no kredītu vērtības samazināšanas un nodokļiem	158.5	306.3
Uzkrājumi zaudējumiem no kredītu vērtības samazināšanas	-16.1	-33.1
Peļņa pirms nodokļiem	142.4	273.2
Nodokļu izdevumi	-17.7	-78.5
Pārskata perioda peļņa	124.7	194.7
Izdevumu/ienākumu attiecības rādītājs, %	59.5	52.6

Mūsu peļņa pirms nodokļu nomaksas sasniedza 273.2 miljonus eiro, pārsniedzot pērnā gada peļņu par 130.8 miljoniem eiro. Tomēr, tā kā Latvijā un Lietuvā tika ieviesti jauni lielāki nodokļi, peļņa pēc nodokļu nomaksas 194.7 miljonu eiro apmērā pieauga tikai par 70.0 miljoniem eiro. Kopējo pamatdarbības ienākumu pieaugumu par 254.4 miljoniem eiro daļēji negatīvi ietekmēja kopējo administratīvo izdevumu pieaugums par 106.6 miljoniem eiro, kā arī uzkrājumu pieaugums zaudējumiem no kredītu vērtības samazināšanas par 17.0 miljoniem eiro.

Kopējie pamatdarbības ienākumi sasniedza 646.2 miljonus eiro, kas ir par 64.9% vairāk nekā pērnajā gadā. Neto procentu ienākumi ir palielinājušies par 241.2 miljoniem eiro jeb 80%, neto procentu likmei sasniedzot 3.65%, salīdzinot ar 2.18%, jo normalizējās procentu likmes, pēc gadiem ilgušā ārkārtīgi zemo procentu likmju perioda. Procentu ienākumi pieauga par 412.2 miljoniem eiro, bet procentu izdevumi pieauga par 171.0 miljoniem eiro augstāku finansējuma izmaksu dēļ, galvenokārt noguldījumiem. Neto komisijas naudas ienākumi pieauga par 4.3 miljoniem eiro jeb 5%, jo pieauga komisijas naudas ienākumi no kartēm, ikdienas bankas pakalpojumu plāniem un apdrošināšanas, bet komisijas naudas ienākumi no noguldījumu produktiem un naudas pārvaldības samazinājās. Palielinoties ienākumiem no ārvalstu valūtu darījumiem, neto pārējie pamatdarbības ienākumi pieauga par 8.9 miljoniem eiro.

Izdevumi, €m	2022	2023
Personāls	-110.6	-131.3
Saistīti ar IT	-71.3	-98.9
Citi	-41.4	-89.7
Nolietojums u.tml.	-10.0	-20.0
Kopā	-233.3	-339.9

Kopējie administratīvie izdevumi sasniedza 339.9 miljonus eiro, kas ir par 45.7% vairāk nekā pērnajā gadā. Šo izdevumu pieaugums ir saistīts ar ievērojamiem uzlabojumiem mūsu IT sistēmās un procesos, kas nodrošina labāku klientu pieredzi. Tāpēc lielākā daļa izmaksu pieauguma ir saistīta ar IT izdevumiem un konsultāciju izmaksām. Mēs veicām lielākus ieguldījumus arī darbinieku attīstībā. Turklāt mēs norakstījām nemateriālo vērtību 6.2 miljonu eiro apmērā, kas bija radusies saistībā ar Maksekeskus iegādi, un atzinām zaudējumus 3.6 miljonu eiro apmērā no kapitalizēto programmatūras izmaksu atzīšanas pārtraukšanas mūsu IT uzlabojumu ietvaros. Neskatoties uz šiem notikumiem, mūsu izmaksu attiecība pret ienākumiem uzlabojās no 59.5% 2022. gadā līdz 52.6%. Izslēdzot norakstīšanas un atzīšanas pārtraukšanas izdevumus, mūsu izmaksu attiecība pret ienākumiem būtu uzlabojusies līdz 51.1%.

Šogad tika izveidoti uzkrājumi zaudējumiem no kredītu vērtības samazināšanās 33.1 miljonu eiro apmērā, salīdzinot ar 16.1 miljonu eiro pērn. 2022. gadā iepriekš atzītie sagaidāmie kredītzaudējumi tika samazināti par 11.9 miljoniem eiro, jo mēs pilnībā atcēlām vadības korekciju saistībā ar potenciālajiem COVID-19 ietekmes zaudējumiem. Lielāks sagaidāmo kredītzaudējumu apjoms šogad jo īpaši atspoguļo to, ka ir pieaudzis atlikums nelielam skaitam bilancē un ārpusbilancē uzskaitītu 3. posmā klasificētu riska darījumu.

Nodokļu izdevumi bija vairāk nekā četras reizes lielāki – 78.5 miljoni eiro, jo Latvijā tika ieviests obligātais UIN avansa maksājums

(15.8 miljoni eiro), Lietuvā tika ieviests pagaidu banku nodoklis (30.1 miljoni eiro), un mēs guvām lielāku peļņu. Izlīdzinātais kapitāla atdeves rādītājs pirms nodokļu nomaksas bija 16.3% jeb 11.6%, rēķinot pēc nodokļu nomaksas (2022. gadā: attiecīgi 9.1% un 8.0%).

Bilances kopsavilkums	2022. g.	2023. g.
€m	31. dec.	31. dec.
Kase un prasības pret centrālajām bankām	2,178.1	3,184.9
Parāda vērtspapīri	1,289.8	1,491.8
Aizdevumi klientiem	10,874.7	10,502.6
Pārējie aktīvi	414.1	312.8
Aktīvi kopā	14,756.7	15,492.1
Klientu noguldījumi	10,947.9	11,287.2
Emitētie parāda vērtspapīri	1,813.9	1,898.7
Pārējās saistības	411.5	528.1
Pašu kapitāls un rezerves	1,583.4	1,778.1
Kopā saistības un kapitāls	14,756.7	15,492.1
Likviditātes seguma rādītājs, %	138.8	200.7
Neto stabila finansējuma rādītājs (NSFR), %	130.5	147.1

2023. gadā mūsu bilances kopsumma pieauga līdz 15.5 miljardiem eiro. To sekmēja klientu noguldījumu pieaugums par 3.1% un aizdevumu klientiem samazinājums par 3.4%, klientiem reaģējot uz gausāku ekonomikas attīstību un augstākām procentu likmēm. Kase un prasības pret centrālajām bankām pieauga par vairāk nekā 1.0 miljardu eiro un veidoja nedaudz vairāk par vienu piektdaļu no mūsu aktīvu kopsummas gada beigās.

Mūsu bilance ir ļoti spēcīga, kredītu kvalitāte ir laba, bet kapitāla un likviditātes rādītāji – augsti.

Mēs esam gatavi un varam sniegt atbalstu klientiem gan tagad, gan nākotnē.

Palle Nordahls
Finanšu direktors

Aizdevumi klientiem samazinājās par 372.1 miljonu eiro. Privātpersonām izsniegto aizdevumu apjoms pieauga nebūtiski. Pieaugums bija vērojams izsniegto mājokļu hipotekāro kredītu apjomā, bet to ar uzviju kompensēja samazinājums līzingu un citu privātpersonu kredītēšanas darījumu apjomā. Uzņēmumiem izsniegto aizdevumu neto apjoms samazinājās par 361.7 miljoniem eiro, un aizdevumu samazinājums bija vērojams vairumā sektoru.

Parāda vērtspapīru apjoms pieauga līdz turpat 1.5 miljardiem, jo mēs turpinām stiprināt savu likviditātes portfeli, ko galvenokārt veido augstas kvalitātes valdības un nodrošinātās obligācijas, kuras var ieķīlāt Eiropas Centrālajā bankā, lai varētu iegūt papildu likviditāti.

Klientu noguldījumi pieauga par 339.3 miljoniem eiro. Privātpersonu noguldījumi nedaudz saruka, bet to vairāk nekā kompensēja korporatīvo klientu noguldījumu pieaugums – par 268.4 miljoni eiro, bet valsts sektora klientu noguldījumi pieauga par 141.9 miljoniem eiro. Termiņnoguldījumi 2023. gadā pieauga vairāk nekā divas reizes, pārsniedzot 2.7 miljardus eiro, un gada beigās tie veidoja gandrīz ceturtdaļu no visiem noguldījumiem.

Emitēto parāda vērtspapīru apjoms palielinājās par 84.8 miljoniem eiro, jo mēs emitējām divas prioritāro priekšrocību vērtspapīru sērijas par kopējo summu 600 miljoni eiro un izmantojām savas tiesības atpirkt divas esošās emisijas, kuras vairs neatbilda MREL prasībai. Šīs darbības vēl vairāk nostiprināja mūsu MREL prasībai atbilstošās obligācijas un pagarināja mūsu saistību termiņstruktūru. Pašu kapitāls pieauga par 194.7 miljoniem eiro, jo šajā periodā gūtā neto peļņa tika saglabāta nesadalīta. 2023. gada beigās pašu līdzekļu kopsumma un MREL prasībai atbilstošie finanšu instrumenti kopā veidoja 33.18% no kopējā riska darījumu vērtības (TREA) un 14.70% no sviras rādītāja darījumu (LRE) vērtības. 2023. gada novembrī Vienotā neregulējuma valde pārskatīja MREL prasību un apstiprināja, ka no 2024. gada 1. janvāra *Luminor* ir jāuztur 23.96% no TREA plus apvienotā rezervju prasība un 5.91% no LRE.

Likviditātes seguma koeficients (LCR) ceturkšņa laikā pieauga par 61.9 procentpunktiem, sasniedzot 200.7%, kamēr minimālā normatīvā prasība ir 100%. Šī koeficienta pieaugumu noteica galvenokārt klientu noguldījumu un finansējuma, kas saņemts saskaņā ar mūsu vienošanos ar Eiropas Investīciju banku (EIB), pieaugums. Neto stabila finansējuma rādītājs (NSFR) 2023. gada beigās bija 147.1%, kas ir par 16.6 procentpunktiem vairāk nekā pērn, kamēr minimālā normatīvā prasība ir 100%. Pateicoties klientu noguldījumu pieaugumam un no EIB saņemtajiem 115 miljoniem eiro, pieejamais stabils finansējums ir pieaudzis. Nepieciešamais stabils finansējums samazinājās galvenokārt tāpēc, ka bija sarucis klientiem izsniegto aizdevumu apjoms.

Kapitāla resursi un to lietošana	2022. g.	2023. g.
€m	31. dec.	31. dec.
Ziņošanas prasības		
Pašu kapitāls	1,583.4	1,778.1
Normatīvās korekcijas	-94.8	-79.4
Prudenciālie filtri	-0.6	-0.4
1. līmeņa pamata kapitāls	1,488.0	1,698.3
Kredītriska darījumu vērtība	6,944.3	6,145.1
Operacionālā riska darījumu vērtība	675.2	880.2
Citu riska darījumu vērtība	43.0	31.9
Kopējā riska darījumu vērtība	7,662.5	7,057.2
1. līmeņa kapitāla rādītājs (CET1), %	19.4	24.1
Kapitāla attiecība pret aizņēmumiem, %	9.6	10.7
Regulatora prasības		
1. līmeņa pamata kapitāls	1,407.7	1,441.3
1. līmeņa kapitāla rādītājs (CET1), %	18.4	20.4
Kapitāla attiecība pret aizņēmumiem, %	9.1	9.0

Mums ir stabils kapitāla līmenis – gada beigās pašu līdzekļu summa bija turpat 1.7 miljardi eiro, kas pilnībā sastāvēja no 1. līmeņa pamata kapitāla (CET1). 1. līmeņa pamata kapitāls, 1. līmeņa kapitāls un kopējie kapitāla rādītāji gada laikā samazinājās par 4.7% procentpunktiem, jo pieauga pašu līdzekļu summa un samazinājās riska darījumu vērtība (REA). 1. līmeņa pamata kapitāls pieauga par 210.3 miljoniem eiro vai 14.1%, jo pašu kapitālā tika ieskaitīta perioda peļņa un tika samazinātas normatīvās korekcijas. Uzlabojot datu kvalitāti un pilnveidojot riska darījumu vērtības (REA) novērtēšanas metodoloģiju, riska darījumu vērtība, ko nosakām ar standarta pieeju, samazinājās par 605.3 miljoniem eiro vai 7.9%, ko daļēji kompensēja pieaugums operacionālā riska darījumu vērtībā, ko sekmēja vidējo bruto ienākumu pieaugums.

Mūsu kapitāla rādītāji ievērojami pārsniedz regulatora noteiktās minimālās kapitāla prasības, kuras paredz, ka 1. līmeņa pamata kapitāla rādītājam ir jāpārsniedz 11.33%, 1. līmeņa kapitālam jāpārsniedz 13.25% un kopējam kapitāla rādītājam jābūt lielākam par 15.80%. Tie ietver 2. pīlāra papildu pašu līdzekļu prasību 2.2% apmērā. No 2024. gada janvāra mums ir jāpilda augstāka 2. pīlāra prasība 2.5%, kuras rezultātā 1. līmeņa pamata kapitāla (CET1) rādītājs pieaugs par 17 procentpunktiem, 1. līmeņa kapitāls – par 23 procentpunktiem un kopējais kapitāla rādītājs – par 30 procentpunktiem.

No 2024. gada decembra mums būs jāizpilda pretcikliskās rezerves prasība 0.5% apmērā no mūsu riska darījumu apjoma Latvijā, bet no 2025. gada jūnija – papildu 0.5% apmērā no mūsu riska darījumu apjoma Latvijā. Pēc mūsu aplēsēm šīs rezerves palielinās uz mums attiecināmo minimālo 1. līmeņa pamata kapitālu (CET1), 1. līmeņa kapitālu un kopējo kapitāla rādītāju par 26 bāzes punktiem, palielinot tos attiecīgi līdz 11.77%, 13.73% un 16.36%. Mūsu kapitāla prasības, iekšējie ierobežojumi un kopējais kapitāla mērķis atbilst normatīvajai prasībai (izņemot P2G) ar vadības rezervi (150–300 bāzes punkti). Mēs turpinām izvērtēt 2. līmeņa kapitāla apmēru, lai uzlabotu mūsu kapitāla resursu efektivitāti.

Šī gada laikā mūsu kapitāla attiecība pret aizņēmumiem, ieskaitot perioda peļņu, pieauga par 1.1 procentpunktiem līdz 10.7%, ko noteica iepriekš minētais kapitāla resursu pieaugums, ko, pieaugot mūsu bilances kopsummai, daļēji mazināja aizņemto līdzekļu apjoma pieaugums. Minimālā kapitāla attiecība pret aizņēmumiem ir 3.0%.

Pēc regulatora prasībām noteiktie kapitāla resursi ietver revidentu pārbaudīto nesadalīto peļņu, no kuras tiks veikts atskaitījums paredzamo dividenžu maksājuma apmērā. Kapitāla aprēķinā līdz šim nav ietverta 2023. gada peļņa. Sarūkot riska darījumu vērtībai, pēc regulatora prasībām noteiktie kapitāla rādītāji pieauga par 2.0 procentpunktiem un sasniedza 20.4%.

Novembrī Moody's Investor Service publicēja atjauninātu *Luminor* kredītnovērtējumu, kurā apstiprināja pozitīvu perspektīvu mūsu A3 reitingam banku noguldījumiem un Baa1 reitingam prioritāriem nenodrošinātajiem parādiem. Starp *Luminor* spēcīgākajiem rādītājiem Moody's uzsvēra bankas spēcīgo kapitalizāciju, veiksmīgu pārņemto ienākumus nenesošo aizdevumu dzēšanu un rentabilitātes uzlabošanu, vienlaikus norādot, ka mūsu digitālie pakalpojumi ir izaicinājums konkurences jomā.

Aizdevumu klientiem aktīvu kvalitāte €m	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
1. posms	9,205.0	8,895.9
2. posms	1,637.7	1,526.6
3. posms	133.4	202.2
Bruto uzskaites vērtība (a)	10,976.1	10,624.7
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	-101.4	-122.1
Neto uzskaites vērtība	10,874.7	10,502.6
Peļņu nenesošo kredītu īpatsvars, %	1.2	1.9
a. 2. un 3. posms iekļauj POCI aizdevumus		

2023. gada laikā, klientiem reaģējot uz pastāvošo ekonomikas vidi, aizdevumi klientiem samazinājās par 372.1 miljonu eiro vai 3.4%. 2. posmā klasificētie aizdevumi gada laikā samazinājās, jo mūsu aktīvās kredītportfeļa pārvaldības rezultātā kredīti tika atmaksāti, savukārt 3. posma kredīti palielinājās par 68.8 miljoniem eiro, ko galvenokārt noteica viena korporatīvā klienta pārklasificēšana. Mums nav tiešu riska darījumu ar uzņēmumiem Krievijā, Baltkrievijā un Ukrainā. Mūsu riska darījumi ar šo valstu rezidentiem, kurus veido galvenokārt hipotekārie kredīti, gada laikā turpināja samazināties un tagad ir mazāki par 1 miljonu eiro.

Ņemot vērā augstāku procentu likmju līmeni, mēs gada laikā rūpīgi pārskatījām mūsu riska darījumus komerciālo nekustamo īpašumu sektorā. Sākotnēji otrajā ceturksnī mēs novērtējām riskus, kas saistīti ar riska darījumiem komerciālo nekustamo īpašumu sektorā, bet ceturtajā ceturksnī tos novērtējām atkārtoti. Sākotnējā izvērtējuma rezultātā, balstoties uz piesardzīgi piemērotu kolektīvi nosakāma būtiskas kredītriska palielināšanās kritēriju, aptuveni 200 miljoni eiro no šim sektoram izsniegtajiem aizdevumiem klientiem tika pārceļti no 1. uz 2. posmu. Veicot padziļinātu pārbaudi attiecībā uz atsevišķiem aizdevumiem, šī apakšportfeļa aizdevumi aptuveni 160 miljonu eiro vērtībā tika pārceļti no 2. uz 1. posmu. Gada laikā 2. posmā klasificēto komerciālo nekustamo īpašumu sektoram izsniegto kredītu apjoms pieauga par gandrīz 70 miljoniem eiro.

Gada beigās riska darījumu apjoms nekustamo īpašumu sektorā sasniedza 1.5 miljardus eiro. Mūsu portfelis ir pietiekami diversificēts – aptuveni trešdaļu portfeļa veido darījumi mazumtirdzniecības sektorā, bet vēl trešdaļu – biroju sektorā. Vēl viena piektā daļa portfeļa ir saistīta ar loģistikas nozari, bet pārējais portfeļa apjoms – ar vairākām citām nozarēm. Mūsu risks saistībā ar attīstības projektiem ir ierobežots, jo no visa komerciālo nekustamo īpašumu portfeļa attīstības stadijā atrodas aptuveni 10% īpašumu. Komerciālo nekustamo īpašumu portfeļa vidējais LTV (loan-to-value) rādītājs ir aptuveni 50%, un 70% no riska darījumiem šajā sektorā LTV rādītājs ir mazāks par 60%. Pamatsummas un/vai procentu maksājumi bija kavēti vairāk nekā 5 dienas 3.4% no komerciālo nekustamo īpašumu riska darījumiem. Kavēto aizdevumu īpatsvara pieaugumu, salīdzinot ar iepriekšējā gada beigām, veido galvenokārt viens riska darījums.

2. posmā klasificēto riska darījumu kopējā apjoma neto samazinājums bija 111.1 miljoni eiro. Izejošo plūsmu veidoja galvenokārt riska darījumu pārceļšana uz labāku posmu un riska darījumu apjoma samazinājums. Ienākošo plūsmu veidoja dažādi ekonomikas sektori. Izejošo plūsmu daļēji kompensēja riska darījumu pārceļšana no 1. posma uz 2. posmu, jo tiem bija samazināts reitings, veikta jauna nosacījumu pārskatīšana (*forbearance measures*) vai klienti tika iekļauti pastiprinātas uzraudzības klientu sarakstā.

Gada beigās kopējais 3. posma aizdevumu apjoms pieauga par 68.8 miljoniem eiro līdz 202.2 miljoniem eiro jeb par 1.9% no bruto aizdevumiem. Peļņu nenesošo aizdevumu ieplūde bija aptuveni 2 reizes lielāka nekā aizplūde. Aptuveni divas trešdaļas no ieplūdes veidoja riska darījumi ar uzņēmumiem, no kuriem puse bija ar vienu klientu. Aizplūdes veidoja galvenokārt riska darījumi ar uzņēmumiem, no kuriem nedaudz vairāk par pusi veidoja aizdevumu atmaksa, bet lielāko atlikušo daļu – ko veidoja galvenokārt trīs lielāki riska darījumi – atvēršanās pēc pārbaudes termiņa beigām gadījumi.

Detalizētu informāciju par izveidotajiem uzkrājumiem zaudējumiem no kredītu vērtības samazināšanas 33.1 miljonu eiro apmērā var iegūt peļņas vai zaudējumu aprēķina analizē, kas atrodama iepriekš.

Mūsu kredītportfeļa kvalitāte joprojām ir stabila, un tas ir diversificēts pa klientu veidiem un nozarēm.

Djego Biondo
Risku vadītājs

3. posma aizdevumi, €m	23. g. 31. dec.
Bruto uzskaites vērtība	202.2
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	-55.5
Kopā	146.7

12:30

VISA

Luminor

TRANSACTION AMOUNT
4,30 €

Hold the pay

VISA

jack

Klientu segmenti

Privātpersonu apkalpošana, €m	2022	2023
Neto procentu un līdzīgi ienākumi	134.2	280.4
Neto komisijas naudas ienākumi	53.0	54.7
Neto pārējie pamatdarbības ienākumi	7.1	6.0
Pamatdarbības ienākumi kopā	194.3	341.1
Administratīvie izdevumi kopā	-146.1	-205.2
Peļņa pirms kredītzaudējumiem un nodokļiem	48.2	135.9
Uzkrājumi zaudējumiem no kredītu vērtības samazināšanas	1.2	-12.5
Peļņa pirms nodokļiem	49.4	123.4
Izmaksu / ienākumu attiecība, %	75.2	60.2
Atlikumi darījumos ar klientiem	2022. g.	2023. g.
€m	31. dec.	31. dec.
Aizdevumi klientiem	5,667.1	5,700.1
Klientu noguldījumi	6,066.2	5,916.7

2023. gadā bija vērojama klientu reakcija uz gausāku ekonomisko izaugsmi un augstākām atsauces procentu likmēm. Gada laikā aizdevumi klientiem nedaudz palielinājās, bet to pieaugumu pirmajā pusgadā daļēji kompensēja samazinājums otrajā pusgadā. Turpretī klientu noguldījumu atlikumi, kas pirmajā pusgadā samazinājās par 6.2%, no jūnija līdz decembrim pieauga par 4%, bet gada beigās bija par 2.5% mazāki.

Hipotekārie aizdevumi mājokļa iegādei, kas veido vairāk nekā 85% no mūsu privātpersonām izsniegtajiem kredītiem, gada laikā pieauga, bet pārējo kredītu atlikumi samazinājās. Jauno hipotekāro un citu kredītu apjomi gada laikā samazinājās, lai gan gada beigās mēs novērojām nelielu tirgus apjomu pieaugumu. Palielinoties un stabilizējoties procentu likmēm, pieauga klientu interese par krājproduktiem, kā arī būtiski pieauga termiņnoguldījumu atlikumi.

Privātpersonu apkalpošanas jomā 2023. gadā prioritāte bija piešķirta trim jomām: uzlabot klientu pieredzi, palielināt darījumu apjomus un attīstīt digitālos risinājumus.

Kerli Vares
Privātpersonu apkalpošanas vadītāja

Gada laikā mēs palielinājām savu aktīvo klientu bāzi, aktīvāk izmantojot mūsu galveno bankas karti *Luminor Black*, kā rezultātā palielinājās ar mūsu maksājumu kartēm veikto darījumu skaits un maksājumu apjoms, kā arī pieauga digitālo maciņu popularitāte. Šādu izaugsmi sekmēja jaunu produktu funkciju ieviešana, piemēram, iespēja gan pieaugušajiem, gan bērniem reģistrēties par klientiem attālināti, attālinātās privātpersonu reģistrēšanās funkcionalitātes ieviešana Lietuvā ar foto atpazīšanu pēc tās veiksmīgas ieviešanas Latvijā un mūsu privātpersonām piedāvāto pakalpojumu klāsta vienkāršošana Baltijas valstīs.

Mūsu centieni paplašināt klientu bāzi tika turpināti, ieviešot tādus biznesa risinājumus kā, piemēram, produktu "Phone Point Of Sale", kas ļauj klientiem saņemt maksājumus *Android* ierīcēs, un tūlītējo maksājumu pakalpojumus, kurus pēc veiksmīgas ieviešanas Igaunijā un Lietuvā mēs uzsākām piedāvāt arī Latvijā.

Mēs turpinām pilnveidot savu piedāvājumu klāstu, lai varētu labāk apkalpot klientus. Mūsu klienti augstu vērtē personalizētus risinājumus un patīkamu klientu pieredzi. Aizvien aktīvāka klientu iesaistīšana visās mūsu produktu līnijās palīdzēja gada laikā uzlabot klientu apmierinātības rādītājus gan esošo, gan jauno klientu vidū visos kanālos.

Korporatīvo klientu apkalpošana, €m	2022	2023
Neto procentu un līdzīgi ienākumi	177.8	247.7
Neto komisijas naudas ienākumi	26.3	30.6
Neto pārējie pamatdarbības ienākumi	16.9	15.6
Pamatdarbības ienākumi kopā	221.0	293.9
Administratīvie izdevumi kopā	-81.0	-125.2
Peļņa pirms kredītzaudējumiem un nodokļiem	140.0	168.7
Uzkrājumi zaudējumiem no kredītu vērtības samazināšanas	-16.7	-21.2
Peļņa pirms nodokļiem	123.3	147.5
Izmaksu / ienākumu attiecība, %	36.7	42.6
Atlikumi darījumos ar klientiem	2022. g.	2023. g.
€m	31. dec.	31. dec.
Aizdevumi klientiem	5,205.9	4,799.2
Klientu noguldījumi	4,788.2	5,286.2

Šajā gadā turpinājās inflācijas pieaugums, procentu likmju kāpums un ģeopolitiskais risks joprojām tika uzskatīts par augstu, un tas radīja nenoteiktību par vietējo un starptautisko tirgu ekonomisko attīstību. Tā rezultātā korporatīvo klientu pieprasījums pēc jauniem kredītiem bija neliels, īpaši nekustamā īpašuma, kā arī būvniecības, apstrādes rūpniecības un transporta nozarēs. Turpretī klientu noguldījumi pieauga.

Uzņēmumi bija piesardzīgāki attiecībā uz nozīmīgām investīcijām, tāpēc izvēlējās finansējumu darbības uzturēšanai, nevis paplašināšanai, neraugoties uz to, ka bija sagaidāma procentu likmju stabilizēšanās un zemākas enerģijas cenas. Bija vērojams mazāks pieprasījums pēc apgrozāmā kapitāla finansējuma, jo salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu kritās patērētāju pieprasījums un samazinājās atsevišķu materiālu un preču cenas.

Pieprasījums pēc investīcijām atjaunojamajā enerģijā turpinājās, un tas bija vienīgais segments, kurā visa gada laikā bija vērojama veselīga izaugsme. Mēs turpinājām attīstīt atjaunojamās enerģijas finansēšanu komercsabiedrību sektora klientiem mazo un vidējo uzņēmumu segmentā, lai finansētu tādu iekārtu iegādi kā saules paneļi un saules enerģijas parki, kā arī finansējām to uzņēmumu attīstību, kuri izmanto energoefektīvus materiālus un metodes, kā arī atjaunojamās enerģijas ražošanas uzņēmumus.

Mēs vadījām 14 darījumus ar parāda vērtspapīriem, tostarp papildus parāda vērtspapīru emisijas, piesaistot finansējumu aptuveni 830 miljonu eiro apmērā klientiem dažādās nozarēs, tostarp enerģētikas, vides pārvaldības un finanšu pakalpojumu nozarēs.

Mēs turpinām sniegt atbalstu Baltijas valstu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un nolūkā veicināt papildu kredītēšanu esam parakstījuši līgumu ar Eiropas Investīciju banku (EIB). EIB aizdevums 115 miljonu eiro apmērā ir paredzēts izaugsmes veicināšanai Baltijas reģionā, galveno uzmanību pievēršot atbalstam ekonomikas pārejai uz "zaļo" ekonomiku. Finansējums tiks izmantots investīcijām, kas veicinās kopējo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu un palīdzēs Baltijas valstīm sasniegt savās nacionālajās stratēģijās noteiktos klimata mērķus. Kopā ar mūsu pašu resursiem EIB aizdevums pavērs ceļu vairāk nekā 330 miljonu eiro jaunam finansējumam ar izdevīgiem nosacījumiem.

Palīdzot Baltijas valstu ekonomikām attīstīties ilgtspējīgā veidā, esam rīkojuši ESG seminārus saviem klientiem. Mēs vadījām seminārus par būvniecības un nekustamā īpašuma nozares ietekmi uz klimatu, brīvprātīgā oglekļa tirgus un tīro tehnoloģiju nozares piedāvātajām iespējām samazināt Baltijas uzņēmumu ietekmi uz klimatu, klimata riskiem un to ietekmi transporta nozarē, klimata riskiem un to ietekmi uz mazumtirdzniecības nozari, kā arī par Uzņēmumu ilgtspējīgas attīstības pārskatu direktīvu un Eiropas Ilgtspējas pārskatu standartiem. Mēs arī organizējām paneldiskusiju ar nozares ekspertiem par tendencēm, izaicinājumiem un perspektīvām transporta nozarē.

2023. gadā mēs atkal bijām vadošais Baltijas emitentu korporatīvo obligāciju emisiju organizētājs, turpinot vadīt Baltijas kapitāla tirgu attīstību.

Jonass Urbonass
Korporatīvo klientu apkalpošanas nodaļas vadītājs

Papildu informācija

EKONOMIKAS VIDE

Makroekonomiskie dati	Valsts parāds/ IKP	Ekonomikas izaugsme (IKP) (a)		Inflācija (PCI) (a)		Bezdarba rādītājs		Algu izaugsme (a)	
		2Q23	2022	3Q23	2022	2023	2022	3Q23	2022
%									
Igaunija	18.5	-0.5	-4.0	19.4	9.1	5.6	8.0	11.6	10.6
Latvija	39.5	3.4	0.0	17.2	9.1	6.9	7.2	7.5	11.8
Lietuva	38.1	2.4	0.1	18.9	8.7	5.9	6.8	13.4	12.8

a. Izmaiņas gada laikā

2023. gads Baltijas valstu tautsaimniecībām bija pielāgošanās gads. Tirgū bija vērojama izaugsmes palēnināšanās, apstākļi iekšējos tirgos mainījās un gada laikā pastāvēja paaugstināti ģeopolitiskie riski.

Baltijas valstu tautsaimniecību izaugsmi palēnināja tas, ka bija samazinājušies izaugsmes tempi tādās nozīmīgās tirdzniecības partnervalstīs kā Vācija vai atsevišķās nozarēs, piemēram, būvniecības un komerciālā nekustamā īpašuma nozarē Somijā un Zviedrijā. Iekšzemes mērogā, kad gandrīz par visiem mājsaimniecību hipotekārajiem aizdevumiem un aizdevumiem uzņēmumiem procenti tika maksāti pēc mainīgās likmes, augstākas atsauces procentu likmes ātri ietekmēja klientu lēmumus par ieguldījumiem un aizņemšanos. Paaugstinātas procentu likmes un riska uztvere ietekmēja arī jaunuzņēmumu sektoru, apgrūtinot finansējuma iegūšanu.

Izaugsme dažādās reģiona valstīs bija atšķirīga. Izaugsmes dinamika 2022. gadā – ar kritumu Igaunijā (lai gan no salīdzinoši augstā IKP līmeņa 2021. gadā) pretstatā izaugsmei Latvijā un Lietuvā – turpinājās arī 2023. gadā, Igaunijas tautsaimniecībai turpinot sarukt, bet Latvijai un Lietuvai saglabājot 2022. gada līmeni. Igaunijas negatīvo izaugsmes tempu noteica lielāks tirdzniecības apjoms ar kaimiņu Ziemeļvalstīm, mazāks jaunuzņēmumu finansējums un vājāks nekustamā īpašuma tirgus.

Inflācija 2023. gadā būtiski samazinājās, un gada rādītāji katrā no Baltijas valstīm bija zemāki par 10% jeb aptuveni par 10 procentpunktiem zemāki nekā 2022. gadā, savukārt bezdarba līmenis nedaudz pieauga, lai gan tā līmenis pirms tam bija zems. Bezdarba līmenis Igaunijā 2023. gadā palielinājās vairāk nekā Latvijas un Lietuvas bezdarba līmenis galvenokārt tāpēc, ka oficiālajā statistikā tika iekļauti bēgļi no kara Ukrainā. Tomēr nodarbinātības iespējas visā reģionā saglabājās labas visu gadu.

Mājsaimniecību ienākumi turpināja palielināties. Īpaši straujš bija nominālās algas pieaugums, katrā no Baltijas valstīm pārsniedzot 10%. Ievērojami palēninoties cenu kāpumam, būtiski pieauga nodarbināto pirktspēja un daļēji atjaunojās mājsaimniecību pirktspēja, kas iepriekšējos divos gados bija kritusies.

Nekustamā īpašuma tirgi normalizējās 2023. gadā pēc ievērojama cenu pieauguma 2022. gadā Igaunijā un Lietuvā, kas samazināja mājsaimniecību pirktspēju. Igaunijā cenu līmenis drīzāk saglabājās nemainīgs, atgūstot daļu zaudētā pieprasījuma, bet Lietuvā pieprasījums joprojām bija zems. Latvijā, kur vēsturiski nekustamā īpašuma cenu kāpums nebija lielāks par darba samaksas pieaugumu, pirktspēja palielinājās, jo zems nekustamā īpašuma cenu pieaugums kontrastēja ar spēcīgu darba samaksas kāpumu.

Ekonomikas perspektīvas 2024. gadam ir piesardzīgi optimistiskas. Gaidāms, ka Igaunijas IKP pieaugs no gada vidus, savukārt Latvijas un Lietuvas ekonomikas perspektīvas ir pozitīvākas. Izaugsmes tempi joprojām būs zemāki par tendenci, bet IKP līmenis – zemāks par potenciālo.

Salīdzinājumā ar citām Eiropas Savienības valstīm valsts parādsaistības joprojām ir ļoti zemas – Igaunijā valsts parāda attiecība pret IKP ir mazāka par 20% no IKP, bet Latvijā un Lietuvā – mazāka par 40%. Budžeta deficīts nav palielinājis parāda attiecību pret IKP, jo nominālais IKP pēdējā laikā ir pieaudzis. Zems valsts parāda līmenis nozīmē, ka valdībām ir iespējas vajadzības gadījumā atbalstīt ekonomikas izaugsmi.

Mūsu uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem atspoguļo dominējošo ekonomisko vidi.

NOTIKUMI UZŅĒMĒJDARBĪBĀ

Mūsu galvenā prioritāte ir klienti, un mēs veicām nozīmīgus pasākumus, lai uzlabotu savus pakalpojumus – veicām papildu ieguldījumus, turpinājām stiprināt savu organizāciju un uzlabojām sadarbību ar partneriem. Klienti to novērtēja, un par to liecina viņu uzlabotais novērtējums mums un pieaugusi aktivitāte. Tā kā viens no mūsu mērķiem ir uzlabot mūsu klientu finansiālo stāvokli, mēs paaugstinājām procentu likmes par noguldījumiem, kas attiecīgi palielināja klientu termiņnoguldījumu apjomu. Mēs ieguldījām līdzekļus IT infrastruktūras uzlabošanā un stiprinājām drošības un normatīvās atbilstības procesus un sistēmas.

Mēs strādājām pie tā, lai nodrošinātu atbilstību Digitālās darbības noturības aktam (DORA). Mūsu mērķis ir izveidot uz risku orientētu pieeju Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) jomā, kas atbalsta kritiski svarīgas biznesa funkcijas, un turpināt uzlabot mūsu pārvaldības un IKT riska pārvaldības praksi, incidentu pārvaldību un ziņošanu, digitālās darbības noturības pārbaudes un IKT trešo pušu riska pārvaldību.

Šīs darbības ir daļa no DORA projekta. Mēs esam noteikuši galvenos DORA īstenošanas starpposma mērķus un piesaistījuši nepieciešamos resursus. 2023. gada laikā mēs pārstrādājām IKT riska pārvaldības un trešo pušu pārvaldības struktūras, pārskatījām IKT incidentu pārvaldības procesu, kā arī izglītojam darbiniekus par DORA prasībām. 2024. gadā mēs turpināsim DORA ieviešanu, lai panāktu atbilstību normatīvajām prasībām.

Mēs turpinājām veikt pasākumus, lai īstenotu savus ESG mērķus, tostarp stiprinot mūsu pārvaldības un riska politiku, palielinot ESG risku novērtējuma detalizāciju un uzlabojot datu apkopošanu. Pasaulē vadošā ESG reitingu kompānija Morningstar Sustainalytics jau otro gadu pēc kārtas piešķir Luminor bankai labāko ESG riska novērtējumu starp lielākajām bankām Baltijā, kas ierindoja mūs pasaules banku pirmajā desmitniekā.

Moody's Investor Service (Moody's) publicēja atjauninātu kredītnovērtējumu un apstiprināja mūsu A3 bankas noguldījumu un Baa1 augstākā nenodrošinātā parāda reitingu, kā arī noteica pozitīvu nākotnes vērtējumu. Moody's izcēla bankas spēcīgo kapitalizāciju, veiksmīgu pārņemto ienākumus nenesošo aizdevumu dzēšanu un rentabilitātes uzlabošanu, vienlaikus norādot, ka mūsu digitālie pakalpojumi ir izaicinājums konkurences jomā.

Igaunijas Finanšu uzraudzības un noregulējuma institūcija piemēroja mums 32 000 eiro naudas sodu par tehniskajiem traucējumiem mūsu karšu platformā, kas notika 2022. gada novembrī. Mēs veicām uzlabojumus, lai novērstu šādu incidentu atkārtošanos. Latvijā mēs apvienojām līzīngā meitas uzņēmumu Luminor Līzings Latvija SIA ar Luminor Līzings SIA. Pēc apvienošanās mēs piedāvājam līzīngā pakalpojumus Latvijā, izmantojot vienu meitas sabiedrību. Šādas izmaiņas atbilst mūsu korporatīvajai līzīngā struktūrai Igaunijā un Lietuvā.

Lietuvas valdība ieviesa pagaidu nodokli banku gūtajiem ienākumiem valstī. Nodokļa likme ir 60% no neto procentu ienākumiem, kas gūti 2023. un 2024. gadā no klientiem līdz 2022. gada 31. decembrim izsniegtajiem aizdevumiem un kas par vairāk nekā 50% pārsniedz iepriekšējo četru finanšu gadu vidējos neto procentu ienākumus. Nodoklis ir spēkā no 2023. gada 16. maija un būs spēkā līdz 2025. gada 17. jūnijam.

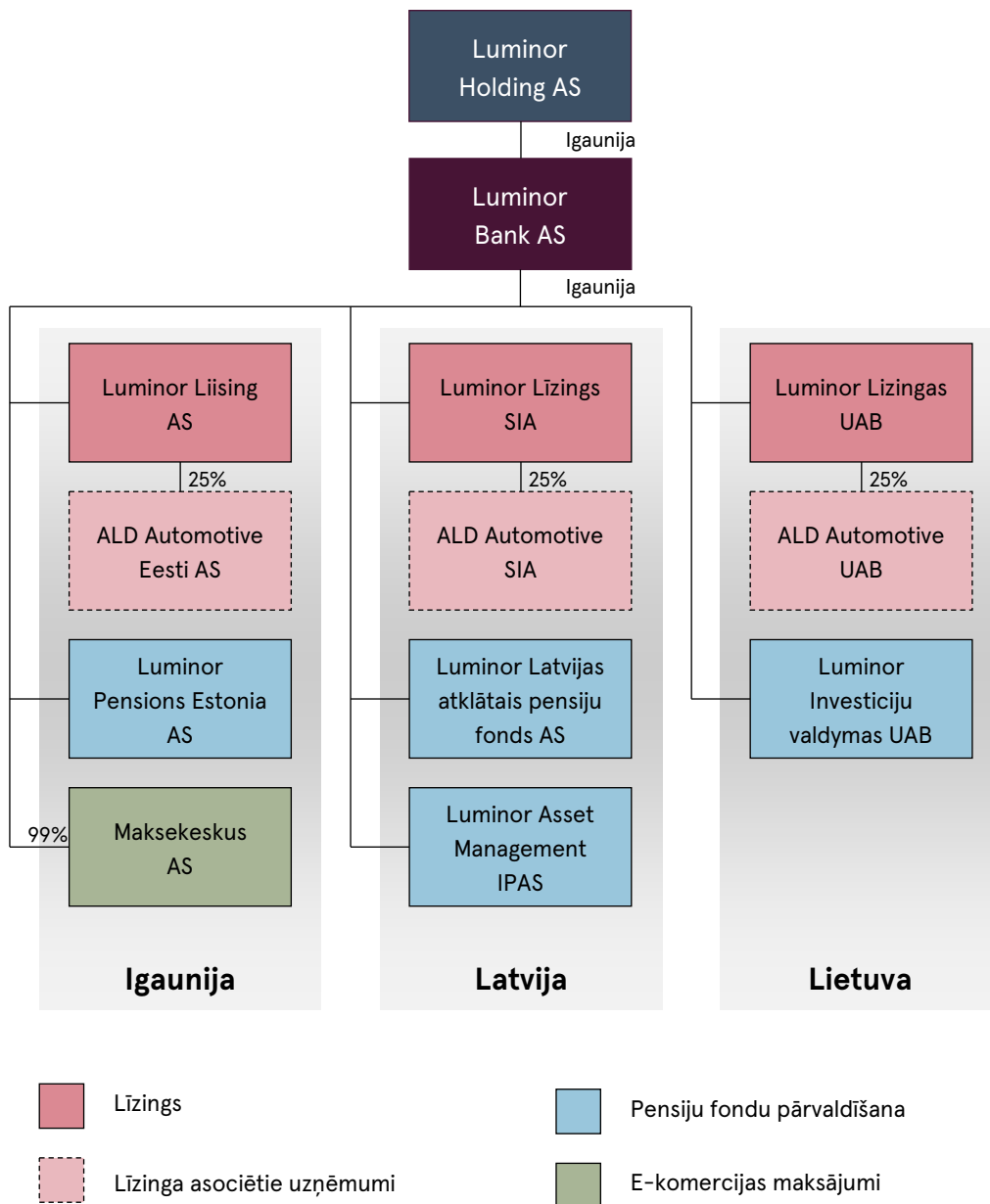
Latvijā no 2024. gada 1. janvāra ir spēkā grozījumi Uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) likumā. Ir ieviests ikgadējs obligāts UIN avansa maksājums kredītiestādēm un patēriņa kredītiestāžu pakalpojumu sniedzējiem 20% apmērā no iepriekšējā gada peļņas pēc nodokļu nomaksas. Pirmais UIN avansa maksājums jāveic 2024. gadā no 2023. gada peļņas. Uzkrājumi UIN obligātajai priekšapmaksai tika izveidoti 2023. gadā.

Tāpat tika veikti grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā, kas stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī un ievieš pagaidu nodevu kredītiestāžu pakalpojumu sniedzējiem 2% apmērā no to hipotekāro kredītu portfeļa uz 2023. gada 31. oktobri. Nodeva, kas maksājama reizi ceturksnī, būs spēkā vienu gadu, un mēs lēšam, ka 2024. gadā mūsu izmaksas būs 27.7 miljoni eiro. Pirmo maksājumu 6.9 miljonu eiro apmērā mēs veicām 2024. gada janvārī.

2023. gadā notikušās izmaiņas mūsu Padomes un Valdes sastāvā ir detalizēti aprakstītas tālāk tekstā "Pārvaldības ziņojums".

ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA

Mēs darbojamies galvenokārt kā Luminor Bank AS, kas reģistrēta un darbojas Igaunijā, ieskaitot tās filiāles Latvijā un Lietuvā. Mūsu meitas uzņēmumi sniedz līzings pakalpojumus, pārvalda pensiju fondus un piedāvā e-komercijas maksājumus. Mūsu līdzdalība visās meitas sabiedrībās ir 100%, ja vien nav norādīts citādi. Papildus minētajām sabiedrībām mums pieder arī 19.8% ieguldījums Latvijā reģistrētajā AS "Kreditinformācijas Birojs". 12. pielikumā "Ieguldījumi asociētajās un meitas sabiedrībās" ir sniegts saraksts ar meitas sabiedrībām, kuras 2023. gadā tika apvienotas vai atradās likvidācijas procesā. Šīs meitas sabiedrības nav uzrādītas zemāk redzamajā organizācijas shēmā.

FINANŠU NOZIEGUMU NOVĒRŠANA

Mēs nepieļaujam finanšu noziegumus. Saimniecisko darbību mēs veicam tikai Baltijas valstīs, un mūsu produkti un pakalpojumi ir paredzēti vienīgi Baltijas valstu rezidentiem, kā arī privātpersonām un uzņēmumiem, kam ir cieša saikne ar Baltijas valstīm. Par svarīgāko uzdevumu mēs uzskatām klientu interešu aizsardzību un finanšu sistēmas integritātes nodrošināšanu.

Mēs cieši sadarbojamies ar regulatoriem un uzraudzības iestādēm un izmantojam šo sadarbību, lai uzlabotu mūsu sistēmas un procesus. Mēs ievērojam likumu un normatīvo noteikumu prasības, kā arī starptautiskajās vadlīnijās, ieteikumos un standartos ietvertās prasības. 2023. gadā mēs turpinājām pilnveidot procesus atbilstoši zemajai riska apetītei un konservatīva biznesa modeļa prasībām. Mēs ieguldījām līdzekļus noziedzīgi iegūtu naudas līdzekļu legalizēšanas novēršanas spējās un sankciju atbilstības nodrošināšanā, kā arī krāpšanas novēršanas sistēmā un tehnoloģijās, vienlaikus plānojot IT modernizāciju 2024. gadā.

Mēs esam apņēmušies aizsargāt cilvēktiesības un cīnīties pret terorisma finansēšanu un masu iznīcināšanas ieroču proliferāciju. Mēs pildām Igaunijā, Latvijā un Lietuvā noteiktās saistošās sankcijas, kā arī mums saistošās Apvienoto Nāciju organizācijas un Eiropas Savienības sankcijas, kā arī ASV Valsts kases departamenta Ārvalstu aktīvu kontroles biroja (OFAC), Apvienotās Karalistes Valsts kases un Norvēģijas un Zviedrijas valdību noteiktās sankcijas. Mēs ziņojam varas iestādēm par iespējamām sankciju režīma pārkāpumiem.

Mēs veicām dažādas aktivitātes, lai uzlabotu klientu informētību par finanšu krāpniecību. Visa gada garumā mēs īstenojām dažādas kampaņas, lai uzlabotu mūsu klientu zināšanas, lai viņi spētu atpazīt potenciāli krāpnieciskas darbības. Mēs gatavojām dažādus informatīvus materiālus, kā arī veicām plašu komunikāciju plašsaziņas līdzekļos, lai sniegtu praktisku ieskatu par izplatītākajām krāpniecības shēmām un labāko praksi drošu finanšu darījumu veikšanā.

Šo pasākumu rezultātā pagājušajā gadā mēs panācām, ka krāpnieciski pārskaitīto līdzekļu apjoms (ar kartēm nesaistīti maksājumi) samazinās, kas ļauj mums saglabāt klientu uzticību un paļaušanos uz mums kā pakalpojumu sniedzēju strauji mainīgajā finanšu vidē. Mūsu rīcības rezultātā klientiem izdevās izvairīties no savas naudas zaudēšanas, neraugoties uz to, ka pieauga pikšķerēšanas, pirkumu krāpšanas un investīciju krāpšanas gadījumu skaits.

Līdzīgi kā iepriekš mūsu prioritāte bija krāpniecības riska pārvaldības pasākumi un to pilnveidošana, lai aizsargātu mūsu klientus un saglabātu mūsu finanšu pakalpojumu integritāti. Mūsu pieeja krāpniecības riska pārvaldībai ir balstīta uz novēršanas-atklāšanas-izmeklēšanas-retrospekcijas analīzi, kas ļauj koncentrēties uz katru krāpnieciskas darbības posmu, uzlabojot mūsu tehnoloģijas, piemērojot riska mazināšanas pasākumus no procesu un produktu perspektīvas un paaugstinot darbinieku informētību.

Mēs arī turpinājām uzlabot savu riska kultūru un gada laikā veicām dažādas izpratnes veicināšanas aktivitātes, īpašu uzmanību pievēršot risku vadībai, atbilstībai un pārvaldībai. Papildus pastāvīgajām apmācībām par dažādām tēmām šajās jomās mēs īstenojām daudzus iekšējās komunikācijas un iesaistes projektus, lai veicinātu diskusijas un vienotu izpratni par riska kultūru.

Mēs turpinājām informēt darbiniekus par mainīgajiem draudiem, ar kuriem saskaramies gan mēs, gan mūsu klienti, katru mēnesi sniedzot informāciju par jaunākajām tendencēm finanšu noziegumu jomā, kā arī izsūtīt informatīvos biļetenus, lai palielinātu vispārējo informētību par krāpniecību un iepazīstinātu darbiniekus ar izplatītākajiem krāpniecības veidiem un jaunākajām tendencēm.

Par svarīgu uzdevumu mēs joprojām uzskatām tehnoloģiju attīstību un krāpšanas risku vadības pasākumu pilnveidošanu, lai pielāgotos jauniem draudiem un nodrošinātu nepārtrauktu mūsu klientu finanšu aktīvu drošību.

VIDES UN KORPORATĪVĀS SOCIĀLĀS ATBILDĪBAS PĀRVALDĪBA (ESG)

Vides ietekmes un klimata risku vadība mūsu darbībā

Mēs esam apņēmušies vides ilgtspēju izvirzīt par galveno mūsu darbības prioritāti. Ilgtspēja ir integrēta mūsu pārvaldības un risku vadības sistēmās un ir daļa no mūsu nodaļu, departamentu un struktūrvienību darba. Mūsu mērķis ir veicināt pāreju uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni un bioloģisko daudzveidību, uzlabot sociālo labklājību, veicot uzņēmējdarbību un izprast siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju ietekmi uz mūsu uzņēmējdarbības vidi.

SEG emisijas ir galvenais pārejas riska virzītājspēks gan mūsu klientiem, gan mums, jo tās palielina darbības izdevumus gan oglekļa nodokļu, gan degvielas cenu pieauguma, gan jauno noteikumu ieviešanas izmaksu dēļ. Tāpēc esam apņēmušies pielāgot savu darbību Parīzes nolīgumam un līdz 2050. gadam kļūt oglekļa ziņā neitrāli, kā arī līdz 2025. gadam par 50% samazināt savas 1., 2. un 3. tvēruma darbības emisijas uz vienu darbinieku. Mēs esam arī izvirzījuši mērķi līdz 2026. gada beigām par 120 miljoniem eiro palielināt kredītēšanas apjomu korporatīvajiem nekustamā īpašuma projektiem, kuriem energoefektivitātes sertifikāta (EPC) klase ir A vai augstāka, un projektiem, kas saistīti ar atjaunojamo enerģiju, un līdz 2026. gada beigām palielināt mūsu portfeļa kredītēšanas daļu mājokļiem ar A vai augstāku EPC klasi līdz 30% līdz 2027. gadam.

Lai nodrošinātu, ka mūsu apņemšanās attiecībā uz SEG emisijām ir spēkā esošas un atbilstošas, mēs izstrādājam pārejas plānus hipotekārajiem un korporatīvajiem kredītiem, izstrādājam vidēja termiņa dekarbonizācijas mērķus attiecībā uz mūsu pašu emisijām un kredītportfeļi, kurus iesniedzām apstiprināšanai zinātniski pamatotu mērķu iniciatīvā (*Science Based Target initiative*), un palielinājam savas spējas attiecīgo datu vākšanai. Mēs arī turpinājam pasākumus mūsu plašāko mērķu sasniegšanai. Mēs strādājam pie tā, lai samazinātu neilgtspējīgu resursu izmantošanu, uz fosilo kurināmo balstītas enerģijas patēriņu un samazinātu atkritumu daudzumu, vairāk izmantojot hibrīdautomobiļus, uzstādot LED apgaismojumu un kustību sensorus, kā arī ziedojot neizmantoto biroja aprīkojumu, lai to atkārtoti izmantotu skolas un citas iestādes.

Daudzi mūsu klienti saskarsies gan ar fiziskiem, gan pārejas riskiem, kas saistīti ar klimatu un vidi, tāpēc viņiem būs jāpielāgo savas uzņēmējdarbības metodes. Lai atbalstītu klientus un mazinātu nelabvēlīgo ietekmi uz klimatu un vidi, mūsu mērķis ir uzlabot savus produktus un pakalpojumus un pārorientēt kapitāla plūsmas uz klimata risinājumiem, noturību un pāreju. Lai veicinātu tematisko attīstību un labāk izprastu tirgus tendences, 2023. gadā privātpersonu hipotekāro kredītu portfeļi mēs testa režīmā ieviesām ar ES taksonomijas saskaņošanu saistītās anketas.

Mēs atjauninājam savu Ilgtspējas politiku un sarakstu ar izslēgtiem uzņēmumiem, kas iesaistīti ogļu, naftas un slānekļa naftas enerģijas ražošanā, kuri nav apņēmušies līdz 2050. gadam sasniegt neto nulles mērķus un nav gatavi izstrādāt īpašu pārejas plānu. Mēs arī pārskatījām mūsu ESG padziļinātās pārbaudes standartu un uzlabojām potenciālās nelabvēlīgās ietekmes novērtēšanas metodoloģiju, pārdefinējām paziņojumu par riska apetīti, lai ierobežotu mūsu pakļautību augsta fiziskā un pārejas riska nozarēm, un pārskatījām mūsu ESG riska novērtēšanas procedūru un nozares ESG riska vadības procedūru. Mēs izveidojām ESG uzņēmējdarbības būtiskuma novērtējumu un ESG informācijas atklāšanas standartu un pilnveidojām diskrecionārā portfeļa pārvaldības ESG padziļinātās pārbaudes procedūru.

2023. gadā mēs veicām klimata un vides risku novērtējumu, ņemot vērā atsevišķus klimata un vides risku faktoros (piemēram, plūdus, vētras un sausumu) un pārejas riskus, kā arī to iespējamo ietekmi uz dažādām nozarēm (piemēram, lauksaimniecību un ražošanu) dažādos laika periodos. Tas ļauj mums mazināt identificētos riskus un izstrādāt un/vai atjaunināt mūsu noteikumus un procesus. Tā kā mainās riski, ar kuriem saskaramies, uzlabojas datu pieejamība un attīstās tiesību akti, mēs paredzam regulāri veikt klimata un vides risku novērtējumus.

Mēs aktīvi piedalāmies tās kopienas dzīvē, kurai sniedzam pakalpojumus. 2023. gadā mēs devām ieguldījumu tādu organizāciju darbībā kā Igaunijas, Latvijas un Lietuvas banku asociācijas, Igaunijas Zaļais tīģeris, Latvijas Ārvalstu investoru padome un Lietuvas Investoru forums. Mēs piedalījāmies arī dažādās vides pārvaldības iniciatīvās, piemēram, GreenEst samītā Tallinā un Baltijas Ilgtspējas forumā Rīgā. Lai palielinātu informētību par klimata un vides riskiem un klimata pārmaiņu ietekmi, esam izstrādājuši vairākus vides mācību seminārus saviem klientiem un darbiniekiem.

Mūsu augstākā vadība veicina ilgtspējības jautājumu integrāciju mūsu pārvaldības un riska pārvaldības sistēmās un nodrošina, ka attiecīgie mērķi tiek izplatīti organizācijas nodaļās, departamentos un struktūrvienībās, veicinot mūsu progresu ar ilgtspējību saistīto prasību, iniciatīvu, mērķu un uzdevumu īstenošanā. Sīkāka informācija par mūsu ar ESG saistītajām darbībām, tostarp ES taksonomijā prasītā informācija un informācija par galvenajiem rezultatīvajiem rādītājiem, tiks publicēta mūsu ilgtspējas un 3. pilnā pārskatos.

Cilvēkresursi

Mūsu mērķis ir nodrošināt un veicināt mūsu darbinieku apmierinātību un labklājību. Tas tiek īstenots ar iekšējo noteikumu palīdzību, kurus mēs papildinām ar darbinieku apmierinātības aptaujām, ko regulāri veicam. Turklāt mēs cenšamies panākt darbinieku dažādību.

Dažādība un iekļautība

Mēs lepojamies ar to, ka veicinām dažādību darbaspēka jomā un atbalstām iekļaušanas principus. Kā vadlīnijas mēs izmantojam iekšējos noteikumus, tostarp uzvedības kodeksu un vienlīdzības, nediskriminācijas un dažādības politiku. Katrā darbinieku novērtēšanas cikla posmā vadītājiem tiek sniegtas zināšanas par dažādību un vienlīdzību, tādējādi stiprinot mūsu apņemšanos ievērot šīs vērtības. Turklāt mēs katru gadu veicam vienlīdzīgas darba samaksas pārskatīšanu, lai novērstu un mazinātu iespējamās atšķirības darba samaksā atkarībā no dzimuma. Skatīt arī mūsu pārvaldības ziņojumu, kas sniegts tālāk.

Veselība, drošība un labklājība

Darbinieku veselība, drošība un labklājība mums ir ārkārtīgi svarīga. Mūsu politikas, kas ir pieejamas vietējās valodās, attiecas uz visiem darbiniekiem un darbuzņēmējiem neatkarīgi no viņu darba vietas. Visiem mūsu darbiniekiem ir pienākums regulāri veikt bezmaksas veselības pārbaudes un tiek nodrošinātas tiešsaistes apmācības, lai veicinātu labāko praksi. Mūsu biroji ir aprīkoti ar ergonomiskām darba vietām, esam ieviesuši vadlīnijas attālināti strādājošiem darbiniekiem, lai nodrošinātu, ka viņu mājas birojos tiek ievēroti veselībai nekaitīgi standarti, un mudinām darbiniekus, kuri saskaras ar darba apdraudējumiem, ziņot par tiem mūsu Personāla un kultūras nodaļai vai izmantot mūsu ziņošanas kanālu. Saskaņā ar vietējām normatīvajām prasībām esam ieviesuši visaptverošas darba drošības un veselības aizsardzības vadības sistēmas. Katru gadu darbinieki iziet apmācību, lai spētu identificēt, ziņot un risināt darba drošības problēmas. Lai palīdzētu nodrošināt darbinieku labsajūtu, esam izstrādājuši Garīgās veselības un labklājības darbā standartu, kurā aprakstīts process garīgās veselības un labklājības aizsardzībai un veicināšanai darbā, psihosociālo risku, tostarp vardarbības un uzmākšanās, novērtēšanai un pārvaldībai, ziņošanai par sūdzībām un to izskatīšanai, kā arī atbalsta sniegšanai. Standartā ir paredzēti arī pasākumi, lai atbalstītu darbiniekus ar darbu saistītās krīzes situācijās, piemēram, tos, kuri saskaras ar garīgās veselības problēmām vai ir saskarūšies ar vardarbību un uzmākšanos darbā. 2023. gadā mēs stiprinājām apņemšanos veicināt labklājību, veicot *Pulse* aptauju, lai novērtētu darbinieku apmierinātību. 2023. gada novembrī veiktajā aptaujā, kurā piedalījās 93% uzaicināto respondentu, tika konstatēts, ka mūsu darbinieku labsajūtas rādītājs ir uzlabojies un ir +51, salīdzinot ar +49 2022. gadā.

Cilvēktiesības

Mēs ievērojam un atbalstām cilvēka pamattiesības. Mēs nepieļaujam nekādus cilvēktiesību vai darba tiesību pārkāpumus, korupciju, ekosistēmu degradāciju, pasaules mantojuma iznīcināšanu vai citas neētiskas darbības. Mūsu apņemšanās ir izklāstītas mūsu Ilgtspējas politikā, kurā aplūkotas visas šīs tēmas. Mūsu darbībā tiek ievērotas tiesības, kas ietvertas Apvienoto Nāciju Organizācijas Globālajā līgumā, kā arī Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipos un ESAO vadlīnijās daudznacionāliem uzņēmumiem. 2023. gadā mēs atjauninājām iekšējos noteikumus par padziļināto pārbauci veikšanu, nodrošinot, ka no mūsu vērtību ķēdes tiek izslēgti piespiedu vai bērnu darbs, vienlaikus atbalstot cilvēktiesību standartus mūsu klientu un piegādātāju vidū. Mēs izvērtējam gandrīz trīs ceturtdaļas svarīgāko līgumu ar pakalpojumu sniedzējiem un piegādātājiem un veicām ietekmes mazināšanas pasākumus attiecībā uz 36 partneriem. Papildus minētajam, uzņemtās saistības cilvēktiesību jomā mēs iestrādājām savā Rīcības kodeksā. Šī kodeksa ievērošana ir obligāta, un tajā ir pieprasīts rīkoties ētiski un ievērot piemērojamus likumus, noteikumus un iekšējās politikas gan burtiski, gan pēc būtības. Mūsu Ilgtspējas politika ir vērsta pret cilvēku tirdzniecību, kā arī piespiedu un bērnu darbu gan mūsu darbinieku vidū, gan visā mūsu vērtību ķēdē. Mēs neatbalstām mūsdienu verdzību vai citus cilvēktiesību pārkāpumus ne savā darbībā, ne arī mūsu finansēšanas un ieguldījumu darbībā. Mēs nepārtraukti pārskatām un pilnveidojam savu pieeju padziļinātajai izpētei cilvēktiesību jomā, mūsdienu verdzībai un citiem ar cilvēktiesībām un ilgtspēju saistītiem jautājumiem, un sagaidām, ka mūsu ieinteresētās personas darīs to pašu. Sadarbībā ar ieinteresētajām personām mēs esam apņēmušies cīnīties pret mūsdienu verdzību un citām cilvēktiesību, sociālajām un vides problēmām.

Korupcijas novēršana

Mēs darbojamies saskaņā ar visaugstākajiem ētikas un profesionālās uzvedības standartiem un savā darbībā esam pret korupciju. Šie ētikas standarti ir iekļauti mūsu iekšējos standartos, un mēs sagaidām, ka mūsu piegādātāji ievēros tos pašus principus. Mūsu darbiniekiem ir pienākums ievērot šos principus, un visiem darbiniekiem tiek nodrošinātas visaptverošas obligātās apmācības par uzņēmējdarbības integritāti, interešu konfliktiem, finanšu noziegumu apkarošanu, dāvanām un pasākumiem. Turklāt Ilgtspējas politikā ietvertajā izslēgšanas sarakstā esam iekļāvuši ar nodokļiem saistītu krāpšanu. Skatīt arī mūsu pārvaldības ziņojumu, kas sniegts tālāk.

Korporatīvās Pārvaldības ziņojums

Mums ir divu līmeņu pārvaldības struktūra, kurā uzraudzības funkcijas pilda padome ("padome") un izpildu funkcijas pilda valde ("valde"). Padome uzrauga valdes aktivitātes *Luminor* pārvaldībā. Padomes locekļi vienlaikus nedrīkst būt valdes locekļi. Padomi un valdi kopā mēs dēvējam par "pārvaldes institūcijām".

Mēs darbojamies saskaņā ar Igaunijas tiesību aktiem un ievērojam piemērojamās Eiropas Savienības tiesību aktus. Mūsu pārvaldības principi, kas atbilst EBI pamatnostādņēm par iekšējo pārvaldību (EBA/GL/2021/05), nosaka atbildības sadalījumu, riska un interešu konfliktu pārvaldības procesus, kontroles mehānismus un atalgojuma politiku. 2023. gadā mēs atjauninājām savu Pārvaldības politiku.

Akcionāru sapulce ir likumā paredzētā pārvaldības institūcija, ar kuras palīdzību mūsu akcionāri īsteno savas tiesības. Mums ir viena reģistrēto parasto akciju kategorija. Katra akcija piešķir tās turētājam vienu balsi akcionāru sapulcē. Akcionāru sapulce pieņem lēmumus, kas ietilpst tās kompetencē saskaņā ar komerclikumu, piemēram, lēmumus par statūtu grozīšanu, pamatkapitāla palielināšanu un samazināšanu, padomes locekļu ievēlēšanu un atcelšanu, gada pārskata apstiprināšanu, peļņas sadali un zvērīnāta revidenta ievēlēšanu. Papildus minētajam, akcionāru sapulces pienākums ir apstiprināt būtiskas izmaiņas stratēģijā, būtiskas izmaiņas galvenajās politikās, apstiprināt finanšu plānus, kas paredz kapitāla palielināšanu, kā arī piedalīties citās svarīgās aktivitātēs. Akcionāru sapulcei ir tiesības pēc padomes vai valdes pieprasījuma pieņemt lēmumus par jebkuriem jautājumiem, kas saistīti ar mūsu darbību. 2023. gadā akcionāru sapulces nenotika, tā vietā tika pieņemti 8 lēmumi, nesasaucot akcionāru sapulci.

Akcionāri, kuriem pieder vismaz 10% balsu mūsu mātes sabiedrībā Luminor Holding, var iecelt daļu padomes locekļu atbilstoši viņu balsstiesību proporcijai. Lai nodrošinātu, ka tiek ņemtas vērā visu iekšējo un ārējo ieinteresēto personu intereses un ka faktisku vai iespējamu interešu konfliktu gadījumā tiek veikts neatkarīgs vērtējums, padomē tiek ievēlēts pietiekami liels skaits neatkarīgu locekļu. Kā mazākuma akcionāram DNB ir tiesības pieprasīt pārbaudīt mūsu darbības atbilstību Atbilstības politikai vai ESG standartiem un citām līdzīgām korporatīvās sociālās atbildības politikām un standartiem; pārbaudi var veikt pieaicināta persona vai attiecīgā pieprasījuma iesniedzējs.

Rīcība

Mūsu mērķis ir ievērot visaugstākos ētiskās un profesionālās rīcības standartus. Visiem darbiniekiem ir jāzina un jāievēro mūsu vērtības, ētikas standarti, atbilstības un risku vadības principi. Katram darbiniekam ir jāievēro mūsu Rīcības kodekss, jāidentificē un jānovērš kukuļošana un korupcija un jāziņo par to. Mēs esam noteikuši korporatīvās vērtības – zinātkāri, sadarbību un mērķtiecību – un sagaidāmo rīcību, lai stiprinātu atbilstības un risku vadības principus.

Mēs sekmējam ētiskas kultūras uzturēšanu un darām visu iespējamo, lai identificētu, novērstu un pārvaldītu interešu konfliktus, lai nodrošinātu godīgu attieksmi pret visām ieinteresētajām personām un aizsargātu akcionāru intereses. Interešu konfliktu pārvaldības principus ir noteikusi padome, kas pārrauga to īstenošanu un efektivitāti. Mēs organizējam obligātās apmācības par interešu konfliktu pārvaldību, lai nodrošinātu, ka visiem darbiniekiem ir pietiekamas zināšanas par mūsu politiku un citiem svarīgiem iekšējiem noteikumiem un principiem un ka visas viņu atbildībā esošās darbības tiek veiktas saskaņā ar noteikumiem. Izvēloties jaunus pārvaldes institūciju locekļus un galveno funkciju izpildītājus, tiek izvērtēti visi iespējamie interešu konflikti.

Mūsu dāvanu saņemšanas un pasākumu ziņošanas procedūrā ir iestrādāts pamatprincips, ka darbinieki nepieņem un nepiedāvā dāvanas neatkarīgi no to vērtības un nepiedalās pasākumos, ja šīs darbības var tikt uzskatītas par neatbilstošām vai ētiski apšaubāmam vai var ietekmēt saņēmēju vai devēju viņa pienākumu izpildē. Bankas iekšējos noteikumos ir sniegti konkrēti piemēri, kas var palīdzēt darbiniekiem pieņemt lēmumus par dāvanu un pasākumu piemērotību un izlemt, kā rīkoties dažādos gadījumos.

Informācija *Luminor* tiek pārvaldīta, pamatojoties uz principu "nepieciešams zināt", t.i., informācija ir pieejama tikai tiem darbiniekiem, kuriem šāda informācija ir pamatoti nepieciešama savu pienākumu veikšanai. Informācijas plūsmu pārvaldīšanai atsevišķās darbības jomās, kurās tiek apstrādāta konfidenciāla klientu informācija, ir ieviesta arī fiziska informācijas nošķiršana un ierobežota piekļuve informācijai vai citi īpaši pasākumi.

Dažādība un iekļaušana

Svarīga mūsu vērtība ir dažādība – katrs darbinieks tiek cienīts un novērtēts par savām atšķirībām. Mūsu darbinieku dažādo stipro pušu kopums palīdz izpildīt mūsu klientu prasības un padara mūsu mērķu sasniegšanu iespējamu. Mūsu interesēs ir veicināt dažādību un novērst diskrimināciju darbavietā. Mēs esam apņēmušies veidot un uzturēt tādu darbaspēku, kurā ir cilvēki no

dažādām vidēm, jaunieši, cilvēki ar invaliditāti un darbinieki, kas pārstāv dažādas kultūras. Darbinieki tiek atbalstīti un iedrošināti pilnībā attīstīt savu potenciālu un izmantot savus unikālos talantus.

Mēs apzināmies, cik svarīgi ir nodrošināt dažādību pārvaldes institūciju sastāvā. Plānots, ka līdz 2026. gadam 40% Padomes locekļu būs sievietes (salīdzinot ar 22% 2023. gada 31. decembrī). Pārvaldes institūciju priekšsēdētāji ikgadējos novērtējumos izvērtē panākumus dzimumu dažādības mērķu sasniegšanā kā vienu no galvenajiem darbības rādītājiem. Ja mērķa rādītāji nav sasniegti, priekšsēdētāji dokumentē iemeslus, veicamos pasākumus un pasākumu grafiku situācijas labošanai.

Mēs nepieļaujam nekāda veida iebiedēšanu, ņirgāšanos, grēkāžu meklēšanu vai uzmākšanos darba vietā. Mēs veicam pasākumus, lai pasargātu darbiniekus no diskriminācijas, un esam ieviesuši procesu, lai disciplinētu tos, kas to pārkāpuši. Mēs iedrošinām ikvienu, kurš uzskata, ka ir bijis pakļauts diskriminācijai, paust savas bažas, izmantojot bažu paušanas procesu, lai varētu tikt piemēroti korektīvi pasākumi.

Dividenžu politika

Mēs esam apņēmušies atgriezt akcionāriem kapitāla pārpalikumu, vienlaikus saglabājot spēcīgu kapitāla pozīciju, lai atbalstītu *Luminor* uzņēmējdarbību, stabilitāti un nodrošinātu rentablu izaugsmi. Kopējais kapitāla rādītājs tiek pārvaldīts *Luminor* grupas līmenī, nosakot kapitāla mērķi, kas atbilst normatīvajām prasībām (izņemot P2G), kam pieskaitīta vadības rezerve 150–300 bāzes punktu apmērā. Kapitāla sadale tiks veikta dividenžu izmaksas vai kapitāla repatriācijas veidā. Dividendes ir jāizmaksā aptuveni 50 % apmērā no gada peļņas. Izvērtējot iespēju veikt izmaksas, tiek ņemts vērā viss kapitāla pārpalikums, kas pārsniedz kapitāla mērķa līmeni, kas nozīmē, ka faktiskais dividenžu izmaksas koeficients var būt lielāks vai mazāks par 50 %. Ja faktiskais kapitāls pārsniedz kapitāla mērķa līmeni, piemēram, tāpēc, ka rentabilitāte ir augstāka vai izaugsme ir zemāka nekā prognozēts, un stresa testēšanas rezultāti apstiprina augstāku izmaksas koeficientu, tiek izvērtēta augstāka izmaksas koeficienta noteikšana, pārsniedzot 50%. Ir iespējams izvērtēt zemāka izmaksas koeficienta noteikšanu (zem 50%) tad, ja, piemēram, mēs saredzam, ka tirgū ir spēcīgas izaugsmes iespējas (kas novedīs pie lielāka REA pieauguma, nekā paredzēts), vai ja būs neparedzētas izmaiņas kapitāla aprēķinu normatīvajā regulējumā, vai ja makro vide vai portfeļa kredītu kvalitāte ievērojami pasliktināsies, pārsniedzot vadības rezervē atspoguļoto. Faktiskais izmaksas koeficients ir jāpamato arī ar stresa testēšanas rezultātiem. Ja CET1 kapitālu varēs aizstāt, emitējot 2. līmeņa un AT1 kapitāla instrumentus, tiks izvērtēta iespēja atgriezt papildu kapitāla resursu pārpalikumu ārkārtas dividenžu/kapitāla samazinājumu veidā.

Pamatfunkciju izpildītāji

Pamatfunkciju izpildītāji ir personas, kas pārstāv būtiskas biznesa vai atbalsta funkcijas un kurām saskaņā ar viņu pilnvarām ir būtiska ietekme uz *Luminor* darbību. Par pamatfunkciju izpildītājiem vienmēr uzskata šādas personas, ja tās nav valdes locekļi vai izpilddirektors: Privātpersonu apkalpošanas vadītājs, Korporatīvo klientu apkalpošanas vadītājs, filiāļu vadītāji, Atbilstības direktors, Finanšu direktors, Risku direktors, Galvenais darbības direktors. Citi pamatfunkciju izpildītāji ir Kredītu konsultāciju un pārstrukturēšanas, Grupas komunikāciju, Iekšējā audita, Juridiskā un Personāla un kultūras nodaļas vadītāji.

Pārvaldes institūciju locekļu atlases kritēriji

Par pārvaldes institūciju locekļiem var kļūt tikai personas, kurām ir nepieciešamā profesionālā pieredze un atbilstošas īpašības. Mēs neveicam diskrimināciju pēc jebkuras no cilvēku aizsargātajām iezīmēm. Lai veicinātu uzskatu neatkarību un kritisko domāšanu, kā arī nodrošinātu viedokļu un pieredzes dažādību, mēs cenšamies panākt dažādību vecuma, dzimuma, ģeogrāfiskās atrašanās vietas un izcelsmes ziņā. Pārvaldes institūciju locekļu atlases principi, tostarp piemērotības un daudzveidības novērtēšana, ir izklāstīti mūsu iekšējos noteikumos. Pārvaldes institūciju locekļu kandidatūras apstiprina ECB.

Mums ir izveidots process un izstrādāti noteikumi, kā rīkoties situācijās, kad valdes priekšsēdētājs vai valdes locekļi un pamatfunkciju izpildītāji pēkšņi vai neparedzēti atrodas prombūtnē vai atkāpjas no amata. Tādējādi mēs cenšamies nodrošināt, ka tiek nodotas zināšanas, saglabāta organizatoriskā atmiņa un atbalstīta vadības un uzņēmējdarbības nepārtrauktība vadības pagaidu vai pastāvīgas maiņas periodos.

Padomes locekļus ieceļ no *Luminor Holding* akcionāru izvirzītajiem kandidātiem saskaņā ar akcionāra līguma noteikumiem; katram akcionāram ir tiesības atsaukt un nomainīt tā iecelto padomes locekli. Padome un Izvirzīšanas komitejas locekļi, vai izpilddirektors var konstatēt nepieciešamību iecelt jaunu valdes locekli, un Izvirzīšanas komiteja sagatavo norādījumus, atlases kritērijus un nodarbinātības attiecīgajā amatā nosacījumus, kā arī veic ilgtspējas novērtējumu.

PADOME

Nils Melngailis

Kasims Abbās (Syed Qasim (Qasim) Abbas)

Marija Elena Kapello (Maria Elena Cappello)

Otārs Ertceids (Ottar Ertzeid)

	Nils Melngailis	Kasims Abbās (Syed Qasim (Qasim) Abbas)	Marija Elena Kapello (Maria Elena Cappello)	Otārs Ertceids (Ottar Ertzeid)
Amats	Priekšsēdētājs	Loceklis	Loceklis	Loceklis
Komitejas	Izvirzīšanas (priekšsēdētājs)		Atalgojuma (priekšsēdētājs) Izvirzīšanas	Revīzijas Atalgojuma Riska
Sāka darbu padomē	2019. gada janvāris	2023. gada decembris	2020. gada jūlijs	2022. gada janvāris
Dzimšanas gads	1965	1976	1968	1965
Pilsonība	ASV, Latvijas	Lielbritānijas	Itālijas	Norvēģijas
Izglītība	Politikas zinātņu bakalaura grāds Bostonas koledža, Ņūtona, Masačūsetsas štats	Bakalaura grāds ekonomikā un valsts pārvaldē Klārka Universitāte, Vorčesteras Universitāte, Masačūsetsas štats	Bakalaura grāds inženierzinātnēs, Pāvijas Universitāte	Maģistra grāds vispārējā uzņēmējdarbībā, Norvēģijas Biznesa skola, Oslo
Citi amati	Valdes priekšsēdētājs, PrivatBank Padomes priekšsēdētāja vietnieks, PQH SA; Direktors, Printful Inc.	Padomes loceklis, NIBC Holdings un NIBC Bank Direktors, LIA Holdings Direktors, Redpin Holdings	Direktors, BPER Banca Direktors, Fibonacci Holding Vecākais konsultants, Igneo Ltd	Direktors, DNB Livsforsikring AS Priekšsēdētājs, Entra ASA Priekšsēdētāja vietnieks, Argentum Fondsinvesteringer AS Direktors, Telenor ASA
Pieredzes apraksts	Direktors, Qualco Holdco Ltd Operacionālais izpilddirektors, Centerbridge Partners Līdzdirektors FIG, Alvarez & Marsal	Direktors, Rothesay Life Direktors, Kensington Mortgage Company Direktors, Hipgnosis Song Management	Direktors, Bank Monte dei Paschi di Siena Direktors, Telecom Italia Direktors, Saipem Direktors, Prysmian Izpilddirektors, Nokia Italia	Finanšu direktors, DNB Bank ASA Direktors, DNB Markets Direktors, Oslo Bors Direktors, Bankenes Sikringsfond
Darba vieta	Rīga, Latvija	Londona, Lielbritānija	Milāna, Itālija	Oslo, Norvēģija
Statuss	Neatkarīgs	<i>Blackstone</i> izvirzīts	Neatkarīgs	DNB izvirzīts
Apmeklējums	15/15	2/2	14/15	13/15

Padome ir mūsu uzraudzības institūcija, kas apstiprina darbības stratēģijas, vispārējos principus, nosaka un uzrauga riska apetīti un vēlmi uzņemties risku, kā arī uzrauga mūsu un valdes darbību. Padomes sapulču sasaukšanas un darba organizācijas vispārīgie noteikumi ir izklāstīti mūsu iekšējos noteikumos, Komerclikumā, Kredītiestāžu likumā un statūtos. Valdes uzraudzība tiek īstenota Padomes regulārās sapulcēs, kā arī, ja nepieciešams, papildu sapulcēs. Lēmumi tiek pieņemti ar vienkāršu klātesošo balsu vairākumu. Padomei iesniegtos lēmumus iepriekš ir jāapspriež attiecīgajā Padomes komitejā. Padomes sapulces ir jārīko vismaz reizi ceturksnī.

Matias Faveto (Mathias Patrick Laurent Favetto)	Bjørn Erik Naess (Bjørn Erik Naess)	Betsy Nelson (Elizabeth Jane (Betsy) Nelson)	Iain Plunkett (Iain Plunkett)	Andreas Treichl (Andreas Treichl)
Loceklis	Loceklis	Loceklis	Loceklis	Loceklis
Revīzijas Riska	Revīzijas (priekšsēdētājs) Izvirzīšanas Atalgojuma	Riska (priekšsēdētājs)	Riska	-
2020. g. augusts	2019. gada janvāris	2020. gada decembris	2023. g. augusts	2022. g. septembris
1988	1954	1954	1971	1952
Francijas	Norvēģijas	ASV, Lielbritānijas	Lielbritānijas	Austrijas
Maģistra grāds uzņēmumu vadībā, HEC, Parīze	Maģistra grāds ekonomikā, Norvēģijas Ekonomikas augstskola, Bergena	MBA, Thunderbird School of Global Management, Finiksa, AZ	Bakalaura grāds inženierzinātnēs (BEng), Stratklaidas Universitāte, Glāzgova	Maģistrā grāds ekonomikā, Vīnes Universitāte
Padomes loceklis, NIBC Holdings un NIBC Bank	Priekšsēdētājs, Argentum Fondsinvesteringer AS Direktors, Hafslund AS,	Padomes loceklis, Oschadbank	Direktors, Citigroup Global Markets Vecākais konsultants, Collabera Digital Vecākais konsultants, McKinsey & Company	Priekšsēdētājs, Erste Foundation Priekšsēdētājs, Zweite Sparkasse Prezidents, European Forum Alpbach, Priekšsēdētāja vietnieks, Vienna Opera
Merchant Banking, Goldman Sachs	Finanšu direktors, DNB AS Finanšu direktors, Aker Kvaerner Finanšu direktors, Carlsberg Finanšu direktors, Orkla	Viceprezidents riska un atbilstības jomā un risku direktors, EBRD Kredītriska nodaļas vadītājs, FSA Korporatīvo bankas pakalpojumu vadītājs, JPMorgan Chase EMEA	Operatīvais direktors, Santander UK Operatīvais direktors, TP ICAP Operatīvais direktors un informācijas direktors, Aberdeen Asset Management	Izpilddirektors, Erste Group Direktors, Erste Bank Izpilddirektors, Chase Manhattan Bank Vienna
Londona, Lielbritānija	Oslo, Norvēģija	Londona, Lielbritānija	Londona, Lielbritānija	Vīne, Austrija
<i>Blackstone</i> izvirzīts	DNB izvirzīts	Neatkarīgs	Neatkarīgs	Neatkarīgs
15/15	15/15	15/15	6/7	15/15

2023. gadā notika 15 padomes sapulces un tika pieņemti 42 lēmumi bez sapulces sasaukšanas. Padomes locekļi no sava sastāva izvēlas priekšsēdētāju, kurš ir atbildīgs par padomes efektīvu darbību, koordinē tās darbu un veicina informācijas apriti padomē un ar valdi. Priekšsēdētājs veicina atklātas un kritiskas diskusijas, nodrošina, ka var paust un apspriest atšķirīgus viedokļus, kā arī nodrošina, ka padome pieņem informētus un pārdomātus lēmumus. Padomē ir no pieciem līdz piecpadsmit locekļiem, kurus ievēl Akcionāru sapulce un kuru pilnvaru termiņš ir pieci gadi. 2023. gada 31. decembrī padomes locekļu skaits bija deviņi.

VALDE

Peters Boseks (Peter Bosek)

Ossi Leikola

Djego Biondo (Diego Biondo)

Marija Moisa (Mari Mõis)

Amats	Priekšsēdētājs	Loceklis	Loceklis	Loceklis
Amats	Izpilddirektors	Izpilddirektora vietnieks	Risku direktors	Atbilstības direktore
Komitejas	Kredītu		Nefinanšu riska (priekšsēdētājs) Kredītu (priekšsēdētāja vietnieks) Modeļa riska (priekšsēdētāja vietnieks) Aktīvu un saistību Datu pārvaldības	Nefinanšu riska (priekšsēdētāja vietnieks)
Iecelts	2021. gada janvāris	2023. gada decembris	2023. gada oktobris	2022. gada septembris (iecelts atkārtoti)
Dzimšanas gads	1968	1967	1967	1979
Izglītība	Tiesību zinātņu doktora grāds Vīnes Universitāte	Maģistra grāds tehnoloģiju jomā Ālto universitāte, Espoo	Bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā Turīnas Universitāte	Bakalaura grāds tiesību zinātnēs Tartu Universitāte
Pieredzes apraksts	Izpilddirektors Erste Bank Austria AG Valdes loceklis, Erste Group	Operāciju vadītājs, Nordea Vadītājs Polijā un Baltijas valstīs, Nordea Rīkotājdirektors, Metos BV	Risku pārvaldības vadītājs, BPER Risku direktors, Gruppo Banca Carige Viceprezidents risku jomā, Unicredit Bank Risku direktors, Bank Pekao	Juridiskais direktors, Luminor Bank AS Finanšu direktors, DNB Bank AS Juridiskais padomnieks, DNB Bank AS
Darba vieta	Tallina, Igaunija	Tallina, Igaunija	Tallina, Igaunija	Tallina, Igaunija
Apmeklējums	45/51	1/1	14/14	43/51

Valde ir mūsu izpildinstitūcija, kas vada, pārvalda, pārstāv un nodrošina efektīvu un apdomīgu pārvaldību. Valde vada ikdienas darbību saskaņā ar Padomes apstiprinātajām stratēģijām un vispārējiem darbības principiem. Valde izskata tai iesniegtos priekšlikumus un paskaidrojumus, pieņem pārdomātus lēmumus un attiecīgi sniedz ziņojumus padomei.

Valdes darba organizācijas vispārīgie noteikumi, tostarp noteikumi par sapulču sasaukšanu, balsošanas kārtību un lēmumu pieņemšanas procesu, pienākumiem un valdes locekļu skaitu, ir noteikti mūsu iekšējos noteikumos, Komerclikumā, Kredītiestāžu likumā un statūtos. Lēmumi tiek pieņemti ar vienkāršu sapulcē klātesošo valdes locekļu balsu vairākumu. Ja balsu skaits ir vienāds, izšķirošā balss ir valdes priekšsēdētājam vai, viņu prombūtnes laikā, valdes priekšsēdētāja vietniekam.

NODAĻU VADĪTĀJI

Palle Nordahls (Palle Nordahl)

Kerli Vares

Andrea Granata

Jonass Urbonass (Jonas Urbonas)

Amats	Loceklis	Loceklis	Dalībnieks	Dalībnieks
Amats	Finanšu direktors	Privātpersonu pakalpojumu vadītāja	Galvenā darbības biroja nodaļas pagaidu vadītājs	Korporatīvo pakalpojumu vadītājs
Komitejas	Aktīvu un saistību (priekšsēdētājs) Datu pārvaldības (priekšsēdētājs)		Pārmaiņu konsultāciju padome (priekšsēdētājs) Datu pārvaldība	Kredītu
Iecelts	2021. g. maijs	2022. g. janvāris (iecelts atkārtoti)	2023. g. augusts	2023. g. augusts
Dzimšanas gads	1975	1976	1971	1976
Izglītība	Maģistra grāds Uzņēmējdarbības vadībā Aarhus Universitāte	Maģistra grāds Uzņēmējdarbības vadībā Karļšates Universitāte	Zinātņu licejs Bertrand Russell Milāna	Maģistra grāds finansēs Viļņas Universitāte
Pieredzes apraksts	Viceprezidents finanšu jautājumos, Nykredit Finanšu direktors, FIH A/S Partneris, CP Dyvig & Co Direktors, Procuritas Partners	Izpilddirektors Luminor Bank, Latvia AS Attīstības un mārketinga direktors un komercdirektors, SIA Lattelecom	Attīstības, arhitektūras un izstrādes vadītājs, Luminor Attīstības un inženiertehniskās nodaļas vadītājs, Banco Mediolanum SpA	Uzņēmumu apkalpošanas vadītājs, Luminor Lietuva Uzņēmumu apkalpošanas vadītājs Nordea Lietuvas filiālē Korporatīvo klientu apkalpošanas vadītājs, SEB Viļņa
Atrašanās vieta	Tallina, Igaunija	Rīga, Latvija	Tallina, Igaunija	Viļņa, Lietuva
Apmeklējums	46/51	44/51	20/20	17/20

Padome ieceļ valdes priekšsēdētāju no valdes locekļu vidus. Banku juridiski pārstāv valdes priekšsēdētājs vai jebkuri divi valdes locekļi. Atbildības jomas ir sadalītas starp valdes locekļiem atbilstoši viņu prasmēm, zināšanām un pienākumiem. Valdes locekļi, kurus amatā ieceļ un atbrīvo no amata Padome, pirms ieceļšanas tiek izvērtēti saskaņā ar tiesību aktiem un iekšējiem noteikumiem. Kredītiestāžu likumā noteiktā informācija un dokumenti par piedāvāto kandidātu tiek iesniegti ECB vismaz 10 dienas pirms lēmuma pieņemšanas par viņa ieceļšanu amatā.

2023. gadā notika 51 valdes sapulce. Valdē ir trīs līdz desmit locekļi, kuru pilnvaru termiņš ir pieci gadi. 2023. gada 31. decembrī valdes locekļu skaits bija seši.

Padomes komitejas

Padome ir izveidojusi četras komitejas, kuras palīdz padomei pildīt tai uzticētos uzdevumus. Pienākumu un uzdevumu sadalījums starp komitejām un to ietvaros ir noteikts Bankas padomes komiteju nolikumā. Katrā komitejā ir vismaz trīs locekļi, locekļiem ir jābūt zināšanām, prasmēm un pieredzei, kas attiecas uz komitejas darbu, dokumentētām pilnvarām, un tām ir jātiekas reizi ceturksnī.

2023. gadā tika likvidēta Pārmaiņu (Reformu) komiteja (Padomes izveidota neobligāta komiteja). Pirms tās likvidēšanas 2023. gada laikā komiteja noturēja trīs sapulces. 2023. gada 31. decembrī padomes komitejas bija šādas:

Komiteja	Revīzijas	Izvirzīšanas	Atalgojuma	Riska
Priekšsēdētājs	Bjērns Ēriks Ness (Bjørn Erik Naess)	Nils Melngailis	Marija Elena Kapello (Maria Elena Cappello)	Betsija Nelsone (Betsy Nelson)
Locekļi	Otārs Ertceids (Ottar Ertzeid) Matiass Faveto (Mathias Favetto)	Marija Elena Kapello (Maria Elena Cappello) Bjērns Ēriks Ness (Bjørn Erik Naess)	Bjērns Ēriks Ness (Bjørn Erik Naess) Otārs Ertceids (Ottar Ertzeid)	Otārs Ertceids (Ottar Ertzeid) Matiass Faveto (Mathias Favetto) Īans Plankets (Iain Plunkett)
Loma	Uzraudzīt grāmatvedības politikas izstrādi, pārskatīt un uzraudzīt finanšu pārskatu sagatavošanas procesu, uzraudzīt likumā noteikto gada pārskatu revīziju, atbalstīt efektīvu iekšējās revīzijas procesu, kā arī pārbaudīt un apstiprināt revīzijas uzņēmuma, kas veic obligāto revīziju, sniegtos ar revīziju nesaistītos pakalpojumus.	Piedalīties valdes locekļu atlasē un novērtēšanā; uzraudzīt, vai valdes lēmumu pieņemšanas procesā tiek ievērots daudzveidības princips; apstiprināt valdes locekļu pilnvaras; novērtēt padomes locekļu piemērotību pirms ieceļšanas amatā; apstiprināt galveno funkciju izpildītāju piemērotības novērtējumu; ieteikt kandidātus meitas uzņēmumu pārvaldes institūcijām; uzraudzīt Piemērotības un Pēctecības plānošanas politikas efektivitāti un pārbaudīt tās uzbūvi un ieviešanu.	Palīdzēt padomei atalgojuma jautājumos; nodrošināt atalgojuma sistēmas atbilstību Bankas finansiālajam stāvoklim; novērtēt darbības mērķu sasniegšanu; pārbaudīt, kā atalgojuma politikas reaģē uz notikumiem; pārraudzīt atalgojuma pakešu izstrādi; konsultēt par būtisku risku uzņemošos personu identificēšanu; ieteikt atļaušanas pabalstu apmēru virs noteiktajiem limitiem; apstiprināt priekšlikumus par mainīgo atalgojuma fondu visiem darbiniekiem kolektīvi un individuāli valdes locekļiem un atbilstības, iekšējā audita un riska funkciju vadītājiem.	Nodrošināt, ka tiek konsekventi piemērota pienācīga risku vadība; pārraudzīt riska kultūru; atbalstīt optimālas kapitāla un likviditātes struktūras veidošanu; saskaņot klientu produktus ar riska stratēģiju; analizēt, vai atalgojuma principos ir ņemts vērā dominējošais riska profils; pārraudzīt likumu un noteikumu neievērošanas izmeklēšanu; pārraudzīt Atbilstības un Risku nodaļas; un sadarboties ar iekšējās kontroles funkcijām.
2023. gadā rīkotās sapulces	7	10	10	10

Valdes komitejas

Kreditkomiteja ir obligāti izveidojamā komiteja, pārējās valdes komitejas ir izveidotas brīvprātīgi, lai palīdzētu valdei pildīt savus pienākumus. 2023. gadā tikai izveidotas Aktīvu un saistību, Datu pārvaldības un Nefinanšu riska komitejas, bet Rīcības riska komiteja tika likvidēta.

Katrai komitejai ir savs nolikums, kurā aprakstīts komitejas sastāvs, tās pilnvaras un komitejas locekļu pienākumi. Komitejas locekļus ieceļ valde no to darbinieku vidus, kuri ir konkrētās jomas eksperti. Komiteju sapulces tiek rīkotas tik bieži, cik paredzēts to nolikumos. 2023. gada 31. decembrī valdes komitejas bija šādas:

Komiteja	Aktīvu un saistību	Pārmaiņu konsultāciju padome	Kredītu	Klientu riska	Datu pārvaldības
Priekšsēdētājs	Finanšu direktors	Galvenais darbības direktors	Kreditriskā vadītājs	Vietējās korporatīvo klientu apkalpošanas vadītājs	Finanšu direktors
Loma	Atbalstīt finanšu direktoru un valdi darbībā, kas saistītas ar aktīvu un saistību pārvaldību, t.i., bilances veidošanu, likviditātes un finansējuma pārvaldību, procentu likmju risku, ārvalstu valūtas risku, ESG risku, finanšu līdzekļu pārvaldību, dividenžu sadales kārtību, kā arī efektīvu kapitāla plānošanu, pārvaldību un sadali.	Atbalstīt valdi IT pārmaiņu vadības pārvaldībā, lai nodrošinātu, ka IT pārmaiņas tiek novērtētas, autorizētas, testētas, ieviestas, dokumentētas un pārskatītas kontrolētā veidā. Komiteja pieņem lēmumus par to, vai ieviest/neievieš IT izmaiņas ražošanas (produkcijas) vidē.	Sniegt ieteikumus saistībā ar kredītpolitiku un procesiem, apstiprināt pieņemamā riska kritērijus un finansēšanas prasības. Pieņemt visus nepieciešamos lēmumus par kredītiem attiecībā uz atsevišķiem klientiem (tostarp apstiprināt pieņemumus par uzkrājumiem un zaudējumiem no ienākumus nenesošiem riska darījumiem) un finanšu iestādēm.	Uzraudzīt ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas un sankciju atbilstību saistīto klienta risku. Lemt par gadījumiem, kas atbilstoši mūsu riska apetītei ir nosacītie ierobežojumi, apspriest un lemt par strīdīgiem klientu gadījumiem un gadījumiem, kas var ietekmēt riska apetītes robežvērtības.	Atbalstīt valdi datu un informācijas stratēģijas definēšanā un īstenošanā. Pārraudzīt, kritiski izvērtēt un konsultēt par lēmumiem par datu un informācijas pārvaldīšanu, dot padomus par iespējamiem datu pārvaldības riskiem un datu pārvaldības risku attīstību, sniegt atbilstošus ieteikumus valdei.
Komiteja	Finanšu iestāžu riska	Ieguldījumu produktu pārvaldības	Modeļa riska	Nefinanšu riska	
Priekšsēdētājs	Tirdzniecības finansēšanas un finanšu iestāžu nodaļas vadītājs	Ieguldījumu produktu un izaugsmes nodaļas vadītājs	Modeļa riska vadības nodaļas vadītājs	Risku direktors	
Loma	Atbalstīt valdi finanšu noziegumu un reputācijas riska pārvaldībā, lai izvairītos no tā, ka tiek nodibinātas finanšu iestāžu attiecības ar tādiem darījumu partneriem, kas nav atļauti vai ir nepieņemami. Lemt par gadījumiem, kad attiecības ar kādu darījuma partneri potenciāli rada augstāku noziedzīgi iegūtu naudas līdzekļu legalizācijas/terorisma finansēšanas un/vai sankciju risku; kas dažādu viedokļu dēļ tiek nodotas no zemāka līmeņa uz komiteju; un izņēmumiem no piemērojamām riska politikām.	Atbalstīt valdi mūsu sagatavoto un (vai) izplatīto ieguldījumu produktu un/vai pakalpojumu pārvaldībā, lai nodrošinātu atbilstību iekšējiem noteikumiem un tiesību aktiem, kas reglamentē ieguldījumu produktus un/vai pakalpojumus.	Kritiski izvērtēt un apstiprināt jaunus riska modeļus, modeļu izmaiņas un papildinājumus, nebūtiskus modeļu izmaiņas, paplašinājumus un modeļu atkārtotu apstiprināšanu. Pārbaudīt, kritiski izvērtēt un apstiprināt ar modeļa riskiem saistītus specifiskus tehniskus jautājumus un apstiprināt identificēto modeļa risku mazināšanas pasākumus.	Pārraudzīt, konsultēt un kritiski izvērtēt lēmumus par rīcību riska konstatēšanas gadījumā, sniegt norādījumus par iespējamajiem riskiem, sagatavojot atbilstošus ieteikumus valdei, kā arī atbalstīt valdi, analizējot ar uzvedību saistītus jautājumus.	

IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMA

Mēs esam izveidojuši un uzturam kultūru, kurā ļoti svarīgs elements ir spēcīga iekšējā kontrole. Mūsu iekšējās kontroles sistēma ietver atbilstošas, skaidras, pārredzamas un efektīvas ziņošanas, uzraudzības un kontroles procesu procedūras.

Iekšējās kontroles sistēmas mērķis ir nodrošināt efektīvu un lietderīgu darbību, piesardzīgu uzņēmējdarbības veikšanu, pārdomātu pārmaiņu vadību, atbilstošu risku identificēšanu, novērtēšanu un apstrādi, atbilstību likumiem, noteikumiem, uzraudzības prasībām un mūsu iekšējām politikām un procedūrām, procesiem, noteikumiem un lēmumiem, pareizas administratīvās un grāmatvedības procedūras un iekšēji un ārēji paziņotās finanšu un nefinanšu informācijas ticamību. Lai mazinātu riskus, kas saistīti ar procesiem un ziņošanu, ir ieviests pienākumu sadalījums un vispārējās IT kontroles, uzņēmuma līmeņa un procesa līmeņa kontroles, kā arī preventīvās un detektīvās kontroles.

Mūsu iekšējās kontroles sistēmas pamatā ir trīs aizsardzības līniju modelis. Pirmā aizsardzības līnija ietver visas struktūrvienības un darbiniekus, kas neietilpst ne otrajā, ne trešajā līnijā, jo īpaši visas biznesa un atbalsta struktūrvienības, kuras ir atbildīgas par savu risku pastāvīgu pārvaldību saskaņā ar mūsu politikām, procedūrām un kontrolēm.

Otrā aizsardzības līnija ir neatkarīga kontroles funkcija, kas ir pilnvarota un kurai ir pienākums uzraudzīt un kontrolēt, vai pirmā aizsardzības līnija ievēro mūsu vēlmi uzņemt risku un riska pārvaldības ietvaru, kā arī visus piemērojamus noteikumus un regulējumus. Otrā aizsardzības līnija sastāv no Atbilstības nodaļas un Risku nodaļas. Atbilstības nodaļa identificē, novērtē, kontrolē, uzrauga un ziņo par atbilstības riskiem, tai skaitā atbilstību mūsu iekšējiem noteikumiem un visiem piemērojamiem normatīvajiem aktiem. Risku nodaļa nodrošina, ka tiek izveidota atbilstoša riska pārvaldības sistēma, un ir pilnvarota pārbaudīt, vai mūsu uzņēmējdarbības un atbalsta struktūrvienības darbojas saskaņā ar noteikto riska apetīti, veic riska uzraudzības un kontroles darbības, pārbauga riska pārvaldības darbību atbilstību pirmajā aizsardzības līnijā.

Trešā aizsardzības līnija ietver iekšējā audita nodaļu, kas pilda neatkarīga iekšējā audita funkciju. Tā veic uz risku balstītas un vispārējas revīzijas un pārbauda, vai iekšējās pārvaldības pasākumi, procesi un mehānismi ir pareizi un efektīvi, tiek īstenoti un konsekventi piemēroti. Iekšējā audita nodaļa neatkarīgi novērtē, vai darbības un ar tām saistītās kontroles, riska pārvaldības un iekšējās pārvaldības procesi un struktūras darbojas, ir adekvātas un efektīvas, lai veicinātu mūsu spēju sasniegt mūsu uzņēmējdarbības mērķus. Visas darbības, tostarp finanšu pārskatu sniegšanas process, ir pakļauts iekšējā audita revīzijām, kas sniedz neatkarīgu, objektīvu pārliecību, ka finanšu pārskatu sagatavošanas process ir atbilstošs un atbilst piemērojamiem iekšējiem noteikumiem un ārējām normatīvajām prasībām. Iekšējais audits sniedz padomei, Revīzijas komitejai un valdei rakstisku ziņojumu par savu darbību un pārvaldības, riska pārvaldības un iekšējās kontroles procesu novērtējumu.

Padomes Revīzijas komiteja pārbauga mūsu grāmatvedību un finanšu pārskatu sagatavošanas procesu. Tā pārbauga grāmatvedības politikas izstrādi, tostarp nodokļu uzskaiti, kā arī budžeta veidošanas procesu, pārskata un uzrauga finanšu pārskatu sagatavošanas procesu, tostarp veic pārbaudi, lai nodrošinātu to ticamību, mūsu konsolidēto finanšu pārskatu pārbaudī un apsver, vai tie ir pilnīgi, atbilst Revīzijas komitejas locekļiem zināmajai informācijai un atspoguļo atbilstošu grāmatvedības politiku un principus, kā arī sniedz padomei ieteikumus ar mērķi nodrošināt konsolidēto finanšu pārskatu ticamību un objektivitāti, finanšu pārskatu sniegšanas procesa integritāti un sniedz ieteikumus padomei konsolidēto finanšu pārskatu apstiprināšanai. Turklāt Revīzijas komiteja ir atbildīga par gada un konsolidēto finanšu pārskatu obligātās revīzijas uzraudzību, finanšu pārskatu revīzijas procesa efektivitātes uzraudzību un novērtēšanu, tostarp par obligāto revidentu neatkarības un objektivitātes pārbaudi un uzraudzību.

Filiāļu vadība

Uzņēmējdarbību Latvijā un Lietuvā mēs veicam ar filiāļu starpniecību. Darbojoties mūsu vārdā, filiāles slēdz līgumus un uzņemas saistības, iegūst citas tiesības un uzņemas citus pienākumus saskaņā ar likumu un savām pilnvarām. Filiāļu vadītājus ieceļ padome. Filiāļu vadītāji atbild par filiāles darbību.

Meitas sabiedrību vadība

Visas meitas sabiedrības ir atsevišķas juridiskas personas. Neraugoties uz to, meitas sabiedrības ievēro mūsu vērtības, ētikas kodeksu, atbildīgas uzņēmējdarbības principus un politiku. Meitas sabiedrību padomēs tiek ieceltas personas ar atbilstošām zināšanām, prasmēm un pieredzi, kā arī ņemot vērā šo personu kolektīvo piemērotību, bet to valdes locekļi ir Bankas vai meitas sabiedrības pilna laika darbinieki. Meitas sabiedrību izpilddirektori un valdes ir atbildīgas par pārvaldes institūciju pieņemto lēmumu īstenošanu. Atskaitoties valdei, padomes (vai valdes) ievēro juridiskos un normatīvos noteikumus. Atsevišķas meitas sabiedrības uzrauga attiecīgās Igaunijas, Latvijas un Lietuvas finanšu uzraudzības iestādes. Meitas sabiedrību pārvaldes institūcijas nodrošina, ka licencētā meitas sabiedrība nepārkāpj piemērojamus tiesību aktu vai regulējošos noteikumus vai

obligātos prudenciālos noteikumus. Piemērojot regulatīvās prasības, vienmēr tiek ņemts vērā proporcionalitātes princips, kas ietver, bet neaprobežojas ar meitas sabiedrības lielumu, tās klientu bāzes lielumu, uzņēmējdarbības un produktu veidu un sarežģītību, kā arī riska pakāpi. Dividenžu maksājumus reglamentē iekšējās procedūras.

Revidents

Kopš 2018. gada Luminor Bank AS revidents ir AS "PricewaterhouseCoopers" (PwC). Revīzijas vadošais partneris ir Ago Vilu.

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI

Konsolidētais peļņas vai zaudējumu pārskats

€m	Piezīmes	2022	2023
Procentu ienākumi saskaņā ar efektīvās procentu likmes metodi	3	277.7	627.6
Citi tamlīdzīgi ienākumi	3	50.3	112.6
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	3	-27.2	-198.2
Neto procentu un tamlīdzīgi ienākumi		300.8	542.0
Komisijas naudas ienākumi	4	110.3	114.8
Komisijas naudas izdevumi	4	-30.0	-30.2
Neto komisijas naudas ienākumi		80.3	84.6
Neto peļņa no patiesajā vērtībā uzskaitītiem finanšu instrumentiem	5	17.7	16.1
Neto peļņa no darījumiem ārvalstu valūtās		6.7	18.6
Pārējie pamatdarbības izdevumi, neto	6	-15.3	-16.7
Peļņas daļa no asociētām sabiedrībām	12	1.6	1.6
Neto pārējie pamatdarbības ienākumi		10.7	19.6
Pamatdarbības ienākumi kopā		391.8	646.2
Personāla izdevumi	7	-110.6	-131.3
Citi administratīvie izdevumi	8	-112.7	-188.6
Nolietojums, amortizācija un vērtības samazinājums	13,14	-10.0	-16.8
Neto zaudējumi no nefinanšu aktīvu atzīšanas pārtraukšanas		-	-3.2
Administratīvie izdevumi kopā		-233.3	-339.9
Peļņa pirms kredītzaudējumiem un nodokļiem		158.5	306.3
Sagaidāmie kredītzaudējumi	11	-16.1	-33.1
Peļņa pirms nodokļiem		142.4	273.2
LR Uzņēmumu ienākuma nodoklis	21	-	-15.8
Lietuvas banku nodoklis	21	-	-30.1
Citi uzņēmumu ienākuma nodokļa izdevumi	21	-17.7	-32.6
Uzņēmumu ienākuma nodoklis kopā		-17.7	-78.5
Pārskata perioda peļņa		124.7	194.7
Visaptverošie ienākumi kopā		124.7	194.7

Pielikumi ir finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Konsolidētais finanšu stāvokļa pārskats

€m	Pielikumi	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Aktīvi			
Nauda un prasības pret centrālajām bankām	9	2,178.1	3,184.9
Prasības pret citām kredītiestādēm		123.4	56.2
Parāda vērtspapīri	10	1,289.8	1,491.8
Aizdevumi klientiem	11	10,874.7	10,502.6
Atvasinātie finanšu instrumenti	20	121.6	92.2
Kapitāla instrumenti		2.5	2.9
Līdzdalība asociētās sabiedrībās	12	5.7	5.5
Nemateriālie ieguldījumi	13	62.8	56.0
Pamatlīdzekļi	14	30.2	27.0
Nodokļa aktīvi		0.0	0.7
Atliktā nodokļa aktīvi	21	12.5	8.9
Pārējie aktīvi	15	55.4	63.4
Kopā		14,756.7	15,492.1
Saistības			
Saistības pret kredītiestādēm		36.6	224.3
Klientu noguldījumi	16	10,947.9	11,287.2
Procentu likmju riska portfeļa posteņu, kuru risks ir ierobežots, izmaiņu patiesā vērtība	20	0.0	6.9
Emitētie parāda vērtspapīri	17	1,813.9	1,898.7
Atvasinātie finanšu instrumenti	20	194.1	73.7
Nodokļu saistības	21	10.0	35.9
Nomas saistības	14	30.0	24.8
Pārējās saistības	18	118.8	134.5
Uzkrājumi	19	22.0	28.0
Kopā		13,173.3	13,714.0
Akcionāru pašu kapitāls			
Akciju kapitāls		34.9	34.9
Akciju emisijas uzcenojums		1,412.2	1,412.2
Nesadalītā peļņa		132.7	327.5
Pārējās rezerves		3.6	3.5
Kopā		1,583.4	1,778.1
Kopā saistības un pašu kapitāls		14,756.7	15,492.1

Pielikumi ir finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Konsolidētais pašu kapitāla izmaiņu pārskats

€m	Akciju kapitāls	Akciju emisijas uzcenojums	Nesadalītā peļņa	Pārējās rezerves	Kopā
2021. gada 31. decembrī	34.9	1,412.2	97.9	3.8	1,548.8
Pārskata perioda peļņa	-	-	124.7	-	124.7
Visaptverošie ienākumi kopā	-	-	124.7	-	124.7
Dividendes	-	-	-90.0	-	-90.0
Citi	-	-	0.1	-0.2	-0.1
2022. gada 31. decembrī	34.9	1,412.2	132.7	3.6	1,583.4
2022. gada 31. decembrī	34.9	1,412.2	132.7	3.6	1,583.4
Pārskata perioda peļņa	-	-	194.7	-	194.7
Visaptverošie ienākumi kopā	-	-	194.7	-	194.7
Dividendes	-	-	-	-	-
Citi	-	-	0.1	-0.1	0.0
2023. gada 31. decembrī	34.9	1,412.2	327.5	3.5	1,778.1

Lielāko daļu Pārējo rezervju veido likumā noteiktais obligātais rezerves kapitāls, kas aprēķināts saskaņā ar Igaunijas Komerckodeksa prasībām. 2022. un 2023. gada 31. decembrī *Luminor* akciju kapitālu veidoja 12,000,000 apstiprinātas reģistrētas parastās akcijas ar nominālvērtību 10 eiro, no kurām 3,491,223 bija emitētas un pilnībā apmaksātas.

Ņemot vērā nesadalīto peļņu un normatīvo aktu prasības, 2023. gada 31. decembrī *Luminor* bija iespēja izmaksāt dividendes 327.5 miljonu eiro apmērā (2022. gada 31. decembrī: 132.7 miljoni eiro). Atbilstošais uzņēmumu ienākuma nodoklis par šo izmaksāto summu būtu 59.9 miljoni eiro (2022. gada 31. decembrī: 22.1 miljoni eiro).

Pielikumi ir finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Konsolidētais naudas plūsmas pārskats

€m	Pielikumi	2022	2023
Peļņa pirms nodokļiem		142.4	273.2
Korekcijas:			
Sagaidāmie kredītzaudējumi		16.1	33.1
Nolietojums, amortizācija un vērtības samazinājums	13,14	10.0	16.8
Nefinanšu aktīvu atzīšanas pārtraukšana	13,14	0.0	3.2
Citi posteņi		-1.5	-1.6
Procentu un tamlīdzīgi ienākumi	3	-328.0	-740.2
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	3	27.2	198.2
Izmaiņas apgrozāmajā kapitālā/ saistībās:			
Aizdevumu klientiem pieaugums (-) / samazinājums (+)		-924.6	363.3
Parāda vērtspapīru pieaugums (-) / samazinājums (+)		-676.2	-200.5
Citu aktīvu pieaugums (-) / samazinājums (+)		-90.1	84.0
Klientu noguldījumu pieaugums (+) / samazinājums (-)		593.1	310.4
Citu saistību pieaugums (+) / samazinājums (-)		74.8	139.2
Saņemtie procenti		309.8	687.7
Samaksātie procenti		-17.6	-137.7
Samaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis		-9.4	-49.7
Naudas plūsma no pamatdarbības		-874.0	979.4
Samaksāts par meitas sabiedrību iegādi, atskaitot iegūto naudu	13	-48.1	-0.3
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde	13, 14	-6.1	-8.5
Ienākumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas		0.1	0.1
Saņemtās dividendes	12	2.3	1.8
Naudas plūsma no ieguldījumu darbībām		-51.8	-6.9
Emitētie parāda vērtspapīri	17	796.9	598.5
Izpirkti vai dzēsti parāda vērtspapīri	17	-71.8	-600.0
Nomas saistību pamatsummas atmaksa		-5.6	-5.5
Izmaksātas dividendes		-90.0	0.0
Naudas plūsma no finansēšanas darbībām		629.5	-7.0
Naudas un tās ekvivalentu neto pieaugums (+) vai samazinājums (-)		-296.3	965.5
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā		2,447.2	2,151.0
Ārvalstu valūtas pozīciju pārvērtēšanas ietekme uz naudu un tās ekvivalentiem		0.1	0.1
Naudas un tās ekvivalentu neto palielinājums vai samazinājums		-296.3	965.5
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās		2,151.0	3,116.6
Nauda un tās ekvivalenti			
Naudas atlikums kasē	9	127.4	105.4
Atlikumi centrālajās bankās, atskaitot obligātās rezerves	9	1,938.1	2,963.7
Prasības pret citām kredītiestādēm ar atlikušo termiņu līdz trīs mēnešiem, atskaitot naudas nodrošinājumu (a)	25	85.5	47.5
Kopā		2,151.0	3,116.6
a. Prasību pret citām kredītiestādēm naudas nodrošinājuma vērtība		35.4	8.6

Pielikumi ir finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

1. Būtiska informācija par grāmatvedības politiku

Luminor Bank AS (kas kopā ar meitas sabiedrībām turpmāk tiks saukta par *Luminor*) ir kredītiestāde, kuras galvenais birojs atrodas Tallinā. *Luminor* pieder Luminor Holding (ko pilnībā kontrolē ieguldījumu fonds BCP VII, kuru pārvalda *Blackstone* filiāle), kas savukārt pieder konsorcijs, ko vada *Blackstone* pārvaldītie privātā kapitāla fondi (80.05%) un DNB Bank (19.95%). Šos konsolidētos finanšu pārskatus par gadu, kas noslēdzās 2023. gada 31. decembrī, kas ir sagatavoti saskaņā ar darbības turpināšanas principu, 2024. gada 20. februārī apstiprināja *Luminor* valde, bet 21. februārī – *Luminor* padome, kā arī akcionāri tos apstiprināja 2024. gada 21. februārī.

FINANŠU PĀRSKATU SAGATAVOŠANAS PAMATNOSTĀDNES

Luminor Bank AS konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā pieņemtajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), kurus apstiprinājusi Eiropas Savienība. Turklāt *Luminor* ir pieņēmusi ES atvasināto 39. SGS versiju, lai ierobežotu procentu likmju risku, kas saistīts ar nenoteikta termiņa pamata noguldījumu portfeli. Konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu principu, izņemot finanšu instrumentus, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (FVTPL) vai pārējos apvienotajos ienākumos (FVTOCI), kā arī finanšu aktīvus un saistības, kas noteiktas kā posteņi, kuru riski tiek ierobežoti (*hedged items*) kvalificētās patiesās vērtības riska ierobežošanas attiecībās, kas tiek novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā ar korekcijām attiecībā uz riska ierobežošanas peļņu vai zaudējumiem. Luminor Bank AS atsevišķajos finanšu pārskatos, kas ietverti šajos finanšu pārskatos (31. pielikums), ieguldījumi tās meitas sabiedrībās tiek uzskaitīti pašizmaksā, atskaitot vērtības samazināšanos.

Turpmāk ir sniegta informācija par būtiskām grāmatvedības uzskaites politikām un aprakstītas būtiskākās grāmatvedības aplēses un spriedumi, kas izmantoti, sagatavojot šos finanšu pārskatus. *Luminor* funkcionālā valūta un pārskata valūta ir eiro (EUR), un, ja nav norādīts citādi, visas summas tiek uzrādītas miljonos eiro ar vienu ciparu aiz komata. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti eiro pēc perioda beigās spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas noteiktā ārvalstu valūtas maiņas kursa.

Pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk, ir stājušies spēkā vairāki jauni SFPS standarti, esošo standartu grozījumi un interpretācijas. Standartiem, kas stājās spēkā 2023. gada 1. janvārī, nav būtiskas ietekmes uz *Luminor*. Standartu grozījumi, kas stājās spēkā attiecībā uz gada periodiem, kuri sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk, ietver grozījumus 1. SGS un SFPS Prakses paziņojumā Nr.2: Informācijas atklāšana par grāmatvedības politiku, 17. SFPS, 8. SGS un 12. SGS. Šo izmaiņu piemērošanas ietekme nav būtiska, izņemot 1. SGS grozījumu attiecībā uz grāmatvedības politiku, ko 2022. gadā *Luminor* ir pieņēmusi pirms termiņa un kura ietekmē finanšu pārskata 1. pielikuma nosaukums un arī tā saturs ir mainīts no "Nozīmīgas grāmatvedības politikas" uz "Būtiska informācija par grāmatvedības politiku".

Luminor ir analizējusi izsniegtos izpildes garantiju līgumus, lai novērtētu, vai tie atbilst 17. SFPS ietvertajai apdrošināšanas līgumu definīcijai, un secināja, ka tās izpildes garantiju līgumi ir ārpus darbības jomas, jo: saistības pret turētāju visos gadījumos ir ierobežotas līdz garantijas summai un nav saistītas ar pamatā esošo risku; nav scenāriju ar komerciālu būtību, kuros *Luminor* būtu jāmaksā ievērojamas papildu summas šādu garantiju turētājiem; izmantotās summas *Luminor* atmaksā pieteikuma iesniedzējs; un lielākā daļa no tiem ir izsniegti saskaņā ar pieteikuma iesniedzēju limita vai garantijas limita līgumiem, kas ir parāda instrumenti, un tādējādi nepakļauj *Luminor* apdrošināšanas riskam. Attiecīgi šos līgumus *Luminor* uzskaita kā iespējamās saistības par neizsniegtiem aizdevumiem saskaņā ar 9. SFPS.

Starptautisko grāmatvedības standartu padome ir izdevusi grozījumus spēkā esošajos starptautiskajos grāmatvedības standartos (1. SGS, 7. SGS, 21. SGS, 7. SFPS un 16. SFPS), kas vēl nav stājušies spēkā. Nav paredzams, ka kāds no šiem grozījumiem būtiski ietekmēs *Luminor* finanšu pārskatus.

Izmaiņas atspoguļošanā

Tā kā mums nav "Pārējo apvienoto ienākumu", šis termins peļņas vai zaudējumu aprēķina nosaukumā nav iekļauts.

Komisiju ienākumi un izdevumi

Komisijas naudas ienākumi tiek atzīti vai nu laika gaitā, kad pakalpojumi tiek sniegti, kad klients vienlaicīgi saņem un patērē *Luminor* sniegto pakalpojumu sniegtos labumus, vai arī brīdī, kad *Luminor* izpilda savu izpildes pienākumu, parasti pēc pamatā esošā darījuma izpildes. Saņemtā vai saņemamā komisijas maksa atspoguļo pakalpojuma darījuma cenu, kas ir identificējama kā atsevišķs izpildes pienākums.

Laika gaitā atzītie komisijas naudas ienākumi ietver maksas par kontu uzturēšanu, apkalpošanu, konta atvēršanas maksas, portfeļa, aktīvu pārvaldības vai finanšu plānošanas pakalpojumu vai konsultāciju maksas un maksas par kredītu apkalpošanu trešo personu vārdā (izņemot tādas maksas, kuras iekļautas efektīvās procentu likmes noteikšanā). Mainīgās maksas tiek atzītas tikai tiktāl, ciktāl vadība uzskata, ka ir ļoti ticams, ka nenotiks būtiska apvērse. Konkrētā brīdī atzītas komisijas maksas ietver maksu par ārvalstu valūtas pārdošanas vai pirkšanas organizēšanu klienta vārdā, maksājumu darījumu apstrādi, naudas norēķiniem, iekasēšanu vai skaidras naudas izmaksu, kā arī citas komisijas maksas. Komisijas izdevumi tiek atzīti līdz ar attiecīgā pakalpojuma saņemšanu (balstoties uz uzkrājuma principu) vai ar saistību iestāšanos.

Kase un prasības pret centrālajām bankām

Naudas plūsmas pārskatos nauda un tās ekvivalenti ietver naudas atlikumus, neierobežotas prasības pret centrālajām bankām, un prasības pret citām kredītiestādēm ar sākotnējo termiņu, kas īsāks par 3 mēnešiem, un kuru vērtības izmaiņu risks ir nenozīmīgs, bet neietver obligātos naudas atlikumus centrālajās bankās, kas ir bezprocentu obligāto rezervju noguldījumi, kas nav pieejami *Luminor* ikdienas darbības finansēšanai.

Sintētiskā vērtspapīrošana

Aizdevumi, kuriem tiek veikta sintētiskā vērtspapīrošana, tiek uzrādīti bilancē, un kredīta aizsardzība tiek realizēta, iegādājoties garantijas. Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās tiek aprēķināti, neņemot vērā iegādāto garantijas nodrošinājumu. Tiesības uz garantiju atlīdzību tiek atzītas kā aktīvs un atspoguļotas citos neto finanšu ienākumos, tiklīdz ir pilnīgi skaidrs, ka garantiju atlīdzība tiks saņemta par kvalificēto zaudējumu summām. Ar garantijām saistītās maksas tiek uzkrātas neto komisijas naudas ienākumos.

Pamatlīdzekļi un nemateriālie ieguldījumi, nomnieka līgumu uzskaitē

Pamatlīdzekļi tiek uzskaitīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un vērtības samazinājumu. Iekārtu nolietojums tiek aprēķināts pēc likmes no 20% līdz 33% gadā, bet īpašuma – pēc likmes 1% un 2% gadā. Īpašumu nomās *Luminor* par diskonta likmi izmanto pašu finansējuma izmaksas. Citiem aktīviem *Luminor* kā diskonta likmi izmanto nomā ietvertu procentu likmi. Maksājumi, kas saistīti ar nomu, kuras termiņš nepārsniedz 12 mēnešus, vai kuras aktīvu vērtība ir mazāka par 5 tūkstošiem eiro, tiek atzīti pēc lineārā principa kā izdevumi peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Nemateriālie aktīvi tiek uzskaitīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un zaudējumus no vērtības samazināšanās, un amortizēti 3 līdz 5 gadu laikā.

Nemateriālās vērtības samazināšanās

Pārbaudes par to, vai nemateriālo aktīvu vērtība nav samazinājusies, *Luminor* veic katru gadu vai biežāk, ja tiek konstatētas vērtības samazinājuma pazīmes. 2022. un 2023. gadam naudu ienesošo vienību atgūstamā vērtība tika noteikta, pamatojoties uz lietošanas vērtības aprēķiniem, kuros bija nepieciešams izdarīt pieņēmumus. Aprēķinos izmantota diskontētās naudas plūsmas metode, kas aptver desmit gadu periodu. Prognozes periodiem pēc desmit gadiem tiek veiktas, izmantojot aplēstos nozares izaugsmes rādītājus, kas piemērojami naudu ienesošajai vienībai.

Risku ierobežošanas uzskaitē

Sākot riska ierobežošanas attiecības, *Luminor* norāda un dokumentē riska ierobežošanas attiecības, kurām vēlas piemērot riska ierobežošanas uzskaiti, kā arī risku vadības mērķi un stratēģiju riska ierobežošanas veikšanai. Dokumentācija ietver riska ierobežošanas instrumenta identificēšanu, nodrošināto posteni, ierobežotā riska veidu un to, kā *Luminor* novērtēs, vai riska ierobežošanas attiecības atbilst riska ierobežošanas efektivitātes prasībām (ieskaitot riska ierobežošanas neefektivitātes cēloņu analīzi un to, kā tiek noteikts riska ierobežošanas koeficients).

Riska ierobežošanas attiecības ir uzskatāmas par riska ierobežošanas uzskaiti, ja tās atbilst visām šīm efektivitātes prasībām: starp posteni, kura riski tiek ierobežoti, un riska ierobežošanas instrumentu pastāv ekonomiska saikne; kredītriska ietekme nedominē pār vērtības izmaiņām, kuras izriet no minētās ekonomiskās saiknes; un riska ierobežošanas attiecību riska ierobežošanas koeficients ir vienāds ar attiecību, ko veido posteņa, kā riski tiek ierobežoti, daudzums, kuram *Luminor* faktiski ierobežo risku, un riska ierobežošanas instrumenta daudzums, kuru *Luminor* faktiski izmanto, lai ierobežotu risku šā posteņa minētajam daudzumam.

Emitēto parāda vērtspapīru patiesās vērtības riska ierobežošanas instrumentiem *Luminor* piemēro riska ierobežošanas uzskaiti saskaņā ar 9. SFPS Finanšu instrumenti. No 2023. gada janvāra daļai no klientu noguldījumiem *Luminor* piemēro riska ierobežošanas uzskaiti saskaņā ar 39. SGS ES atvasināto versiju. *Luminor* veic procentu likmju mijmaiņas darījumus, lai nodrošinātu pret risku savus emitētos parāda vērtspapīrus un daļu no noguldījumu portfeļa, un piemēro patiesās vērtības riska ierobežošanu. Patiesās vērtības izmaiņas uzrāda peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī "Neto peļņa (-zaudējumi) no patiesajā

vērtībā uzskaitītiem finanšu instrumentiem". Procentu ienākumi un izdevumi no finanšu instrumentiem (riska ierobežošanas postenis) tiek uzrādīti kā "Neto procentu un tamlīdzīgi ienākumi". Pret risku nodrošināto emitēto parāda vērtspapīru patiesās vērtības izmaiņas, kas attiecināmas uz ierobežoto risku, tiek atzītas kā finanšu saistību bilances vērtības palielinājums vai samazinājums un uzrādītas peļņas un zaudējumu aprēķinā postenī "Neto peļņa (-zaudējumi) no patiesajā vērtībā uzskaitītiem finanšu instrumentiem".

Klientu noguldījumu riska ierobežošanai izmantoto atvasināto finanšu instrumentu uzskaites vērtība tiek iekļauta finanšu stāvokļa pārskata postenī "Atvasinātie finanšu instrumenti" aktīvu vai pasīvu pusē atkarībā no instrumentu patiesās vērtības, savukārt portfeļa riska ierobežošanas efekts tiek atzīts finanšu stāvokļa pārskata postenī "Procentu likmes riska ierobežošanas posteņa izmaiņu patiesā vērtība" pasīvu pusē, kas atbilst noteikto klientu noguldījumu, kas diskontēti pēc tirgus procentu likmēm, patiesās vērtības izmaiņām.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Igaunijā kredītiestāžu ceturkšņa peļņa tiek aplikta ar uzņēmumu ienākuma nodokļa avansa nodokli 14% apmērā. Nodoklis ir jāmaksā līdz nākamā ceturkšņa trešā mēneša 10. datumam. Ceturkšņa peļņu var samazināt par 19 iepriekšējo ceturkšņu zaudējumiem. Ceturkšņa uzņēmumu ienākuma nodokļa avansa maksājumus var kompensēt ar uzņēmumu ienākuma nodokļa saistībām, kas rodas no peļņas sadales, piemērojot 20% likmi. Ja dividendes netiek izmaksātas, ceturkšņa UIN avansa maksājumi netiek atmaksāti. Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas jāmaksā no ceturkšņa peļņas, tiek atzīts kā pārskata perioda ienākuma nodokļa izdevumi. Atliktā nodokļa aktīvs (un atliktā nodokļa ienākums) par ceturkšņa zaudējumiem tiek atzīts tikai tad, ja ir ticams, ka turpmākajos 19 ceturkšņos būs pieejama ar nodokli apliekamā peļņa, lai šos zaudējumus izmantotu. Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas rodas no dividenžu izmaksas, tiek uzskaitīts kā izdevumi periodā, kad tiek deklarētas dividendes, neatkarīgi no faktiskā izmaksas datuma vai perioda, par kuru dividendes izmaksātas.

No 2024. gada 1. janvāra ir spēkā grozījumi LR Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā. Ar grozījumiem ir ieviesta ikgadēja obligāta UIN piemaksa kredītiestādēm un patēriņa kredītēšanas pakalpojumu sniedzējiem 20% apmērā no iepriekšējā gada peļņas pēc nodokļu nomaksas. Pirmais UIN piemaksas maksājums jāveic 2024. gadā, pamatojoties uz 2023. gada peļņu. UIN piemaksas maksājumi tiks samazināti par UIN summu, kas samaksāta par taksācijas gadā jau sadalīto peļņu. Uzkrājumi obligātai UIN piemaksai tika atzīti 2023. gadā. Pirms tam uzņēmumu ienākuma nodoklis Latvijā tika piemērots peļņas sadalei vai nosacīti sadalītajai peļņai 20% apmērā no bruto summas. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par sadalīto peļņu tika atzīts brīdī, kad *Luminor* akcionāri pieņēma lēmumu par peļņas sadali. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek atzīts kā izdevumi peļņas un zaudējumu aprēķinā tajā pārskata periodā, kad tiek aprēķinātas dividendes vai nosacītās dividendes, savukārt pārējiem nosacīti sadalītās peļņas objektiem – brīdī, kad izdevumi radušies pārskata periodā.

Lietuvā uzņēmumu ienākuma nodokļa standarta likme ir 15%. Kredītiestāžu peļņai, kas pārsniedz 2 miljonus eiro, ienākuma nodokļa likme ir 20%. Izdevumi, kas saistīti ar nodokļu maksām un ir iekļauti šajos finanšu pārskatos, tiek balstīti uz *Luminor* veiktajiem aprēķiniem saskaņā ar Lietuvas nodokļu likumdošanu.

2023. gada maijā Lietuvas valdība ieviesa pagaidu nodokli atsevišķiem banku ienākumiem, kas gūti to jurisdikcijā („Likums par pagaidu solidaritātes iemaksām”). Nodokļa likme ir 60% no neto procentu ienākumiem, kas gūti 2023. un 2024. gadā no aizdevumiem klientiem, kuri izsniegti līdz 2022. gada 31. decembrim, un kas par vairāk nekā 50% pārsniedz iepriekšējo četru finanšu gadu vidējos neto procentu ienākumus. Nodoklis būs spēkā līdz 2025. gada 17. jūnijam. *Luminor* uzskata, ka šis nodoklis ietilpst 12. SGS darbības apjomā un tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzņēmumu ienākuma nodokļa sastāvā.

Iespējamās saistības

Luminor noslēdz ārpusbilances finanšu instrumentus, kas sastāv no saistībām sniegt aizdevumus, tostarp faktoringu, garantijām un finanšu (aizdevuma atmaksas) garantijām un akreditīviem. Šie finanšu instrumenti tiek atspoguļoti finanšu pārskatos resursu piešķiršanas brīdī vai kad tiek saņemtas vai izmaksātas attiecīgās komisijas maksas. Visi šie posteņi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā, ko parasti apliecina līguma summa. Šīs summas tiek amortizētas, izmantojot lineāro metodi līguma darbības laikā. Katrā bilances datumā izsniegtās finanšu garantijas tiek novērtētas pēc lielākās summas neamortizētajā atlikumā pēc sākotnējās atzīšanas vai sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ) summas, kas aprēķināta saskaņā ar 9. SFPS.

DARBĪBAS ("Klientu") SEGMENTU SNIEGUMA NOVĒRTĒŠANA

Privātpersonu apkalpošanas un korporatīvo klientu apkalpošanas segmenta (ieskaitot Maksekiskus) darbības rezultātus atsevišķi uzrauga *Luminor* galvenais lēmumu pieņēmējs – valde. Citu darbības segmentu rezultāti tiek iekļauti segmentā "Citi". Segmenta rezultātus veido ienākumi no šī konkrētā segmenta klientiem un izdevumi atbilstoši klienta piederībai, kā arī klientu līmenī

neregistrētie ienākumi un izdevumi, kas tiek sadalīti starp darbības segmentiem, izmantojot iekšēji apstiprinātas attiecināšanas metodes. Pamatdarbības izdevumu sadalīšana pa segmentiem un produktiem tiek veikta saskaņā ar uz aktivitātēm balstītu izmaksu pārdales metodi (activity-based costing). Tikai tie aktīvi un saistības, kas attiecas uz attiecīgajā darbības segmentā ietilpstošu klientu, tiek norādīti pie attiecīgajiem segmentiem. Aizdevumi un noguldījumi tiek uzrādīti neto uzskaites vērtībā, ieskaitot uzkrātos procentus un atskaitot kredītu vērtības samazināšanos. Uzkrājumi zaudējumiem no aizdevumu vērtības samazināšanās tiek uzraudzīti katram segmentam atsevišķi. Skat. 27. pielikumu "Klientu segmenti".

Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi

Finanšu instrumentu patiesā vērtība

Luminor aktīvu un saistību daļas uzskaites vērtība ir pamatots to patiesās vērtības aptuvenais novērtējums.

Metodoloģija finanšu instrumentu patiesās vērtības noteikšanai:

Līmenis Apraksts

- 1 Nekorīgētas kotētas cenas aktīvos tirgos identiskiem aktīviem vai saistībām
- 2 Novērojami ievades dati, izņemot 1. līmenī iekļautās kotētas cenas, ir novērojami attiecībā uz aktīvu vai saistībām.
- 3 Nenovērojami ievades dati aktīvam vai saistībām

Skat. arī 24. pielikumu "Finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība".

Patiesās vērtības aplēšanai izmantotās metodes un pieņēmumi

Instrumenti	Patiesās vērtības aplēšanai izmantotās metodes un pieņēmumi
Kase un prasības pret centrālajām bankām	Uzskaites vērtība
Prasības pret citām kredītiestādēm	Uzskaites vērtība
Aizdevumi klientiem	Nākotnes naudas plūsmas diskontētas, izmantojot EURIBOR bāzes likmes liknes un pārskata ceturkšņa vidējo jaunizsniegto aizdevumu uzcenojumu. Hipotekārajiem kredītiem bāzes likmes liknei pievieno vidējo jaunizsniegto hipotekāro kredītu uzcenojumu pārskata ceturksnī.
Parāda vērtspapīri	Baltijas valstis emitētu vērtspapīru kotācijas no Baltijas tirgus veidotājiem. Ja vērtspapīri emitēti ārpus Baltijas valstīm vai nav pieejamas kotācijas no vietējiem tirgiem, vai arī kotācijas ir acīmredzami nepareizas vai mākslīgas, tirgus dati.
Kapitāla instrumenti	Ja akcijas kotētas Baltijas biržā, Baltijas tirgus līderu kotācijas. Citām biržā kotētām akcijām – tirgus dati. Attiecībā uz biržā nekotētu sabiedrību akcijām, kurām nepastāv aktīvs tirgus, visa pieejamā uzticamā publiskā informācija par pēdējiem darījumiem vai dividendžu diskonta modeli.
Procentus nesoši finanšu instrumenti	Diskontētās naudas plūsmas, izmantojot procentu likmes, kas noteiktas posteņiem ar līdzīgām īpašībām.
Atvasinātie finanšu instrumenti	Tirgus dati
Saistības pret kredītiestādēm	Uzskaites vērtība
Klientu noguldījumi	Termiņnoguldījumu nākotnes naudas plūsmas diskontētas, izmantojot EURIBOR bāzes likmes liknes
Emitētie parāda vērtspapīri	Tirgus dati

Finanšu instrumentu vērtības samazināšanās

Luminor sagaidāmo kredītzaudējumu aprēķini ir sarežģītu modeļu rezultāts, kas balstās uz vairākiem pieņēmumiem attiecībā uz dažādo mainīgo parametru klāstu un to savstarpējo atkarību. SKZ modeļu ietvaros izdarītie grāmatvedības spriedumi un aplēses ir aprakstītas 2. pielikumā "Risku vadības pamatprincipi".

2. Risku vadības pamatprincipi

Luminor risku vadības politika līdzsvaro ieguvumu no riska uzņemšanās, lai gūtu ienākumus, un zaudējumu rašanās risku. *Luminor* nodrošina, ka visi būtiskie riski tiek identificēti, novērtēti, uzraudzīti, adresēti un ziņoti. *Luminor* Risku struktūrvienība ir neatkarīga funkcija, kuras uzdevums kopā ar Atbilstības struktūrvienība ir nodrošināt, ka *Luminor* ir atbilstoša risku pārvaldības sistēma, un pārbaudīt, vai *Luminor* struktūrvienības darbojas saskaņā ar šo sistēmu. Risku pārvaldība ir organizēta tā, lai izvairītos no jebkādiem iespējamiem interešu konfliktiem vai arī, lai tie tiktu eskalēti gadījumā, ja tie izveidotos.

KREDĪTRISKS

Kredītrisks ir definēts kā risks, ka parādnieks vai darījuma partneris nespēs pildīt savas saistības daļēji vai pilnībā. Kredītriska darījumi galvenokārt izriet no kredītēšanas darījumiem, tajā skaitā no ārpusbilances saistībām, un no parāda vērtspapīru iegādes. Maksimālā *Luminor* kredītriska ekspozīcija ir aprakstīta 23. pielikumā.

Luminor kredītriska pārvaldības principi ir izklāstīti *Luminor* kredītpolitikā. Šo principu piemērošanu un lēmumu pieņemšanas procesus reglamentē attiecīgie iekšējie noteikumi. *Luminor* galvenais mērķis kredītēšanas jomā ir tas, ka kredītportfeļa kvalitātei un sastāvam ir jānodrošina īstermiņa un ilgtermiņa ienesīgums, saglabājot zemu līdz vidēju riska profilu. Kredītpējas novērtējuma pamatā ir klienta spēja un vēlme pildīt savas līgumsaistības. Kredīta maksājumiem paredzētajām naudas plūsmām, ko rada klienta darbība, ir jābūt izskaidrojamām un ilgtspējīgām.

Lēmumus par kredītiem pieņem Kredītu komitejas, un tiem jābūt vienprātīgiem, kā arī pilnvarotas personas saskaņā ar noteiktām lēmumu pieņemšanas pilnvarām, kuras tiek piešķirtas pamatojoties uz kompetences līmeni. Lai uzraudzītu portfēļa sastāvu, apzinātu kredītriska līmeni un tā attīstību, kā arī varētu vajadzības gadījumā veikt koriģējošas darbības, tiek sagatavoti regulāri ziņojumi *Luminor* pārvaldes institūcijām.

Kredītriska novērtēšana

Aizdevumi klientiem

Kredītrisks tiek pārvaldīts, veicot klienta analīzi pirms kredīta piešķiršanas un uzraugot klientu pēc kredīta izsniegšanas. Kredītrisku *Luminor* novērtē, izmantojot reitinga modeļus, kuru ietvaros tiek aplēsta saistību neizpildes varbūtība (PD), zaudējumi saistību neizpildes gadījumā (LGD) un riska darījuma apmērs saistību neizpildes gadījumā (EAD).

Lai novērtētu darījuma partnera saistību neizpildes risku, tiek izmantoti reitinga modeļi, kas novērtē PD un riska pakāpi. Novērtējumu veic ar klientu segmenta/produkta specifisku reitinga modeļu palīdzību, ko piemēro sešām viendabīgām klientu grupām: privātpersonas; īpaši lieli uzņēmumi; lieli uzņēmumi; mazie un vidējie uzņēmumi; mikrouzņēmumi; juridisko personu nekustamā īpašuma projekti. Visi Privātpersonu segmenta klientiem piešķirtie kredīti tiek pārklasificēti, izmantojot šos reitinga modeļus katru reizi, kad tiek atjaunotas saistības. Attiecībā uz tiem kredītiem, kur reitingu noteikšanas process ir vairāk automatizēts, riska novērtējumi tiek pārskatīti reizi ceturksnī. Lielākiem Korporatīvajiem klientiem piešķirtie reitingi tiek pārskatīti vismaz reizi gadā.

Nākamajā tabulā ir sniegta *Luminor* iekšējo reitingu skala un tai atbilstošā indikatīva ārējo reitingu skala

Riska līmenis	Riska pakāpe	Saistību neizpildes iespējamība	Fitch, Standard & Poor's	Moody's
Zems risks	1 līdz 4	<0.75%	AAA līdz BB+	Aaa līdz Ba1
Vidējs risks	5 līdz 7	0.75% līdz 3%	BB līdz BB-	Ba2 līdz Ba3
Augsts risks	8 līdz 10	>3%	B+ līdz C	B1 līdz Ca
Saistību Neizpilde	11 un 12	100%	D	C

Saistību neizpildes varbūtības (PD) modeļos tiek izmantota gan iekšēja, gan ārēja informācija. Iekšējā informācija ietver informāciju par kavējumiem, konta uzvedību un aizdevuma struktūru, savukārt ārējie dati ietver sociāli demogrāfiskus aspektus, maksājumu kavējumus, finanses un parādu slogu. Saistību neizpildes zaudējumu (LGD) modeļi ir balstīti uz vēsturiski realizētajiem zaudējumiem attiecībā uz dažādiem nodrošinājumiem, klientu segmentiem un kredītu veidiem. Riska darījuma apmēra saistību neizpildes gadījumā (EAD) modeļi nosaka riska darījuma apmēru, iestājoties saistību neizpildei, un ir segmentēti pēc klientu veidiem un kredītu grupām.

Iekšējo modeļu rezultātus izmanto ne tikai lēmumu pieņemšanai, bet arī kredītu cenošanai, kredītportfeļa kvalitātes uzraudzībai un riska ziņošanai, kā arī ekonomiskā kapitāla (risku koriģēts kapitāls (RAC)) aprēķiniem, lēmumu pieņemšanai par kapitāla

sadalījumu un stresa testēšanai. Gadījumos, kad aizdevums tiek piešķirts lielajam uzņēmumam, riska korigētā atdeve uz riska korigēto kapitālu (RAROC) tiek aprēķināta, to nosakot gan atsevišķā aizdevuma, gan klienta līmeni. Tie paši cenošanas principi, pamatojoties uz RAC, un ienesīguma noteikšanas principi, pamatojoties uz RAROC, ar standartizētu cenošanas rīku vai noteikumu palīdzību tiek piemēroti arī citiem kredītportfeļa segmentiem.

2022. gadā *Luminor* papildināja klienta kredītpējas novērtējumu ar ESG riska novērtēšanas procedūru. Novērtējuma apjoms ir atkarīgs no identificētajiem ESG riskiem. Ja ESG riski ir augsti, riska darījumiem, kas pārsniedz noteiktu summu, klienta riska pakāpe tiek samazināta par vienu pakāpi, kas ietekmē saistību neizpildes varbūtību. 2023. gadā mēs par vienu pakāpi samazinājām riska pakāpi vairākiem korporatīvajiem klientiem, tomēr visi tie joprojām bija klasificēti 1. posmā, un tādējādi ietekme uz SKZ nebija būtiska. Zajās finansēšanas aktivitātes nav būtiski ietekmējušas SKZ. Citiem riska darījumiem tiek novērtēta to riska mazināšanas spēja.

Prasības pret kredītiestādēm

Banku un finanšu institūciju darījumu partneru risks tiek pārvaldīts, nosakot risku limitus investīciju kategorijas riska pakāpes darījumu partneriem un pēc tam uzraugot šos darījumu partnerus. Ja attiecīgajā valstī nepastāv investīciju kategorijas riska pakāpes darījumu partneris, tiek izvēlēti labākie pieejamie darījumu partneri šajā valstī. Visas korespondentbankas ir klasificētas pēc riska pakāpēm un ir noteikti riska limiti. Banku un valstu riska pakāpe un saistību neizpildes varbūtība (PD) ir balstīta galvenokārt uz atzītu ārēju kredītreitingu aģentūru riska klasifikācijām. Ja darījumu partnera ārējais reitings nav pieejams, *Luminor* nosaka savu iekšējo reitingu, pamatojoties uz makroekonomisku faktoru analīzi, paša darījumu partnera maksātspēju un likviditāti, kvalitatīviem rādītājiem. Reizi ceturksnī tiek uzraudzīti visi darījumu partneri un valstis, un noteiktie limiti tiek pārskatīti katru gadu.

Parāda vērtspapīri

Luminor iegulda parāda vērtspapīros bankas portfeli un tirdzniecības portfeli. Parāda vērtspapīri bankas portfeli parasti tiek turēti līdz termiņa beigām un tiek klasificēti kā instrumenti, kas tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, FVTPL (sākotnēji klasificēti vai obligāti klasificēti), vai FVTOCI atkarībā no biznesa modeļa vai citiem kritērijiem, ko nosaka 9. SFPS. Parāda vērtspapīri tirdzniecības portfeli, kas klasificēti kā turēti tirdzniecībai, tiek izmantoti, lai nodrošinātu sekundārā tirgus likviditāti vietējiem investoriem un apkalpotu *Luminor* klientus.

Kreditriskā limitu kontrole un mazināšanas politika

Koncentrācijas risks

Koncentrācijas risku *Luminor* pārvalda, ierobežojot riska darījumus ar nozarēm un klientiem. Kreditēšanas apmērs atsevišķās nozarēs galvenokārt ir ierobežots līdz 20% no kopējās juridiskām personām izsniegto kredītu summas, izņemot nekustamo īpašumu (30%) un būvniecību (10%). *Luminor* ir noteikusi sava ekonomiskā kapitāla patēriņa ierobežojumu 10 lielākajām savstarpēji saistītu klientu grupām līdz 50 miljoniem eiro, un ir noteikts koncentrācijas limits ar vienu savstarpēji saistītu klientu grupu (izņemot valsts un pašvaldību risku) 180 miljonu eiro apmērā.

Nodrošinājums

Luminor mazina kredītrisku, izmantojot nodrošinājumu. Nodrošinājums parasti tiek pieprasīts, izsniedzot ilgtermiņa finansējumu un aizdevumus juridiskām personām. Patēriņa kredīti (tostarp kredītkaršu limiti) privātpersonām parasti tiek izsniegti bez nodrošinājuma. Aizdevumu klientiem sākotnējās atzīšanas brīdī tiek noteikta nodrošinājuma patiesā vērtība. Nekustamajam īpašumam izmanto ārējo vērtētāju noteikto tirgus vērtību vai iegādes vērtību atkarībā no tā, kura no tām ir zemāka. Bilances vērtību parasti izmanto kustamai mantai. Nodrošinājuma vērtība tiek uzraudzīta un periodiski pārskatīta. Regulāri tiek veikta dzīvojamo nekustamo īpašumu statistiskā pārvērtēšana, pielietojot atbilstošus indeksus. Pēc līzings darījuma sākotnējās atzīšanas iznomāto aktīvu tirgus vērtība tiek korigēta ar kustamā īpašuma nolietojumu. Aprēķinot nodrošinājuma realizācijas vērtību, tiek piemērots diskonts, kura apmērs ir atkarīgs no dažādiem faktoriem, tostarp nodrošinājuma veida un paredzamā realizācijas termiņa.

Atvasinātie finanšu instrumenti

Luminor darījumu partneru kredītrisks atspoguļo potenciālos zaudējumus, kas rastos, lai aizstātu atvasināto finanšu instrumentu līgumus, ja darījumu partneri nepilda savas saistības. *Luminor* novērtē darījumu partneru kredītpēju saistībā ar atvasināto instrumentu riska darījumiem, lai kontrolētu uzņemtā kredītriska līmeni. Darījumu partnera kredītrisks galvenokārt tiek pārvaldīts, izmantojot riska darījumu limitus un veicot nodrošinājumu un vērtējumu patiesās vērtības korekcijas. Atvasinātos finanšu instrumentus sākotnēji atzīst un turpmāk uzskaita to patiesajā vērtībā, ko korigē katru mēnesi, bet kredītriska darījumu limitus un nodrošinājumu uzrauga un maina katru dienu.

Ar kredītiem saistītas apņemšanās

Apņemšanās izsniegt aizdevumu parasti tiek nodrošinātas ar līdzekļiem *Luminor* kontā, pamatlīdzekļiem vai citu nodrošinājumu.

Kredītu vērtības samazināšanās politika

Principi

Luminor atzīst kredītzaudējumus saskaņā ar 9. SFPS prasībām, piemērojot uz nākotni vērstu sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ) pieeju. Aizdevumus un citus kredīta instrumentus *Luminor* klasificē vienā no trim posmiem:

Posms	Finanšu instrumenta statuss	SKZ periods	Summa, par kuru aprēķina procentus
1	Nav būtiska kredītriska pieauguma kopš sākotnējās atzīšanas vai zems kredītrisks	12 mēneši	Bruto uzskaites vērtība
2	Ir būtisks kredītriska pieaugums kopš sākotnējās atzīšanas, bet nav kredītvērtības samazinājuma	Dzīves ciklā	Bruto uzskaites vērtība
3	Kredītvērtības samazinājums	Dzīves ciklā	Bruto uzskaites vērtība, atskaitot uzkrājumus zaudējumiem

Luminor sagaidāmo kredītzaudējumu aprēķini ir balstīti uz vairākiem pieņēmumiem attiecībā uz dažādo mainīgo parametru klāstu un to savstarpējo atkarību. Tie ir šādi:

- būtiska kredītriska palielinājuma kritēriju novērtēšana un kredītu iekļaušana 1. vai 2. posmā;
- saistību neizpildes kritēriju identificēšana un aizdevumu pārceļšana uz 3. posmu
- informācija par pārskatītiem kredītiem un klientiem, kuri iekļauti pastiprinātas uzraudzības sarakstā
- uzskaites interpretācija un modelēšanas pieņēmumi, kas tiek izmantoti, lai veidotu SKZ aprēķināšanas modeli, tai skaitā dažādas formulas un ievaddati
- sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ) modeļa galveno parametru modelēšana un aprēķināšana, tostarp saistību neizpildes varbūtība (PD), zaudējumi saistību neizpildes gadījumā (LGD) un riska darījuma apmērs saistību neizpildes gadījumā (EAD);
- makroekonomisko rādītāju noteikšana un uz nākotni vērstas informācijas iekļaušana sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ) modelī
- iepriekš minēto rādītāju novērtēšana attiecībā uz nākotnes periodiem ar trīs dažādiem scenārijiem (bāzes, optimistiskais un pesimistiskais), kā arī šo scenāriju iestāšanās varbūtības noteikšana
- individuālo sagaidāmo kredītzaudējumu novērtēšana 3. posmā iekļautajiem aktīviem saskaņā ar bāzes scenāriju un riska scenāriju, kā arī šo scenāriju iestāšanās varbūtības noteikšana
- kolektīvās novērtēšanas principu noteikšana 3. posmā iekļautajiem individuāli nebūtiskajiem aktīviem
- SKZ modeļu vadības korekcijas nepieciešamības novērtēšana un korekcijas apmēra noteikšana.

2023. gada 2. ceturksnī tika pilnveidots izmantotais sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ) modelis, lai atspoguļotu procentu likmju kāpuma radīto ietekmi, kas veicina riska līmeņa pieaugumu, it īpaši komerciālo nekustamo īpašumu segmentā. SKZ modelī tika iekļauti jauni kolektīvi nosakāmi būtiskas kredītriska palielināšanās (SICR) kritēriji attiecībā uz riska darījumiem ar komerciālo nekustamo īpašumu, kurus var ietekmēt procentu likmju kāpums. Tā rezultātā tika izveidoti papildu kolektīvie uzkrājumi vērtības samazinājumam. Jaunu SICR kritēriju ieviešana ir ietekmējusi kredītriska darījumu klasifikāciju, palielinot to riska darījumu apmēru, kas klasificēti 2. posmā, kā arī, palielinot uzkrājumu vērtības samazinājumam kopsummu, kam par pamatu ir bijusi riska darījumu pārklasifikācija no 1. posma uz 2. posmu.

Kolektīvie SICR rādītāji, kas tika iekļauti SKZ modelī 2022. gada 1. ceturksnī, lai atspoguļotu Krievijas iebrukuma Ukrainā ietekmi (ģeopolitiskais risks, inflācijas risks, t.sk. ilgstošs enerģijas cenu kāpums, klienti ar energoietilpīgu darbību), tika pārskatīti 2023. gada 4. ceturksnī. Tā rezultātā tika pārtraukts izmantot kolektīvos SICR rādītājus un riska darījumi tika pārceļti uz 1. posmu. Turklāt skartie riska darījumi tika pārskatīti, pamatojoties uz citiem regulārajiem kolektīvajiem SICR rādītājiem, un attiecīgā gadījumā tie tika pārceļti uz 2. posmu. Šo kolektīvo SICR rādītāju izslēgšanas kopējā ietekme uz vērtības samazinājuma summu nebija būtiska. 3. posmā klasificētie aizdevumi palielinājās par 68.8 miljoniem eiro, galvenokārt tāpēc, ka tika pārklasificēts riska darījums ar vienu klientu, un tādējādi gada beigās šie aizdevumi veidoja 1.9% no bruto aizdevumiem.

Cik vien iespējams, *Luminor* cenšas pārstrukturēt aizdevumus, nevis pārņemt ķīlu. Tas galvenokārt ietver aizņēmēja maksājumu grafika pielāgošanu tā, lai tas atbilstu viņa finansiālajām iespējām, piemēram, uz laiku samazinot pamatsummas maksājumus vai pagarinot maksājumu termiņus, un vienošanos par jauniem aizdevuma nosacījumiem. Kad jaunie noteikumi ir pārrunāti un par tiem ir panākta vienošanās, aizdevums vairs netiek uzskatīts par ienākumus nenesošu, ja vien aizņēmējs ievēro jaunus noteikumus un nosacījumus. Šādi aizdevumi tiek nepārtraukti uzraudzīti, lai nodrošinātu, ka tiek izpildīti visi kritēriji un ka nākotnē paredzētie

maksājumi varētu tikt izpildīti, kā arī procentu un komisijas ienākumi tiek uzkrāti un atzīti tāpat kā citiem ienākumiem nesošiem aizdevumiem.

Būtiska kredītriska palielināšanās (SICR)

Ir uzskatāms, ka finanšu aktīva kredītrisks ir būtiski palielinājies, ja pēc finanšu instrumenta sākotnējās atzīšanas ir atklāts vismaz viens no sešiem rādītājiem, kas nebija izpildījies šī instrumenta sākotnējās atzīšanas brīdī. Visi rādītāji tiek piemēroti finanšu instrumenta līmenī, lai izsekotu kredītriska izmaiņām kopš attiecīgā finanšu instrumenta sākotnējās atzīšanas datuma, pat ja daži no tiem attiecas uz klienta raksturojumu. SICR rādītāji ir šādi:

- ievērojams dzīves cikla PD pieaugums kopš sākotnējās atzīšanas līdz pārskata datumam (2.5 reizes un par 0.6 p.p. vienlaicīgi);
- riska pakāpe 9 vai 10 pārskata datumā;
- vairāk nekā 30 dienu būtisku (atbilstoši būtiskuma sliekšnim saistību neizpildes gadījumā) saistību kavējums pret *Luminor* pārskata datumā;
- pārskatīta darījuma statuss bez saistību neizpildes pazīmēm pārskata datumā (pārskatīšana, kas neizraisa ienākumus nenesoša darījuma statusu);
- klienta iekļaušana pastiprinātas uzraudzības klientu sarakstā.
- kolektīvi nosakāmi būtiskas kredītriska palielināšanās (SICR) kritēriji attiecībā uz riska darījumiem ar komerciālo nekustamo īpašumu, kurus var ietekmēt procentu likmju kāpums.

Saistību neizpildes varbūtību finanšu aktīva dzīves cikla laikā (kumulatīvs dzīves cikla PD), kas ir atkarīga no makroekonomiskajiem scenārijiem, aprēķina kā laika brīža (point-in-time, PIT) un uz nākotni vērsta PD, katrā nākamajā gadā līdz finanšu instrumenta termiņa beigām, svērto kopsummu. Attiecībā uz vairāk nekā 30 dienu kavējuma rādītāju tiek piemēroti tādi paši principi attiecībā uz kavēto dienu uzskaiti, ņemot vērā būtiskuma sliekšņus, kā saistību neizpildes identificēšanai. Maksājumu atvieglojumu gadījumā kavēto dienu uzskaiti veic, pamatojoties uz mainīto maksājumu grafiku.

Atgriezties 1. posmā ir iespējams ne agrāk kā 3 mēnešus pēc tam, kad vairāk nekā 30 dienu kavējuma SICR rādītājs vairs neizpildās. Šo pārbaudes perioda 3 mēnešu laikā klientam ir jānodrošina savlaicīgi maksājumi. Pārbaudes periods netiek piemērots pārejai no 2. posma atpakaļ 1. posmā attiecībā uz citiem SICR rādītājiem, jo pārbaudes periods jau ir integrēts šo SICR rādītāju atcelšanā, piemēram, vismaz 2 gadu pārbaudes periods pārskatītiem riska darījumiem bez saistību neizpildes pazīmēm, līdz tos var atzīt par pilnībā peļņu nesošiem.

Sagaidāmie kredītzaudējumi

Visiem finanšu instrumentiem, kuriem pārskata datumā nav iestājusies saistību neizpilde, tas ir, tiem, kuri ir klasificēti 1. vai 2. posmā vai ir POCI aktīvi, kuriem nav iestājusies saistību neizpilde, tiek veikts vērtības samazināšanās kolektīvs novērtējums. Sagaidāmos zaudējumus aprēķina kā ar varbūtību svērtos vidējos zaudējumus, kas ir sagaidāmi dažādos makroekonomiskajos scenārijos. Noteiktā makroekonomiskajā scenārijā sagaidāmos zaudējumus aprēķina kā PD, LGD, EAD un kumulatīvās pirmstermiņa atmaksas likmes reizinājuma diskontēto vērtību. PD, LGD un EAD līknes aprēķina katram nākamajam gadam līdz darījuma beigu termiņam. SKZ periods atšķiras atkarībā no kredīta posma.

PD un LGD līkņu noteikšanā ņem vērā makroekonomisko prognožu datus. *Luminor* ekonomisti prognozē šos datus trim nākamajiem gadiem un piedāvā scenāriju iestāšanās varbūtību. Sākot ar ceturto gadu, tiek pieņemts, ka PD un LGD rādītāji pielīdzinās to ilgtermiņa vidējam līmenim. Reālā IKP un bezdarba līmeņa izmaiņas gada laikā tiek izmantotas, veicot modelēšanu korporatīvā segmenta klientiem, savukārt modelēšanā privātpersonu segmenta klientiem tiek iekļautas arī mājokļu nekustamā īpašuma cenu izmaiņas gada laikā.

Katrai Baltijas valstij tiek sagatavotas makroekonomisko rādītāju prognozes trim gadiem, nosakot tām iestāšanās varbūtību. Makroekonomiskie scenāriji un to iestāšanās varbūtība pēdējo reizi tika pārskatīti 2023. gada 4. ceturksnī, lai galvenokārt atspoguļotu iespējamās sekas, ko varētu radīt ģeopolitiskie apstākļi, augsta un noturīga inflācija un paaugstinātas procentu likmes. SKZ modeļa ievaddati un parametri tika atjaunināti, ieskaitot izmaiņas aplēstajā ekonomikas pašreizējā un nākotnes stāvoklī, pamatojoties uz atjauninātiem makroekonomiskajiem rādītājiem un prognozēm, kā arī regulāros 9. SFPS riska parametrus, ko izmanto SKZ aprēķinā.

2023. gada beigās scenāriju iestāšanās varbūtība saglabājās nemainīga salīdzinājumā ar 2022. gada beigām. Optimistiskajam scenārijam ir noteikta 20% iestāšanās varbūtība, bāzes scenārijam 50% iestāšanās varbūtība un pesimistiskajam scenārijam 30% iestāšanās varbūtība. Makroekonomiskajā modelēšanā izmantotie parametri ir šādi:

Prognozes dažādos scenārijos

Ekonomiskie dati, %
Scenāriji

2022. gada 31. decembrī	Scenāriji												
	2021a	Optimistisks				Bāzes				Pesimistisks			
	22f	23f	24f	25f	22f	23f	24f	25f	22f	23f	24f	25f	
Reālais IKP (a)													
Igaunija	8.0	1.0	2.0	4.0	3.0	0.0	0.0	4.0	4.0	0.0	-2.0	2.0	4.0
Latvija	4.5	3.0	3.0	4.0	4.0	3.0	0.0	4.0	4.0	2.0	-2.0	3.0	4.0
Lietuva	5.0	2.0	3.0	5.0	4.0	1.3	-1.2	5.5	3.5	0.0	-3.0	3.0	4.0
Bezdarba līmenis													
Igaunija	6.2	6.0	6.0	5.0	6.0	6.0	7.0	8.0	7.0	7.0	10.0	8.0	7.0
Latvija	7.6	7.0	7.0	6.0	6.0	7.0	8.0	7.0	7.0	8.0	11.0	8.0	8.0
Lietuva	7.2	5.8	6.0	6.0	6.0	5.8	7.0	6.8	6.4	7.0	10.0	9.0	8.0
Mājokļu nekustamā īpašuma cenas (a)													
Igaunija	15.0	20.0	7.0	6.0	6.0	20.0	4.0	5.0	5.0	15.0	-7.0	0.0	3.0
Latvija	10.9	11.0	8.0	6.0	5.0	11.0	4.0	6.0	5.0	10.0	-5.0	0.0	2.0
Lietuva	16.1	21.0	6.0	5.0	5.0	21.0	0.0	4.0	4.0	12.0	-6.0	0.0	3.0
2023. gada 31. decembrī	2022a	23f	24f	25f	26f	23f	24f	25f	26f	23f	24f	25f	26f
Reālais IKP (a)													
Igaunija	-1.3	-0.6	4.2	7.6	5.6	-2.0	0.0	4.0	2.2	-2.0	-4.0	1.8	4.0
Latvija	2.8	1.9	6.0	6.9	6.4	0.6	1.8	3.4	3.0	0.6	-3.5	-0.4	1.8
Lietuva	1.9	0.8	5.3	5.0	4.6	-0.5	1.9	2.3	2.0	-0.5	-3.5	1.4	4.3
Bezdarba līmenis													
Igaunija	5.6	6.1	7.0	6.2	5.8	7.0	8.0	7.0	6.5	7.0	10.5	10.3	8.9
Latvija	6.9	5.8	6.0	5.4	5.6	6.6	7.2	6.4	6.5	6.6	10.5	11.1	10.6
Lietuva	6.0	6.1	5.5	5.2	5.6	7.0	6.8	6.2	6.5	7.0	10.0	10.8	9.9
Mājokļu nekustamā īpašuma cenas (a)													
Igaunija	22.2	2.0	8.2	8.8	8.7	0.0	1.7	3.4	3.5	0.0	-25.0	-2.4	9.6
Latvija	13.8	3.7	12.0	10.4	8.8	1.3	4.0	4.0	3.0	1.3	-20.0	-6.7	3.5
Lietuva	19.0	4.2	8.7	7.7	5.8	3.0	4.0	3.8	2.1	3.0	-25.0	-5.7	7.4

a. Izmaiņas gada laikā

Būtiski riska darījumi tiek regulāri novēroti. Novērtējuma regularitātes un detalizācijas pamatā ir riska līmenis un riska darījuma apmērs. Uzraudzības mērķis ir atklāt iespējamo situācijas pasliktināšanos un savlaicīgi sākt pasākumus, lai uzlabotu Luminor pozīciju, kā arī atklāt pazīmes, kas norāda uz to, ka klients visdrīzāk nepildīs savas kredītsaistības. Lieli riska darījumi ar vērtības samazinājumu, kas pārsniedz būtiskuma līmeni, tiek pārskatīti reizi ceturksnī vai biežāk, ja to prasa individuāli apstākļi. Novērtējums tiek atjaunots, ja notiek būtiskas naudas plūsmas izmaiņas, pretējā gadījumā to veic vismaz reizi gadā.

3. posma finanšu aktīvu riska darījumiem (tai skaitā POCI aktīviem ar saistību neizpildi), kas tiek klasificēti kā būtiski, Luminor vērtības samazināšanās summu novērtē individuāli (individuāls novērtējums), izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi, kur par pamatu tiek ņemta klienta saimnieciskās darbības nākotnes naudas plūsma un nodrošinājuma realizācijas naudas plūsma. Parasti tiek izmantoti divi scenāriji – bāzes scenārijs un riska scenārijs, kur katram no scenārijiem tiek piemērota noteikta iestāšanās varbūtība. Izņēmuma gadījumos var izmantot vienu scenāriju, kad tiek ņemta vērā naudas plūsma tikai no nodrošinājuma realizācijas bez naudas plūsmas no saimnieciskās darbības, piemēram, parāda atgūšanas gadījumi.

3. posma finanšu aktīvu riska darījumiem (tai skaitā POCI aktīviem ar saistību neizpildi), kas tiek klasificēti kā nebūtiski, Luminor vērtības samazināšanās summu novērtē kolektīvi (kolektīvs novērtējums), kur par pamatu tiek ņemts aktīvu veids, produkts un ienākumus nenesošo aizdevumu vecums. Vērtības samazināšanās tiek aprēķināta, piemērojot uzkrājumu likmi kredīta nenodrošinātajai daļai. Nenodrošinātā daļa vērtības samazināšanās nolūkā tiek aprēķināta, izmantojot nodrošinājuma vērtību,

kas ierobežota ar riska darījuma summu, un pēc tam diskontēta, novēršot situācijas, kad aizdevumi ar nodrošinājumu, kura vērtība pārsniedz aizdevuma apmēru, rada nulles vērtības samazinājumu. Atšķirīgas uzkrājumu likmes nenodrošinātajai daļai tiek piemērotas trīs viendabīgām kredītu grupām, t.i., hipotekārajiem kredītiem un citiem kredītiem privātpersonām pret nekustamā īpašuma nodrošinājumu, patēriņa kredītiem un citiem kredītiem privātpersonām (ieskaitot līzingu), kā arī aizdevumiem juridiskām personām.

Sagaidāmo kredītzaudējumu jutīguma analīze

SKZ jutīguma analīze, €m

	2022. g. 31. dec.		2023. g. 31. dec.	
	Zemāki	Augstāki	Zemāki	Augstāki
SICR robežvērtību izmaiņu ietekme (a)				
Igaunija	0.10	-0.08	0.04	-0.08
Latvija	0.95	-0.38	0.06	-0.06
Lietuva	1.31	-1.12	0.80	-0.40
Luminor	2.36	-1.58	0.90	-0.54
Scenārija varbūtību izmaiņu ietekme (b)				
Igaunija	-0.03	0.03	-0.03	0.03
Latvija	-0.10	0.10	-0.14	0.14
Lietuva	-0.29	0.28	-0.56	0.56
Luminor	-0.41	0.40	-0.73	0.73
1. un 2. posma riska darījumu LGD vērtību izmaiņu ietekme (c)				
Igaunija	-0.84	0.85	-0.76	0.78
Latvija	-1.92	1.94	-2.10	2.12
Lietuva	-3.64	3.66	-4.23	4.24
Luminor	-6.39	6.45	-7.09	7.14

Tabulās ir redzams, ka SKZ palielinājums (pozitīvās summas) nozīmē lielākus vērtības samazināšanās uzkrājumus, kas tiktu atzīti.

- letekme uz SKZ, ja SICR relatīvās robežvērtības palielinātu vai samazinātu par 20% un absolūtās robežvērtības palielinātu vai samazinātu par 12 bāzes punktiem
- letekme uz SKZ, ja pesimistiskā scenārija iestāšanās varbūtība tiktu palielināta vai samazināta par 2 bāzes punktiem un optimistiskā scenārija iestāšanās varbūtība tiktu samazināta vai palielināta par 2 bāzes punktiem
- letekme uz SKZ, ja zaudējumu saistību neizpildes gadījumā (LGD) rādītāji riska darījumu līmeni palielinās vai samazinās relatīvi par 10 %.

SKZ jutīgums pret SICR robežvērtību izmaiņām gada laikā samazinājās, jo tika pārskatīti sistēmiskie riska faktori un to prognozes, mainījās aizdevumu klientiem sastāvs, palielinoties mazāk jutīgu privātpersonām izsniegto aizdevumu īpatsvaram.

Modificēto finanšu aktīvu kredītriska novērtējums

Parasti ikreiz, kad parādnieka finansiālo grūtību dēļ finanšu instruments tiek pārskatīts, tiek iegūts jauns reitings/novērtējums, tiek noteikts jauns PD, aizdevums tiek atzīmēts kā pārskatīts (pārstrukturēts), ja izpildās regulējošo pārskatu prasības. Tādējādi pārskatīšanas rezultātā aizdevums tiktu klasificēts kā 2. posma aizdevums, ja tam ir piešķirts pārskatīta darījuma bez saistību neizpildes statuss (vai kā 3. posma aizdevums, ja ir piešķirts ienākumus nenesoša pārskatīta darījuma statuss), un/vai aizdevums tiktu klasificēts kā 2. posma aizdevums, ja PD izmaiņas tiek uzskatītas par nozīmīgām. Būtiskas pārskatīšanas gadījumā, kā rezultātā tiek pārtraukta aktīva atzīšana un ir atzīts jauns aktīvs, no jauna atzītais aktīvs tiek klasificēts kā 1. posma aktīvs (ja kredītvērtība nav samazināta) vai POCI aktīvs (ja kredītvērtība ir samazināta).

Saistību neizpildes definīcija

Luminor identificē saistību neizpildi, ja klients kavē būtisku saistību izpildi pret *Luminor* vairāk nekā 90 dienas vai arī tiek uzskatīts par ticamu, ka klients nepildīs savas kredītsaistības pret *Luminor*, vai ir iestājušies abi saistību neizpildes notikumi. Riska darījumos ar bankām atzīst saistību neizpildi, ja maksājumu kavējums pārsniedz 7 dienas. Klienta saistību kavējuma dienu atskaitē sākas tad, kad nokavētās summas apmērs pārsniedz būtiskuma sliekšni. Privātpersonām šis sliekšnis ir vairāk nekā 100 EUR un vairāk nekā 1% no kredītsaistībām pret *Luminor*. Juridiskām personām sliekšnis ir vairāk nekā 500 EUR un vairāk nekā 1% no kredītsaistībām pret *Luminor*. Saistību neizpilde tiek atzīta klienta līmenī.

Pazīmes, kas norāda uz to, ka klients visdrīzāk nepildīs savas kredītsaistības, ir šādas:

- būtiskas klienta finansiālās grūtības (esošas vai paredzamas);
- kredītsaistību pārstrukturēšana klienta finansiālu grūtību dēļ (pārskatīšana, kas izraisa ienākumus nenesoša kredīta statusu);
- specifisko kredītriska korekciju atzīšana riska darījuma kredītkvalitātes ievērojamas pasliktināšanās dēļ;
- *Luminor* pārdod kredītsaistības ar būtiskiem ar kredītu saistītiem ekonomiskiem zaudējumiem;
- klienta bankrots vai līdzīgu aizsardzības līdzekļu piemērošana;
- neuzkrāšanas statuss;
- aktīvā tirgus zudums finanšu aktīvam klienta finansiālo grūtību dēļ;
- ar kredītu saistīta krāpšana;
- ārējais reitings, kas norāda uz saistību neizpildi.

Atgriešanās saistību izpildes statusā ir iespējama ne ātrāk kā 3 mēnešus pēc tam, kad vairs neizpildās neviens no saistību neizpildi izraisījušajiem faktoriem. Šo pārbaudes perioda 3 mēnešu laikā klientam ir jānodrošina savlaicīgi maksājumi. Pārstrukturēšanas klienta finansiālu grūtību dēļ gadījumā ir jāpaiet ne mazāk kā 1 gadam kopš pārstrukturēšanas pasākumu piemērošanas un laika, kad klientu uzskata par spējīgu izpildīt līguma nosacījumus pēc pārstrukturēšanas, pirms tiek uzskatīts, ka kredītsaistībām nav saistību neizpildes pazīmju.

Norakstīšanas politika

Luminor pilnīgi vai daļēji noraksta finanšu aktīvus, kurus uzskata par neatgūstamiem – parasti pēc nodrošinājuma realizācijas. Pirms lēmuma pieņemšanas par norakstīšanu *Luminor* pārlicinās, ka nepastāv pamatotas cerības atgūt līdzekļus, izvērtējot prasījuma atgūšanu juridiskā ceļā un brīvprātīgas atgūšanas iespēju, pamatojoties uz klienta vēlmi un spēju nokārtot prasību. Taču norakstīšanas fakts neierobežo *Luminor* atgūšanas pasākumus. To finanšu aktīvu, kas tika norakstīti gada laikā līdz 2023. gada 31. decembrim un joprojām ir pakļauti atgūšanas procedūrai, nesamaksātā līguma summa ir 1.3 miljoni eiro (2022. gada 31. decembrī: 1.5 miljoni eiro).

Informācija par aizdevumu nodrošinājumu

Luminor ņem vērā garantijas, kuras izsniegusi valsts vai citas puses, kuras izsniedz valsts garantijām līdzvērtīgas garantijas. Kaut gan citu pušu (privātpersonu, juridisko personu) izdotie galvojumi un garantijas mazina risku, tās tiek uzskatītas par nebūtiskām. Ja riska darījuma nodrošinājums ir vairāki dažāda veida nodrošinājumi, nodrošinājuma atzīšanas prioritātes pamatā ir tā likviditāte. Kā nodrošinājuma veidi ar visaugstāko likviditāti tiek uzskatīti vērtspapīri, nauda un garantijas, tiem seko mājokļa nekustamais īpašums un pēc tam cita veida nekustamais īpašums. Tādi kustamie aktīvi kā transportlīdzekļi, iekārtas un citi aktīvi tiek uzskatīti par nodrošinājumu ar viszemāko likviditāti.

OPERACIONĀLAIS RISKS

Operacionālais risks ir zaudējumu risks, ko rada neatbilstoši vai neveiksmīgi iekšējie procesi, sistēmas, cilvēku kļūdas vai ārēji notikumi. *Luminor* riska taksonomijā operacionālais risks ietver astoņus apakštipus: Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risks, informācijas drošības risks, datu pārvaldības risks, juridiskais risks, darbības nepārtrauktības un noturības risks, cilvēkresursu risks, procesu un pārskatu sniegšanas risks, trešo pušu un ārpakalpojumu risks.

Operacionālā riska pārvaldību *Luminor* regulē Operacionālā riska pārvaldības standarts un citi pakārtoti pārvaldības dokumenti, kas nosaka prasības operacionālo risku identificēšanai, pārvaldīšanai, novērtēšanai, mazināšanai, uzraudzībai un ziņošanai. Biznesa struktūrvienības ir atbildīgas par Operacionālā riska pārvaldību savās jomās, un tās pārrauga Operacionālā riska departaments, kas identificē jebkādas novirzes no *Luminor* riska apetītes un nodrošina, ka jebkādas novirzes var efektīvi pārvaldīt, nenodarot būtisku kaitējumu *Luminor*, tās klientiem vai citām ieinteresētajām pusēm. Saņemot gan regulārās, gan speciālās risku atskaites, *Luminor* vadība ir nepārtraukti informēta par Operacionālā riska situāciju.

TIRGUS RISKS

Tirgus risks ir zaudējumu risks bilances un ārpusbilances pozīcijās, ko rada nelabvēlīgas tirgus cenu izmaiņas. Visbūtiskākās *Luminor* tirgus riska sastāvdaļas ir procentu likmju risks un kredīta starpības risks. *Luminor* ir zema riska apetīte attiecībā uz tirgus risku, un tai nav atvērtu pozīciju ne preču, ne tirdzniecībai paredzētos kapitāla instrumentos. Ar klientiem saistītā ārvalstu valūtu naudas plūsma tiek pārvaldīta ar ikdienas riska ierobežošanas pasākumu palīdzību, bet visi atvasināto instrumentu darījumi ar klientiem tiek nodrošināti ar pretējiem darījumiem starpbanku tirgū.

Luminor uzrauga procentu likmju riska jutīgumu atsevišķi banku un tirdzniecības portfeli. Ņemot vērā nenozīmīgos tirdzniecības portfeļa instrumentu apjomus, tirdzniecības portfeļa procentu likmju riska jutīgums ir nebūtisks. Procentu likmju risku banku portfeli mēra stresa EVE (kapitāla ekonomiskā vērtība) un NII (tīro procentu ienākumu) izteiksmē, bet tirdzniecības portfeli – izmantojot bāzes punktu vērtību (BPV), t.i., neto naudas plūsmas izmaiņas, ņemot vērā vienu bāzes punktu (0.01%), paralēli mainot tirgus procentu likmes dažādām valūtām: EUR, USD un visu pārējo valūtu summai. Kredīta starpības risks rodas tikai no parāda vērtspapīriem, kas novērtēti pēc FVTPL/FVTOCI bankas obligāciju portfeli un tirdzniecības parāda vērtspapīru portfeli. *Luminor* izmanto riskam pakļautās vērtības (VaR) modeli, lai novērtētu iespējamus zaudējumus obligāciju cenu izmaiņu dēļ. Obligāciju portfeļiem banku un tirdzniecības portfeļos ir noteikti atsevišķi VaR limiti. Stresa tīro procentu ienākumi salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājās pēc tam, kad beztermiņa noguldījumi 875 miljoni euro apmērā tika nodrošināti pret risku ar dažādu termiņu procentu likmju mijmaiņas darījumiem. Tīkmer stresa EVE gada laikā palielinājās, jo atsevišķu obligāciju pozīciju termiņš beidzās un beztermiņa noguldījumu atlikumi samazinājās.

Jutīgums pret procentu likmju risku banku portfeli, €m	2022	2023
NII (paralēli augšup +200bp)	24.1	16.0
EVE (paralēli augšup +200bp)	0.0	-37.7
NII (paralēli lejup -200bp) (a)	-24.9	-15.9
EVE (paralēli lejup -200bp) (a)	9.9	55.0

a. Negatīvo procentu likmju scenāriji, pamatojoties uz EBA vadlīnijām, ierobežoti pie -1,5%.

Luminor lielākā ekspozīcija ir vietējā eiro valūtā (EUR). Pozīcijas citās valūtās nav būtiskas. Valūtu risks tiek mērīts kā atvērtu valūtas pozīciju nominālvērtība, izteikta eiro, izmantojot ECB kursus. *Luminor* ir apstiprinājusi limitus šādās kategorijās: ASV dolāri (USD), citas valūtas maksimālā summa (*max of other currencies*), citu valūtu summa (*sum of other currencies*) un kopējā valūtu summa (*total currencies*).

Ārvalstu valūtu (FX) ekspozīcija, €m	2022	2023
ASV dolārs	-0.2	-0.1
Visu citu ārvalstu valūtu maksimālā ekspozīcijas summa	0.1	0.1
Visu citu ārvalstu valūtu summa absolūtās vērtībās	0.3	0.3
Kopā (a)	0.3	0.3

a. Augstākā absolūtā vērtība starp visu ārvalstu valūtas atvērtu pozīciju pozitīvo un negatīvo riska darījumu summu.

LIKVIDITĀTES RISKS

Likviditātes risks ir risks, ka banka nespēs savlaicīgi vai pilnā apmērā izpildīt savas saistības, kad tām iestāsies termiņš, neuzņemoties ievērojamas izmaksas. Likviditāte tiek pārvaldīta, lai nodrošinātu pastāvīgu spēju nokārtot līgumsaistības. Likviditātes riska pārvaldību iedala dienas, īstermiņa un ilgtermiņa likviditātes pārvaldībā. Dienas un īstermiņa likviditātes vadība nodrošina ECB noteikto rezervju un likviditātes prasību, kā arī iekšējo likviditātes limitu ievērošanu. Ilgtermiņa likviditātes riska pārvaldība tiek veikta, analizējot plānotās izmaiņas bilancē un izstrādājot finansējuma plānu, un to papildina aplēsto nākotnes naudas plūsmu analīze, ņemot vērā noguldījumu un kredītportfeļa pieaugumu, kā arī iespējamus refinansēšanas avotus.

Luminor izmanto virkni likviditātes rādītāju, lai mērītu, uzraudzītu un kontrolētu likviditātes risku, tostarp likviditātes seguma koeficientu (LCR), neto stabilā finansējuma koeficientu (NSFR), iekšējos likviditātes ierobežojumus finansējuma koncentrācijai un noturēšanas perioda (Survival Horizon) rādītāju kā daļu no likviditātes stresa testēšanas. *Luminor* ir izveidojusi agrīnās brīdināšanas indikatoru kopumu, lai savlaicīgi identificētu likviditātes krīzes, un ārkārtas finansējuma plānu, lai pārvaldītu *Luminor* likviditāti tirgus traucējumu laikā. Likviditātes riska pārvaldības stratēģija tiek pārskatīta vismaz reizi gadā vai pēc jebkādam būtiskām izmaiņām iekšējā vai ārējā vidē.

LCR un NSFR koeficientu minimālais limits ir noteikts 100% līmenī, tomēr *Luminor* ir ievērojama likviditātes rezerve – kuru veido kontu atlikumi centrālajās bankās un likviditātes obligāciju portfelis, un tā uztur augstākus rādītājus nekā noteikts normatīvajās prasībās. Skat. arī 25. pielikumu “Finanšu aktīvu un saistību dzēšanas termiņi”.

VALSTS RISKS

Valsts risks ir risks, ka kāds notikums valstī var negatīvi ietekmēt *Luminor* tieši, samazinot *Luminor* vērtību, vai netieši caur parādnieka spēju pildīt savas saistības pret *Luminor*. Valstu limiti ir jānosaka gadījumos, kad *Luminor* iegādājas valsts parāda vērtspapīrus, uzņemas risku, ko nodrošina valsts valdība, vai nosakot kredītlimitus ārvalstu finanšu iestādēm. Valstu limiti nav jānosaka riska darījumiem ar valstīm, kuru reitingi ir AA- (S&P, Fitch) vai Aa3 (Moody's) vai augstāki; ES valstīm, kuru reitingi ir BBB (S&P, Fitch) vai Baa2 (Moody's) vai augstāki; un *Luminor* vietējiem tirgiem Igaunijā, Latvijā un Lietuvā. Pārskata perioda beigās *Luminor* bija noteikusi valsts limitus trīs valstīm 45 miljonu eiro apmērā, no kuriem tika izmantoti 1 miljoni eiro.

DARBĪBAS ATBILSTĪBAS RISKS

Darbības atbilstības risks ir negatīvas ietekmes risks, ko rada iespējama regulatoru kritika, tiešas vai netiešas finansiālas saistības, civiltiesiskas sankcijas vai reputācijas zaudēšana neatbilstības dēļ vai likumu, noteikumu, organizācijas prakses standartu vai citu piemērojamo noteikumu neievērošanas rezultātā. Darbības atbilstības risks ietver finanšu noziegumu risku, rīcības risku un regulatīva atbilstības kontroles risku. Darbības atbilstības riska pārvaldības pamatā ir spēcīga atbilstības kultūra, kurā visas ieinteresētās personas jūtas pilnvarotas un atbildīgas veikt aktīvus pasākumus, lai nodrošinātu, ka *Luminor* atbilst prasībām.

BIZNESA MODEĻA RISKS

Biznesa modeļa risks ir risks, ka iespējami nelabvēlīgi notikumi *Luminor* uzņēmējdarbības komerciālajos aspektos, jo īpaši nespēja īstenot noteikto stratēģiju, ietekmēs *Luminor* ienesīgumu. Biznesa modeļa risks, kas sastāv no uzņēmējdarbības riska un stratēģiskā riska, tiek pārvaldīts, izmantojot stratēģiskās un finanšu plānošanas procesus.

MODEĻA RISKS

Modeļa risks ir risks, ka neatbilstošu vai nepilnīgu kvantitatīvo modeļu izmantošana negatīvi ietekmēs kapitāla pietiekamību, radīs finanšu zaudējumus un novedīs pie neveiksmīgu uzņēmējdarbības vai stratēģisko lēmumu pieņemšanas. *Luminor* modeļu periodiska validācija un proaktīva modeļu riska vadība tiek veikta saskaņā ar iekšējos noteikumus noteiktajiem principiem.

KAPITĀLA PĀRVALDĪBA

Kapitāla pārvaldības mērķis ir nodrošināt, lai kapitāls vienmēr atbilstu minimālajām kapitāla, regulatīvo rezervju un likviditātes prasībām. Kapitāla prasību veido minimālā kapitāla prasība, prasība citai nozīmīgai iestādei (O-SII), 2. pīlāra prasība, kā arī sistēmiskā riska un precikliskā riska rezervju prasības, ko nosaka uzraudzības iestādes Baltijas valstīs. Kopā tie uzliek par pienākumu *Luminor* uzturēt kapitālu, kas pārsniedz 11.33% no CET1, 13.25% no 1. līmeņa un 15.80% no kopējā kapitāla 2023. gada 31. decembrī (2022. gada 31. decembrī: attiecīgi 10.69%, 12.60% un 15.15%).

Kapitāls sastāv tikai no 1. līmeņa pamata kapitāla (CET1), kas 2023. gada 31. decembrī, vērtējot pēc ziņošanas prasībām, kopā veidoja 1,698.3 miljonus eiro (2022. gada 31. decembrī: 1,488.0 miljoni eiro). Vērtējot pēc regulatora prasībām, 2023. gada 31. decembrī CET1 bija 1,441.3 miljoni eiro (2022. gada 31. decembrī: 1,407.7 miljoni eiro).

Kapitāla pietiekamības aprēķinos *Luminor* izmanto standartizēto metodi, lai aprēķinātu kredītriska un tirgus riska darījumu vērtību (Risk Exposure Amount – REA). Operacionālā riska REA tiek aprēķināta, izmantojot pamatrādītāja pieejas metodi. Balstoties uz vadības darbiniekiem sniegto informāciju, pārskata un iepriekšējos periodos *Luminor* izpildīja ārējās kapitāla prasības.

3. Neto procentu un tamlīdzīgi ienākumi

€m	2022	2023
Amortizētajā pašizmaksā novērtēti aizdevumi klientiem	264.5	534.6
Noguldījumi centrālajās bankās	6.9	91.9
Prasības pret citām kredītiestādēm	1.1	1.1
Negatīvi procenti par finanšu saistībām	5.2	0.0
Procentu ienākumi saskaņā ar efektīvās procentu likmes metodi	277.7	627.6
Finanšu noma	47.4	89.8
Pārējie procenti	2.9	22.8
Citi tamlīdzīgie ienākumi	50.3	112.6
Procentu un tamlīdzīgi ienākumi	328.0	740.2
Saistības pret kredītiestādēm	-5.4	-1.5
Klientu noguldījumi	-4.7	-101.8
Emitētie parāda vērtspapīri	-17.5	-55.5
Peļņa (-zaudējumi) no riska ierobežošanas uzskaites	1.1	-38.8
Citi	-0.7	-0.6
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	-27.2	-198.2
Kopā	300.8	542.0

4. Neto komisijas naudas ienākumi

€m	2022			2023		
	Ienākumi	Izdevumi	Neto uzskaites vērtība	Ienākumi	Izdevumi	Neto uzskaites vērtība
Kartes	38.6	-21.5	17.1	43.5	-22.4	21.1
Kreditprodukti	7.3	-2.5	4.8	6.7	-2.1	4.6
Ikdienas bankas sniegto pakalpojumu plāni	17.6	0.0	17.6	19.4	0.0	19.4
Noguldījumu produkti un naudas pārvaldība	16.5	-2.9	13.6	14.3	-3.1	11.2
Apdrošināšana	3.5	-0.1	3.4	3.8	0.0	3.8
Ieguldījumi	5.0	-1.3	3.7	5.7	-1.7	4.0
Pensijas	8.9	-0.8	8.1	8.9	-0.8	8.1
Tirdzniecības finansēšana	9.8	0.0	9.8	11.4	0.0	11.4
Citi	3.1	-0.9	2.2	1.1	-0.1	1.0
Kopā	110.3	-30.0	80.3	114.8	-30.2	84.6

Komisijas naudas ienākumi pēc ieņēmumu atzīšanas veida

€m	2022			2023		
	Laika gaitā	Konkrētā brīdī (PIT)	Kopā	Laika gaitā	Konkrētā brīdī (PIT)	Kopā
Kartes	10.9	27.7	38.6	8.3	35.2	43.5
Kreditprodukti	1.2	6.1	7.3	1.6	5.1	6.7
Ikdienas bankas sniegto pakalpojumu plāni	17.6	0.0	17.6	19.4	0.0	19.4
Noguldījumu produkti un naudas pārvaldība	4.1	12.4	16.5	3.7	10.6	14.3
Apdrošināšana	0.0	3.5	3.5	0.0	3.8	3.8
Ieguldījumi	2.1	2.9	5.0	2.9	2.8	5.7
Pensijas	8.9	0.0	8.9	8.9	0.0	8.9
Tirdzniecības finansēšana	9.0	0.8	9.8	10.8	0.6	11.4
Citi	0.1	3.0	3.1	0.1	1.0	1.1
Kopā	53.9	56.4	110.3	55.7	59.1	114.8

5. Neto peļņa no patiesajā vērtībā uzskaitītiem finanšu instrumentiem

€m	2022	2023
Atvasinātie finanšu instrumenti	30.5	2.1
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi un finanšu saistības	7.7	6.1
Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumu aprēķinā	-0.1	1.1
Klasificēti patiesajā vērtībā novērtēti parāda vērtspapīri ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-20.4	6.8
Kopā	17.7	16.1

6. Pārējie pamatdarbības izdevumi, neto

€m	2022	2023
Citi ienākumi	0.6	1.0
Pārējie pamatdarbības ienākumi	0.6	1.0
Naudas iemaksas noregulējuma fondos un noguldījumu garantiju shēmās	-15.9	-17.7
Pārējie pamatdarbības izdevumi	-15.9	-17.7
Kopā	-15.3	-16.7

7. Personāla izdevumi

€m	2022	2023
Darba samaksa un atalgojums	-87.8	-109.0
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	-14.9	-17.8
Netiešās personāla izmaksas (atlase, apmācības)	-7.6	-4.1
Iemaksa pensiju fondos	-0.3	-0.4
Kopā	-110.6	-131.3

Sociālo apdrošināšanas nodokļu maksājumi iekļauj iemaksas valsts pensiju fondos. *Luminor* nav juridiska vai konstruktīva pienākuma veikt pensiju vai tamlīdzīgus maksājumus, izņemot sociālās apdrošināšanas nodokli.

8. Citi administratīvie izdevumi

€m	2022	2023
Informācijas tehnoloģijas	-71.3	-98.9
Konsultācijas un profesionālie pakalpojumi	-12.7	-54.6
Reklāma un mārketinga	-7.6	-8.6
Darījumi ar nekustamo īpašumu	-3.7	-3.3
Nodokļi un nodevas	-2.6	-1.3
Citi	-14.8	-21.9
Kopā	-112.7	-188.6
no kuriem PwC: šo konsolidēto finanšu pārskatu revīzija	0.3	0.3
Citi pakalpojumi, ieskaitot meitas sabiedrību finanšu pārskatu revīzija	0.7	0.4

Šo izdevumu pieaugums ir saistīts ar ievērojamiem uzlabojumiem mūsu IT sistēmās un procesos, kas nodrošina labāku klientu pieredzi. Tāpēc lielākā daļa izmaksu pieauguma ir saistīta ar IT izdevumiem un konsultāciju izmaksām. Papildus likumā noteiktajai revīzijai PwC sniedza papildu pakalpojumus, kurus nosaka Baltijas valstu normatīvie akti, un citus pakalpojumus, kuru sniegšana ir atļauta saskaņā ar Igaunijas Republikas Revidentu darbības likumu un citiem ES un nacionālajiem likumiem un normatīvo regulējumu.

9. Nauda un prasības pret centrālajām bankām

€m	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Naudas atlikums kasē	127.4	105.4
Noguldījumi centrālajās bankās	2,050.7	3,079.5
Kopā	2,178.1	3,184.9
no kuriem obligātās rezerves prasības	112.6	115.8

10. Parāda vērtspapīri

€m	Valdības	Kredit- iestādes	Finanšu iestādes	Uzņēmumu obligācijas	Kopā
2022. gada 31. decembrī					
Amortizētā iegādes vērtība	881.9	60.7	0.0	108.0	1,050.6
FVTPL (klasificēts)	178.0	22.0	0.0	0.0	200.0
FVTPL (obligāti)	25.4	0.0	4.7	6.4	36.5
FVTOCI	2.7	0.0	0.0	0.0	2.7
Kopā	1,088.0	82.7	4.7	114.4	1,289.8
2023. gada 31. decembrī					
Amortizētā iegādes vērtība	1,074.4	109.6	7.1	104.2	1,295.3
FVTPL (klasificēts)	152.7	22.7	0.0	0.0	175.4
FVTPL (obligāti)	13.7	0.0	4.7	0.0	18.4
FVTOCI	2.7	0.0	0.0	0.0	2.7
Kopā	1,243.5	132.3	11.8	104.2	1,491.8

2023. gadā *Luminor* palielināja savus ieguldījumus parāda vērtspapīros, kas atzīti amortizētajā iegādes vērtībā. Ieguldījumi galvenokārt tika veikti zema riska valdības (ES, EIB un ES valdības) un segtajās obligācijās, kuras ir atbilst ECB prasībām un kuras nepieciešamības gadījumā var izmantot, lai iegūtu papildu likviditāti. Viss portfelis ir klasificēts kā 1. posms, un 2023. gadā kopējie atzītie SKZ sasniedza 1.0 miljonu eiro (2022: 1.0 miljoni eiro).

Luminor pērk atvasinātos finanšu instrumentus (procentu likmju mijmaiņas līgumus), lai ekonomiski ierobežotu parāda vērtspapīru procentu likmju risku, kas ietekmē to patieso vērtību. Atvasinātie instrumenti tiek uzskaitīti tirdzniecības portfelī, patiesās vērtības izmaiņas atspoguļojot peļņā vai zaudējumos. Lai novērstu vai būtiski samazinātu grāmatvedības neatbilstību, daļa parāda vērtspapīru portfeļa tiek novērtēta FVTPL. FVTPL novērtētajiem parāda vērtspapīriem maksimālais kredītrisks ir vienāds ar to uzskaites vērtību. Patiesās vērtības izmaiņu daļa, kas attiecināma uz kredītriska komponentu, ir nebūtiska. Šo vērtspapīru kredītriska līmenis ir zems (Fitch un/vai Standard & Poor's visiem ir piešķirts reitings AAA līdz A).

11. Aizdevumi klientiem

€m	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Privātpersonas	5,951.9	5,941.5
Uzņēmumi	4,498.0	4,181.3
Finanšu iestādes	222.2	190.9
Valsts sektors	202.6	188.9
Kopā	10,874.7	10,502.6
no tiem aizdevumi, kas ieķīlāti kā nodrošinājums segtajām obligācijām (skatīt arī 17. pielikumu "Emitētie parāda vērtspapīri")	1,925.0	1,050.0
Aizdevumi klientiem sadalījumā pa klientu reģistrācijas valsti		
Igaunija, Latvija un Lietuva	10,685.3	10,353.7
Pārējā Eiropas Savienība	158.9	123.0
Citi	30.5	25.9
Kopā	10,874.7	10,502.6

Aizdevumi klientiem sadalījumā pa posmiem un veidiem

€m	Bruto uzskaites vērtība				Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās				Kopā
	1	2	3	Kopā	1	2	3	Kopā	
2022. gada 31. decembrī									
Hipotekārie kredīti	4,842.6	232.7	33.2	5,108.5	-10.4	-10.6	-8.0	-29.0	5,079.5
Līzings	445.1	33.2	1.5	479.8	-1.9	-1.1	-0.3	-3.3	476.5
Patēriņa un karšu aizdevumi	110.8	9.6	0.6	121.0	-0.5	-0.7	-0.2	-1.4	119.6
Citi	213.9	57.2	11.4	282.5	-1.4	-1.6	-3.2	-6.2	276.3
Privātpersonas	5,612.4	332.7	46.7	5,991.8	-14.2	-14.0	-11.7	-39.9	5,951.9
Aizdevumi	2,184.5	1,023.8	72.7	3,281.0	-8.3	-13.7	-24.4	-46.4	3,234.6
Līzings	816.2	188.4	9.1	1,013.7	-3.6	-2.9	-3.7	-10.2	1,003.5
Faktorings	224.3	35.0	4.7	264.0	-0.4	-0.2	-3.5	-4.1	259.9
Uzņēmumi	3,225.0	1,247.2	86.5	4,558.7	-12.3	-16.8	-31.6	-60.7	4,498.0
Finanšu iestādes	164.9	57.8	0.1	222.8	-0.4	-0.2	0.0	-0.6	222.2
Valsts sektors	202.7	0.0	0.1	202.8	-0.2	0.0	0.0	-0.2	202.6
Kopā	9,205.0	1,637.7	133.4	10,976.1	-27.1	-31.0	-43.3	-101.4	10,874.7
2023. gada 31. decembrī									
Hipotekārie kredīti	4,903.0	197.4	63.8	5,164.2	-11.6	-15.0	-14.3	-40.9	5,123.3
Līzings	406.8	28.1	3.3	438.2	-1.8	-1.3	-0.7	-3.8	434.4
Patēriņa un karšu aizdevumi	116.9	11.2	0.8	128.9	-0.8	-0.8	-0.3	-1.9	127.0
Citi	205.0	48.7	8.7	262.4	-1.2	-1.5	-2.9	-5.6	256.8
Privātpersonas	5,631.7	285.4	76.6	5,993.7	-15.4	-18.6	-18.2	-52.2	5,941.5
Aizdevumi	1,900.0	1,041.7	98.7	3,040.4	-5.6	-18.9	-28.0	-52.5	2,987.9
Līzings	861.4	120.0	25.2	1,006.6	-3.1	-3.3	-8.4	-14.8	991.8
Faktorings	174.1	27.3	1.5	202.9	-0.3	-0.2	-0.8	-1.3	201.6
Uzņēmumi	2,935.5	1,189.0	125.4	4,249.9	-9.0	-22.4	-37.2	-68.6	4,181.3
Finanšu iestādes	139.7	52.2	0.1	192.0	-0.1	-1.0	0.0	-1.1	190.9
Valsts sektors	189.0	0.0	0.1	189.1	-0.1	0.0	-0.1	-0.2	188.9
Kopā	8,895.9	1,526.6	202.2	10,624.7	-24.6	-42.0	-55.5	-122.1	10,502.6

Aizdevumi komercsabiedrībām sadalījumā pa posmiem un sektoriem

€m	Bruto uzskaites vērtība				Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās				Kopā
	1	2	3	Kopā	1	2	3	Kopā	
2022. gada 31. decembrī									
Darījumi ar nekustamo īpašumu	1,011.3	331.8	13.6	1,356.7	-3.8	-4.7	-1.0	-9.5	1,347.2
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība	512.5	174.5	20.8	707.8	-1.6	-1.3	-5.9	-8.8	699.0
Rūpniecība	410.4	226.0	15.9	652.3	-0.9	-2.9	-6.7	-10.5	641.8
Transports un uzglabāšana	212.4	108.9	0.8	322.1	-1.0	-1.3	-0.3	-2.6	319.5
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	285.7	58.7	4.7	349.1	-1.0	-0.9	-2.0	-3.9	345.2
Būvniecība	189.1	43.7	13.0	245.8	-1.1	-1.1	-8.4	-10.6	235.2
Administratīvie un atbalsta pakalpojumi	191.9	61.7	5.1	258.7	-1.0	-0.7	-2.5	-4.2	254.5
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	117.3	56.0	0.5	173.8	-0.8	-1.1	-0.4	-2.3	171.5
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	79.9	36.4	1.7	118.0	-0.2	-0.3	-1.6	-2.1	115.9
Citi	214.5	149.5	10.4	374.4	-0.9	-2.5	-2.8	-6.2	368.2
Kopā	3,225.0	1,247.2	86.5	4,558.7	-12.3	-16.8	-31.6	-60.7	4,498.0
2023. gada 31. decembrī									
Darījumi ar nekustamo īpašumu	963.2	316.5	7.9	1,287.6	-2.9	-5.5	-0.9	-9.3	1,278.3
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība	312.2	320.2	3.5	635.9	-0.9	-1.5	-2.2	-4.6	631.3
Rūpniecība	328.9	173.0	16.7	518.6	-0.7	-3.3	-10.8	-14.8	503.8
Transports un uzglabāšana	212.9	37.1	14.9	264.9	-0.8	-0.5	-4.2	-5.5	259.4
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	292.2	58.5	16.9	367.6	-0.7	-1.4	-6.6	-8.7	358.9
Būvniecība	157.9	84.0	11.5	253.4	-0.6	-2.8	-8.1	-11.5	241.9
Administratīvie un atbalsta pakalpojumi	240.5	57.5	1.9	299.9	-1.0	-1.3	-0.7	-3.0	296.9
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	70.3	56.7	0.6	127.6	-0.5	-2.4	-0.3	-3.2	124.4
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	173.4	13.9	1.0	188.3	-0.3	-0.1	-0.7	-1.1	187.2
Citi	184.0	71.6	50.5	306.1	-0.6	-3.6	-2.7	-6.9	299.2
Kopā	2,935.5	1,189.0	125.4	4,249.9	-9.0	-22.4	-37.2	-68.6	4,181.3
Ieguldījums finanšu nomā									
€m	Līdz 1 gadam	1-2 gadi	2-3 gadi	3-4 gadi	4-5 gadi	Vairāk par 5 gadiem	Kopā		
2022. gada 31. decembrī									
Bruto ieguldījums	509.2	418.0	306.8	240.8	152.3	15.7	1,642.8		
Nenopelnītie nākotnes finanšu ienākumi	-53.4	-40.5	-25.1	-13.5	-4.9	-0.9	-138.3		
Kopā	455.8	377.5	281.7	227.3	147.4	14.8	1,504.5		
2023. gada 31. decembrī									
Bruto ieguldījums	478.5	443.1	334.3	228.2	125.9	20.9	1,630.9		
Nenopelnītie nākotnes finanšu ienākumi	-70.1	-54.2	-32.3	-16.3	-5.5	-1.3	-179.7		
Kopā	408.4	388.9	302.0	211.9	120.4	19.6	1,451.2		

Sagaidāmie kredītzaudējumi

€m	2022	2023
Sagaidāmie kredītzaudējumi	-9.4	-23.5
Iespējamo saistību sagaidāmie kredītzaudējumi (skat. 22. pielikumu "Iespējamās saistības")	-6.7	-9.6
Kopā	-16.1	-33.1

**Aizdevumi klientiem sadalījumā pa posmiem, veidiem un riska kategorijām
(turpinās nākamajā lapā)**

€m	2022. g. 31. dec.				2023. g. 31. dec.			
	1	2	3	Kopā	1	2	3	Kopā
Privātpersonas								
Hipotekārie kredīti								
Zems risks	4,558.3	59.9	0.0	4,618.2	4,274.9	32.1	0.0	4,307.0
Vidējs risks	238.1	39.9	0.0	278.0	590.7	24.6	0.0	615.3
Augsts risks	46.2	132.9	0.0	179.1	37.4	140.7	0.0	178.1
Saistību neizpilde	0.0	0.0	33.2	33.2	0.0	0.0	63.8	63.8
Bruto uzskaites vērtība	4,842.6	232.7	33.2	5,108.5	4,903.0	197.4	63.8	5,164.2
Līzings								
Zems risks	265.4	0.3	0.0	265.7	188.0	0.0	0.0	188.0
Vidējs risks	145.4	21.9	0.0	167.3	193.4	15.1	0.0	208.5
Augsts risks	34.3	11.0	0.0	45.3	25.4	13.0	0.0	38.4
Saistību neizpilde	0.0	0.0	1.5	1.5	0.0	0.0	3.3	3.3
Bruto uzskaites vērtība	445.1	33.2	1.5	479.8	406.8	28.1	3.3	438.2
Patēriņa un karšu aizdevumi								
Zems risks	69.3	1.6	0.0	70.9	69.0	1.2	0.0	70.2
Vidējs risks	37.6	4.1	0.0	41.7	44.1	5.1	0.0	49.2
Augsts risks	3.9	3.9	0.0	7.8	3.8	4.9	0.0	8.7
Saistību neizpilde	0.0	0.0	0.6	0.6	0.0	0.0	0.8	0.8
Bruto uzskaites vērtība	110.8	9.6	0.6	121.0	116.9	11.2	0.8	128.9
Citi								
Zems risks	126.9	2.9	0.0	129.8	116.0	1.8	0.0	117.8
Vidējs risks	82.7	34.6	0.0	117.3	86.3	30.9	0.0	117.2
Augsts risks	4.3	19.7	0.0	24.0	2.7	16.0	0.0	18.7
Saistību neizpilde	0.0	0.0	11.4	11.4	0.0	0.0	8.7	8.7
Bruto uzskaites vērtība	213.9	57.2	11.4	282.5	205.0	48.7	8.7	262.4

**Aizdevumi klientiem sadalījumā pa posmiem, veidiem un riska kategorijām
(turpinājums no iepriekšējās lapas)**

€m	2022. g. 31. dec.				2023. g. 31. dec.			
	1	2	3	Kopā	1	2	3	Kopā
Uzņēmumi								
Aizdevumi								
Zems risks	1,171.9	241.2	0.0	1,413.1	752.4	197.4	0.0	949.8
Vidējs risks	1,007.8	620.1	0.2	1,628.1	1,142.6	554.0	0.0	1,696.6
Augsts risks	4.8	162.5	0.0	167.3	5.0	290.3	0.0	295.3
Saistību neizpilde	0.0	0.0	72.5	72.5	0.0	0.0	98.7	98.7
Bruto uzskaites vērtība	2,184.5	1,023.8	72.7	3,281.0	1,900.0	1,041.7	98.7	3,040.4
Līzings								
Zems risks	212.1	10.8	0.0	222.9	221.8	1.8	0.0	223.6
Vidējs risks	590.0	143.9	0.0	733.9	621.7	59.2	0.0	680.9
Augsts risks	14.1	33.7	0.0	47.8	17.9	59.0	0.0	76.9
Saistību neizpilde	0.0	0.0	9.1	9.1	0.0	0.0	25.2	25.2
Bruto uzskaites vērtība	816.2	188.4	9.1	1,013.7	861.4	120.0	25.2	1,006.6
Faktorings								
Zems risks	164.4	9.6	0.0	174.0	120.9	1.6	0.0	122.5
Vidējs risks	59.5	21.0	0.0	80.5	52.8	19.7	0.0	72.5
Augsts risks	0.4	4.4	0.0	4.8	0.4	6.0	0.0	6.4
Saistību neizpilde	0.0	0.0	4.7	4.7	0.0	0.0	1.5	1.5
Bruto uzskaites vērtība	224.3	35.0	4.7	264.0	174.1	27.3	1.5	202.9
Finanšu iestādes								
Zems risks	129.4	52.9	0.0	182.3	132.7	4.7	0.0	137.4
Vidējs risks	35.5	4.9	0.0	40.4	6.7	47.3	0.0	54.0
Augsts risks	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.2	0.0	0.5
Saistību neizpilde	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1
Bruto uzskaites vērtība	164.9	57.8	0.1	222.8	139.7	52.2	0.1	192.0
Valsts sektors								
Zems risks	202.6	0.0	0.0	202.6	189.0	0.0	0.0	189.0
Vidējs risks	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Augsts risks	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Saistību neizpilde	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1
Bruto uzskaites vērtība	202.7	0.0	0.1	202.8	189.0	0.0	0.1	189.1
Kopā								
Zems risks	6,900.3	379.2	0.0	7,279.5	6,064.7	240.6	0.0	6,305.3
Vidējs risks	2,196.7	890.4	0.2	3,087.3	2,738.3	755.9	0.0	3,494.2
Augsts risks	108.0	368.1	0.0	476.1	92.9	530.1	0.0	623.0
Saistību neizpilde	0.0	0.0	133.2	133.2	0.0	0.0	202.2	202.2
Bruto uzskaites vērtība	9,205.0	1,637.7	133.4	10,976.1	8,895.9	1,526.6	202.2	10,624.7
no kuriem POCI	0.0	13.8	3.0	16.8	0.0	6.7	1.3	8.0

Aizdevumi klientiem un uzkrājumi zaudējumiem no kredītu vērtības samazināšanās

Sagatavojot šo kustības pārskatu, *Luminor* novērtē aizdevumu posmus tikai pārskata datumā, kas tiek ņemts vērā, aprēķinot kustības starp aizdevumu posmiem. Pārklasifikācija starp posmiem tiek vērtēta pārskata perioda sākumā.

Aizdevumu klientiem un uzkrājumu kustības pārskats

€m	2022				2023			
	1	2	3	Kopā	1	2	3	Kopā
Bruto uzskaites vērtība								
Sākuma atlikums	8,452.0	1,411.0	185.6	10,048.6	9,205.0	1,637.7	133.4	10,976.1
Pārcelti uz 1. posmu	476.3	-475.0	-1.3	0.0	368.3	-367.9	-0.4	0.0
Pārcelti uz 2. posmu	-1,075.7	1,114.9	-39.2	0.0	-853.6	886.9	-33.3	0.0
Pārcelti uz 3. posmu	-83.8	-31.5	115.3	0.0	-52.8	-97.0	149.8	0.0
Izsniegti vai iegādāti	2,938.7	0.0	0.0	2,938.7	2,007.1	0.0	0.0	2,007.1
Pārtraukta atzīšana un atmaksāti	-1,502.5	-381.7	-117.1	-2,001.3	-1,778.1	-533.1	-44.5	-2,355.7
Izmaiņas	753.0	226.7	-42.3	937.4	-309.1	-111.1	71.6	-348.6
Norakstītās, atgūtās summas u.c.	0.0	0.0	-9.9	-9.9	0.0	0.0	-2.8	-2.8
Beigu atlikums	9,205.0	1,637.7	133.4	10,976.1	8,895.9	1,526.6	202.2	10,624.7
no kuriem POCl	0.0	13.8	3.0	16.8	0.0	6.7	1.3	8.0
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās								
Sākuma atlikums	-16.3	-29.0	-56.6	-101.9	-27.1	-31.0	-43.3	-101.4
Pārcelti uz 1. posmu	-10.8	10.5	0.3	0.0	-6.4	6.3	0.1	0.0
Pārcelti uz 2. posmu	4.7	-9.4	4.7	0.0	5.6	-12.1	6.5	0.0
Pārcelti uz 3. posmu	5.7	1.7	-7.4	0.0	4.5	3.2	-7.7	0.0
Izsniegti vai iegādāti	-16.4	0.0	0.0	-16.4	-13.4	0.0	0.0	-13.4
Pārtraukta atzīšana un atmaksāti	1.1	3.8	3.1	8.0	2.5	5.0	5.5	13.0
Izmaiņas SKZ pieņēmumos, posmos un citos parametros	4.9	-20.5	2.7	-12.9	9.7	-13.4	-19.4	-23.1
Vadības papildu korekcija	0.0	11.9	0.0	11.9	0.0	0.0	0.0	0.0
Izmaiņas	-10.8	-2.0	3.4	-9.4	2.5	-11.0	-15.0	-23.5
Norakstītās, atgūtās summas u.c.	0.0	0.0	9.9	9.9	0.0	0.0	2.8	2.8
Beigu atlikums	-27.1	-31.0	-43.3	-101.4	-24.6	-42.0	-55.5	-122.1
no kuriem POCl	0.0	-0.1	-0.4	-0.5	0.0	-0.1	-0.2	-0.3

Hipotekāro aizdevumu un uzkrājumu kustības pārskats sadalījumā pa posmiem

€m	2022				2023			
	1	2	3	Kopā	1	2	3	Kopā
Bruto uzskaites vērtība								
Sākuma atlikums	4,415.4	364.8	53.4	4,833.6	4,842.6	232.7	33.2	5,108.5
Pārcelti uz 1. posmu	183.1	-182.6	-0.5	0.0	71.0	-70.8	-0.2	0.0
Pārcelti uz 2. posmu	-88.2	101.5	-13.3	0.0	-90.2	94.1	-3.9	0.0
Pārcelti uz 3. posmu	-2.7	-9.1	11.8	0.0	-13.3	-31.4	44.7	0.0
Izsniegti vai iegādāti	817.5	0.0	0.0	817.5	616.7	0.0	0.0	616.7
Pārtraukta atzīšana un atmaksāti	-482.5	-41.9	-15.3	-539.7	-523.8	-27.2	-9.4	-560.4
Izmaiņas	427.2	-132.1	-17.3	277.8	60.4	-35.3	31.2	56.3
Norakstītās, atgūtās summas u.c.	0.0	0.0	-2.9	-2.9	0.0	0.0	-0.6	-0.6
Beigu atlikums	4,842.6	232.7	33.2	5,108.5	4,903.0	197.4	63.8	5,164.2
no kuriem POCI	0.0	4.2	0.8	5.0	0.0	3.5	0.9	4.4
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās								
Sākuma atlikums	-8.2	-8.2	-14.0	-30.4	-10.4	-10.6	-8.0	-29.0
Pārcelti uz 1. posmu	-2.8	2.8	0.0	0.0	-2.7	2.6	0.1	0.0
Pārcelti uz 2. posmu	0.6	-3.3	2.7	0.0	0.7	-1.3	0.6	0.0
Pārcelti uz 3. posmu	0.4	0.6	-1.0	0.0	0.6	2.4	-3.0	0.0
Izsniegti vai iegādāti	-0.9	0.0	0.0	-0.9	-1.2	0.0	0.0	-1.2
Pārtraukta atzīšana un atmaksāti	0.3	0.5	1.2	2.0	0.2	0.6	0.7	1.5
Izmaiņas SKZ pieņēmumos, posmos un citos parametros	0.2	-3.0	0.2	-2.6	1.2	-8.7	-5.3	-12.8
Vadības papildu korekcija	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Izmaiņas	-2.2	-2.4	3.1	-1.5	-1.2	-4.4	-6.9	-12.5
Norakstītās, atgūtās summas u.c.	0.0	0.0	2.9	2.9	0.0	0.0	0.6	0.6
Beigu atlikums	-10.4	-10.6	-8.0	-29.0	-11.6	-15.0	-14.3	-40.9
no kuriem POCI	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0	-0.1	-0.1	-0.2

Aizdevumu komercsabiedrībām un uzkrājumu kustības pārskats sadalījumā pa posmiem

€m	2022				2023			
	1	2	3	Kopā	1	2	3	Kopā
Bruto uzskaites vērtība								
Sākuma atlikums	1,981.7	759.5	95.9	2,837.1	2,184.5	1,023.8	72.7	3,281.0
Pārcelti uz 1. posmu	219.9	-219.9	0.0	0.0	162.9	-162.9	0.0	0.0
Pārcelti uz 2. posmu	-668.8	687.3	-18.5	0.0	-572.9	600.8	-27.9	0.0
Pārcelti uz 3. posmu	-15.7	-18.5	34.2	0.0	-12.2	-58.0	70.2	0.0
Izsniegti vai iegādāti	1,014.2	0.0	0.0	1,014.2	567.7	0.0	0.0	567.7
Pārtraukta atzīšana un atmaksāti	-346.8	-184.6	-33.4	-564.8	-430.0	-362.0	-14.5	-806.5
Izmaiņas	202.8	264.3	-17.7	449.4	-284.5	17.9	27.8	-238.8
Norakstītās, atgūtās summas u.c.	0.0	0.0	-5.5	-5.5	0.0	0.0	-1.8	-1.8
Beigu atlikums	2,184.5	1,023.8	72.7	3,281.0	1,900.0	1,041.7	98.7	3,040.4
no kuriem POCl	0.0	8.2	1.7	9.9	0.0	2.2	0.0	2.2
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās								
Sākuma atlikums	-3.1	-12.8	-31.6	-47.5	-8.3	-13.7	-24.4	-46.4
Pārcelti uz 1. posmu	-5.3	5.3	0.0	0.0	-1.7	1.7	0.0	0.0
Pārcelti uz 2. posmu	1.9	-2.5	0.6	0.0	3.2	-8.4	5.2	0.0
Pārcelti uz 3. posmu	4.0	1.1	-5.1	0.0	0.3	0.3	-0.6	0.0
Izsniegti vai iegādāti	-8.5	0.0	0.0	-8.5	-4.2	0.0	0.0	-4.2
Pārtraukta atzīšana un atmaksāti	0.3	1.3	0.4	2.0	1.2	3.5	1.4	6.1
Izmaiņas SKZ pieņēmumos, posmos un citos parametros	2.4	-14.5	5.8	-6.3	3.9	-2.3	-11.4	-9.8
Vadības papildu korekcija	0.0	8.4	0.0	8.4	0.0	0.0	0.0	0.0
Izmaiņas	-5.2	-0.9	1.7	-4.4	2.7	-5.2	-5.4	-7.9
Norakstītās, atgūtās summas u.c.	0.0	0.0	5.5	5.5	0.0	0.0	1.8	1.8
Beigu atlikums	-8.3	-13.7	-24.4	-46.4	-5.6	-18.9	-28.0	-52.5
no kuriem POCl	0.0	-0.1	-0.1	-0.2	0.0	0.0	0.0	0.0

Aizdevumi klientiem sadalījumā pa nodrošinājumu un veidiem

€m	Nenodrošinātie aizdevumi	Nodrošinātie			Kopā	Kopā
		Dzīvojamais nekustamais īpašums	Cits nekustamais īpašums	Cits nodrošinā- jums		
2022. gada 31. decembrī						
Hipotekārie kredīti	33.6	5,030.1	36.7	8.1	5,074.9	5,108.5
Līzings	42.0	0.0	0.0	437.8	437.8	479.8
Patēriņa un karšu aizdevumi	112.0	0.5	0.1	8.4	9.0	121.0
Citi	18.3	144.5	84.1	35.6	264.2	282.5
Privātpersonas	205.9	5,175.1	120.9	489.9	5,785.9	5,991.8
Aizdevumi	262.3	69.4	2,244.9	704.4	3,018.7	3,281.0
Līzings	150.2	0.0	1.6	861.9	863.5	1,013.7
Faktorings	264.0	0.0	0.0	0.0	0.0	264.0
Uzņēmumi	676.5	69.4	2,246.5	1,566.3	3,882.2	4,558.7
Finanšu iestādes	10.2	0.6	201.2	10.8	212.6	222.8
Valsts sektors	179.5	0.0	18.3	5.0	23.3	202.8
Kopā	1,072.1	5,245.1	2,586.9	2,072.0	9,904.0	10,976.1

2023. gada 31. decembrī

Hipotekārie kredīti	30.2	5,103.6	26.2	4.2	5,134.0	5,164.2
Līzings	14.5	0.0	0.0	423.7	423.7	438.2
Patēriņa un karšu aizdevumi	121.3	0.4	0.0	7.2	7.6	128.9
Citi	11.6	142.1	74.7	34.0	250.8	262.4
Privātpersonas	177.6	5,246.1	100.9	469.1	5,816.1	5,993.7
Aizdevumi	465.8	64.1	2,026.5	484.0	2,574.6	3,040.4
Līzings	61.4	0.0	0.1	945.1	945.2	1,006.6
Faktorings	202.9	0.0	0.0	0.0	0.0	202.9
Uzņēmumi	730.1	64.1	2,026.6	1,429.1	3,519.8	4,249.9
Finanšu iestādes	1.8	0.1	170.5	19.6	190.2	192.0
Valsts sektors	141.4	0.0	13.9	33.8	47.7	189.1
Kopā	1,050.9	5,310.3	2,311.9	1,951.6	9,573.8	10,624.7

3. posma aizdevumi klientiem pēc klienta veida un nodrošinājuma vērtības

€m	2022. g. 31. dec.			2023. g. 31. dec.		
	Privāt- personas	Uzņēmumi	Kopā	Privāt- personas	Uzņēmumi	Kopā
Nodrošinājums ir mazāks par aizdevuma summu	7.6	25.3	32.9	1.6	6.9	8.5
Nodrošinājums pārsniedz aizdevuma summu	39.1	61.4	100.5	75.0	118.7	193.7
Bruto uzskaites vērtība	46.7	86.7	133.4	76.6	125.6	202.2
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	-11.7	-31.6	-43.3	-18.2	-37.3	-55.5
Kopā	35.0	55.1	90.1	58.4	88.3	146.7
Ķīlas patiesā vērtība						
Nodrošinājums ir mazāks par aizdevuma summu	4.6	12.6	17.2	1.6	6.4	8.0
Nodrošinājums pārsniedz aizdevuma summu	39.0	61.1	100.1	70.4	108.4	178.8
Kopā	43.6	73.7	117.3	72.0	114.8	186.8

12. Ieguldījumi asociētajās un meitas sabiedrībās

Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās, €m	2022	2023
Sākuma atlikums	6.4	5.7
<i>Luminor</i> daļa no peļņas par gadu	1.6	1.6
Dividendes	-2.3	-1.8
Beigu atlikums	5.7	5.5

Asociētās sabiedrības, €m	2022. g. 31. dec.				2023. g. 31. dec.			
	Pašu kapitāls un rezerves	Peļņa par gadu (a)	Akciju kapitāls (%)	Uzskaites vērtība	Pašu kapitāls un rezerves	Peļņa par gadu (a)	Akciju kapitāls (%)	Uzskaites vērtība
ALD Automotive Eesti AS, Igaunijā	7.0	0.3	25.0	1.6	6.0	0.4	25.0	1.5
SIA ALD Automotive, Latvija	9.0	0.6	25.0	1.7	8.3	0.4	25.0	1.5
SIA Kredītinformācijas Birojs, Latvija	0.6	0.0	19.8	0.1	1.0	0.0	19.8	0.1
UAB ALD Automotive, Lietuva	9.1	0.7	25.0	2.3	9.2	0.8	25.0	2.4
Kopā		1.6		5.7		1.6		5.5

a. *Luminor* asociētās sabiedrības peļņas daļa

Meitas sabiedrības	Nozare	Valsts	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Luminor Liising AS	Līzings, faktoring	Igaunija	100%	100%
Luminor Līzings SIA	Līzings, faktoring	Latvija	100%	100%
Luminor Līzings Latvija SIA (a)	Līzings, faktoring	Latvija	100%	-
Luminor Līzings UAB	Līzings, faktoring	Lietuva	100%	100%
Luminor Pensions Estonia AS	Pensiju fondu pārvaldīšana	Igaunija	100%	100%
Luminor Latvijas atklātais pensiju fonds AS	Pensiju fondu pārvaldīšana	Latvija	100%	100%
Luminor Asset Management IPAS	Pensiju fondu pārvaldīšana	Latvija	100%	100%
Luminor Investīciju Valdymas UAB	Pensiju fondu pārvaldīšana	Lietuva	100%	100%
Maksekeskus AS (b)	E-komercijas maksājumi	Igaunija	99.0%	99.8%
Meitas sabiedrības likvidācijas procesā				
Promano Lat SIA	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	Latvija	100%	100%
Salvus SIA	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	Latvija	100%	100%
Intractus UAB	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	Lietuva	100%	100%

a. 2023. gadā Luminor Līzings Latvija SIA tika apvienots ar Luminor Līzings SIA

b. Skat. arī 13. pielikumu "Nemateriālie aktīvi"

13. Nemateriālie ieguldījumi

€m	2022			2023		
	Nemateriālā vērtība	Citi	Kopā	Nemateriālā vērtība	Citi	Kopā
Uzkrātā iegādes vērtība						
Sākuma atlikums	0.4	39.0	39.4	48.8	46.0	94.8
Meitas sabiedrības iegāde (a)	48.4	1.3	49.7	0.3	-	0.3
Citas iegādes	-	5.8	5.8	-	7.4	7.4
Atsavināti (b)	-	-0.1	-0.1	-	-4.2	-4.2
Beigu atlikums	48.8	46.0	94.8	49.1	49.2	98.3
Uzkrātā amortizācija un vērtības samazinājums						
Sākuma atlikums	-	-29.4	-29.4	-	-32.0	-32.0
Amortizācija	-	-2.4	-2.4	-	-4.7	-4.7
Atsavināti	-	0.1	0.1	-	0.6	0.6
Vērtības samazinājums	-	-0.3	-0.3	-6.2	-	-6.2
Beigu atlikums	-	-32.0	-32.0	-6.2	-36.1	-42.3
Uzskaites vērtība	48.8	14.0	62.8	42.9	13.1	56.0
no kuras kapitalizētas attīstības izmaksas			4.8			7.4

a. Skat. arī 12. pielikumu "Ieguldījumi asociētajās un meitas sabiedrībās".

b. Atsavinātās summas kategorijā "Citi" 2023. gadā ietver kapitalizētās programmatūras izmaksas 3.6 miljonu eiro vērtībā.

Uzņēmējdarbības apvienošanas ietvaros atzītā nemateriālā vērtība ir attiecināma galvenokārt uz Maksekesskus AS uzņēmējdarbības potenciālu. Lai noteiktu Maksekesskus lietošanas vērtību, tika izmantoti šādi pieņēmumi:

Pieņēmums	Patiesās vērtības noteikšanas pieeja	Vērtības 2022. gadā	Vērtības 2023. gadā
Ieņēmumu pieauguma rādītājs 1-5 gados	Gada izaugsmes rādītāji piecu gadu prognozes periodā pa valstīm un metodēm, pamatojoties uz līdzšinējiem rezultātiem un vadības prognozēm par tirgus attīstību.	aptuveni 16%	vidēji 22%
EBITDA pieauguma rādītājs 6-10 gados	Gada EBITDA rādītājs samazinās	vidēji 10%	vidēji 10%
Ilgtermiņa izaugsmes rādītājs	ECB prognoze 2022.-2025. gadam	2.2%	2.2%
Pirmsnodokļu diskonta likme	Konservatīva un piesardzīga aplēse, ņemot vērā WACC	11.1%	11.1%

2022. gadā mēs ieguvām kontroli pār Maksekesskus AS, iegādājoties 99 % no tās emitētā pamatkapitāla par atlīdzību naudā 53.4 miljoni eiro, ieskaitot naudas atlikumus 5.3 miljonu eiro vērtībā. 2023. gadā mēs iegādājāties papildu 0.8% no emitētā pamatkapitāla par atlīdzību naudā 0.3 miljoni eiro.

Uzņēmējdarbības apvienošanas ietvaros atzītajai nemateriālajai vērtībai tika pārbaudīts vērtības samazinājums. Pieņēmumi, kas tika izmantoti 2023. gada vērtības samazināšanās pārbaudē, tika balstīti uz finanšu plānu, ņemot vērā jaunākās prognozes un apstiprinātos budžetus. Novērtējumu pamatā ir ārējā tirgus izaugsmes prognozes un iekšējā tirgus daļas prognozes. Diskonta likme tika pārskatīta, bet tā nav mainīta. 2023. gadā veicot nemateriālās vērtības samazināšanās pārbaudi, tika noteikts vērtības samazinājums 6.2 miljonu eiro apmērā. Veicot vērtības samazināšanās pārbaudes 2022. gadā, zaudējumi no vērtības samazināšanās netika konstatēti.

Maksekesskus atgūstamā vērtība ir jutīga pret naudas plūsmas prognožu, diskonta likmju un izaugsmes tempu izmaiņām. Tādējādi ilgtermiņa pieauguma likmes izmaiņas par 1 procentpunktu radītu ietekmi aptuveni 4 miljonu eiro apmērā, ieņēmumu pieauguma likmes izmaiņas par 1 procentpunktu radītu ietekmi aptuveni 5 miljonu eiro apmērā (šo likmju samazinājums radītu papildu vērtības samazinājumu un otrādi), bet pirmsnodokļu diskonta likmes izmaiņas par 1 procentu punktu radītu ietekmi aptuveni 6 miljonu eiro apmērā (šīs likmes pieaugums radītu papildu vērtības samazinājumu un otrādi).

14. Pamatlīdzekļi

€m	2022				2023			
	Īpašums	Iekārtas	Lietošanas tiesību aktīvi	Kopā	Īpašums	Iekārtas	Lietošanas tiesību aktīvi	Kopā
Uzkrātā iegādes vērtība								
Sākuma atlikums	0.9	16.4	56.8	74.1	0.9	15.9	46.6	63.4
Iegādāti	0.0	0.3	0.5	0.8	-	3.0	1.9	4.9
Atsavināti	0.0	-0.8	-10.7	-11.5	-	-0.8	-2.4	-3.2
Beigu atlikums	0.9	15.9	46.6	63.4	0.9	18.1	46.1	65.1
Uzkrātais nolietojums								
Sākuma atlikums	-0.2	-10.6	-16.3	-27.1	-0.2	-12.6	-20.4	-33.2
Nolietojums	0.0	-2.6	-5.0	-7.6	0.0	-1.6	-4.9	-6.5
Atsavināti	0.0	0.6	0.9	1.5	-	0.8	0.8	1.6
Beigu atlikums	-0.2	-12.6	-20.4	-33.2	-0.2	-13.4	-24.5	-38.1
Uzskaites vērtība	0.7	3.3	26.2	30.2	0.7	4.7	21.6	27.0

Lielākā daļa lietošanas tiesību aktīvu ir saistīti ar centrālo biroju nomas līgumiem Igaunijā, Latvijā un Lietuvā. 2022. gadā uzrādītie lietošanas tiesību aktīvu atsavināšanas darījumi 9.8 miljoni eiro vērtībā bija saistīti ar nomas līgumu pārvērtēšanu vai grozīšanu.

Nomas saistības, €m	2022	2023
Sākuma atlikums	43.4	30.0
Jauni nomas līgumi	0.2	1.8
Nomas līgumu modifikācijas	-8.1	0.1
Līgumu izbeigšana	-0.1	-1.6
Procenti	0.6	0.6
Maksājumi	-6.0	-6.1
Beigu atlikums	30.0	24.8

Nomas saistību termiņstruktūra ir aprakstīta 25. pielikumā "Finanšu instrumentu dzēšanas termiņš".

15. Pārējie aktīvi

€m	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Maksājumi ceļā (a)	25.5	31.5
Finanšu aktīvi	25.5	31.5
Avansa maksājumi	10.5	10.8
Uzkrātie ienākumi	5.4	5.0
PVN pārmaxsa un citi nodokļi	4.3	6.8
Debitoru parādi	4.2	4.1
Atsavinātie aktīvi	1.5	0.2
Citi	4.0	5.0
Nefinanšu aktīvi	29.9	31.9
Kopā	55.4	63.4

a. Lielākā daļa maksājumu ceļā ir saistīti ar karšu darījumiem un maksājumiem, kuros norēķins veikts pēc gada beigām

16. Klientu noguldījumi

€m		2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Privātpersonas		4,791.6	4,742.7
Uzņēmumi		3,937.3	4,205.7
Finanšu iestādes		271.7	249.6
Valsts sektors		1,947.3	2,089.2
Kopā		10,947.9	11,287.2
no kuriem	Pieprasījuma noguldījumi (a)	9,614.0	8,493.4
	Termiņnoguldījumi	1,333.9	2,793.8
Sadalījumā pa klientu reģistrācijas valsti			
	Igaunija, Latvija un Lietuva	10,736.6	11,131.1
	Pārējā Eiropas Savienība	165.4	76.8
	Citi	45.9	79.3
Kopā		10,947.9	11,287.2
a. Skat. arī 20. pielikumu "Atvasinātie finanšu instrumenti"			

17. Emitētie parāda vērtspapīri

€m	Agrākais dzēšanas datums	Dzēšanas termiņš	Papildu informācija	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
€500m, 0.01%		2025. g. marts		459.3	475.3
€500m, 1.688%		2027. gada jūnijs		467.3	486.5
Segtās obligācijas				926.6	961.8
€300m, 5%	2023. gada augusts	2024. gada augusts	2023. gada jūnijā izpirkti 154.8 miljoni eiro Dzēstas 2023. gada augustā	300.4	-
€300m, 0.792%	2023. gada decembris	2024. gada decembris	2023. gada martā izpirkti 83 miljoni eiro Dzēstas 2023. gada decembrī	290.0	-
€300m, 7.25%	2025. gada janvāris	2026. gada janvāris	Emitēts 2023. gada janvārī	-	319.9
€300m, 0.539%	2025. gada septembris	2026. gada septembris		296.9	300.5
€300m, 7.75%	2026. gada jūnijs	2027. gada jūnijs	Emitēts 2023. gada jūnijā	-	316.5
Prioritārās obligācijas				887.3	936.9
Kopā				1,813.9	1,898.7
No kurām posteņu, kuru risks tiek ierobežots, patiesās vērtības izmaiņas				-94.7	-38.4
Visiem emitētiem parāda vērtspapīriem tiek piemērota risku ierobežošanas uzskaitē. Skat. arī 20. pielikumu "Atvasinātie finanšu instrumenti"					

Emitēto parāda vērtspapīru kustības pārskats

€m	2022	2023
Sākuma atlikums	1,163.6	1,813.9
Naudas plūsma no emitētiem parāda instrumentiem	796.9	598.5
Izpirkti vai dzēsti parāda vērtspapīri	-71.8	-600.0
Uzkrātie procenti	17.5	55.5
Samaksātie procenti	-10.1	-26.0
Darījuma izmaksu un diskonta amortizācija	-1.3	0.6
Riska ierobežošanas ietekme	-80.9	56.2
Beigu atlikums	1,813.9	1,898.7

18. Pārējās saistības

€m	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Maksājumi ceļā	43.2	64.3
Citi	4.3	2.4
Finanšu saistības	47.5	66.7
Uzkrātās saistības	53.9	49.1
Saņemti avansi	3.2	2.1
Pievienotās vērtības nodoklis	2.9	2.6
Pārējās nodokļu saistības	2.0	3.7
Citi	9.3	10.3
Nefinanšu saistības	71.3	67.8
Kopā	118.8	134.5

19. Uzkrājumi

€m	2022			2023		
	Iespējamās saistības	Juridiskās vai citas	Kopā	Iespējamās saistības	Juridiskās vai citas	Kopā
Sākuma atlikums	5.1	4.0	9.1	11.8	10.2	22.0
Gada laikā izveidoti uzkrājumi	9.9	8.5	18.4	8.6	1.6	10.2
Citas izmaiņas (a)	-3.2	-2.3	-5.5	1.0	-5.2	-4.2
Izmaiņas	6.7	6.2	12.9	9.6	-3.6	6.0
Beigu atlikums	11.8	10.2	22.0	21.4	6.6	28.0
no kura uzkrājumi tiesvedībām		0.2			0.1	

a. Citas izmaiņas galvenokārt veidoja pārceļšana starp posmiem, atzišanas pārtraukšana un SKZ novērtēšanas modeļa pieņemumu pārskatīšana.

Luminor vadība uzskata, ka jebkura tiesvedība, kas vēl nav pabeigta un kurai nav izveidoti uzkrājumi, neradīs būtiskus zaudējumus. Skat. arī 22. pielikumu "Iespējamās saistības"

20. Atvasinātie finanšu instrumenti

€m	2022. g. 31. dec.			2023. g. 31. dec.		
	Nosacītā vērtība	Aktīvi	Saistības	Nosacītā vērtība	Aktīvi	Saistības
Procentu mijmaiņas līgumi	3,120.3	48.8	114.1	3,861.2	78.7	56.2
Valūtas mijmaiņas līgumi	1,202.2	11.9	20.3	1,012.1	9.2	13.5
Preču mijmaiņas līgumi	230.6	60.9	59.7	67.6	4.3	4.0
Kopā	4,553.1	121.6	194.1	4,940.9	92.2	73.7

Luminor piemēro riska ierobežošanas uzskaiti emitēto parāda vērtspapīru patiesās vērtības ierobežošanai un, sākot ar 2023. gada janvāri – daļai klientu noguldījumu. Starp posteni, kura risks tiek ierobežots, un riska ierobežošanas instrumentiem pastāv ekonomiska saikne, jo procentu mijmaiņas darījumu nosacījumi atbilst fiksētas procentu likmes parādzīmes nosacījumiem. *Luminor* ir noteikta riska ierobežošanas attiecība 1:1, jo procentu mijmaiņas darījumu pamatā esošie riski ir vienlīdzīgi ierobežotā riska elementam.

Tā kā *Luminor* mērķis ir ierobežot procentu likmju risku, kas rodas no beztermiņa noguldījumu patiesās vērtības izmaiņām, daļai no klientu noguldījumiem pastāv ekonomiska saistība starp posteni, kura riski tiek ierobežoti, un riska ierobežošanas instrumentu. Patiesās vērtības riska ierobežošana būtībā samazina pret risku nodrošinātā beztermiņa noguldījumu portfeļa ilgumu, jo tiek saņemta fiksēta likme, bet maksāta mainīga likme, tādējādi padarot to mazāk jutīgu pret finanšu tirgu svārstībām. Noguldījumu riska ierobežošana tiek īstenota Bankas procentu likmju riska pārvaldības sistēmas ietvaros. *Luminor* ir izdarījis vērtējumu, ka klientu noguldījumi ir piemēroti riska ierobežošanas uzskaitē saskaņā ar 39. SGS

ES atvasināto versiju, lai gan šie noguldījumi ir izmaksājami pēc pieprasījuma un saskaņā ar parastajām SFPS prasībām to patiesā vērtība nevar būt mazāka par nominālvērtību, savukārt portfeļa riska ierobežošanas efekts tiek atzīts atbilstoši noteikto klientu noguldījumu, kas diskontēti pēc tirgus procentu likmēm, patiesās vērtības pārmaiņām paredzamajā termiņā līdz to termiņa beigām.

Lai pārbaudītu Klientu noguldījumu risku ierobežošanas efektivitāti, *Luminor* izmanto prospektīvos (regresijas analīzes) un retrospektīvos testus un salīdzina izmaiņas risku ierobežošanas instrumenta patiesajā vērtībā ar izmaiņām pret risku nodrošinātā posteņa patiesajā vērtībā, kas attiecināma uz ierobežoto risku. Efektivitātes novērtējums tiek veikts kumulatīvi. 2023. gada 31. decembrī tika skaidri noteikts, ka neefektivitāte nav būtiska. Lai pārbaudītu emitēto parāda vērtspapīru risku ierobežošanas efektivitāti, *Luminor* izmanto hipotētisko atvasināto instrumentu metodi un salīdzina izmaiņas risku ierobežošanas instrumenta patiesajā vērtībā ar izmaiņām pret risku nodrošinātā posteņa patiesajā vērtībā, kas attiecināma uz ierobežoto risku. 2022. un 2023. gada 31. decembrī tika skaidri noteikts, ka neefektivitāte nav būtiska.

Patiesās vērtības riska ierobežošanas instrumenti

Pret risku nodrošinātie posteņi un riska ierobežošanas instrumenti

€m	2022. g. 31. dec.			2023. g. 31. dec.		
	Nosacītā vērtība	Aktīvi	Saistības	Nosacītā vērtība	Aktīvi	Saistības
Klientu noguldījumi	-	-	-	875.0	18.1	0.0
Emitētie parāda vērtspapīri	1,900.0	0.2	84.6	1,900.0	32.0	40.5

Skat. arī 16. pielikumu "Klientu noguldījumi" un 17. pielikumu "Emitētie parāda vērtspapīri".

Riska ierobežošanas instrumenti (procentu likmju mijmaiņas darījumi) un pret risku nodrošinātie posteņi, nominālā vērtība, €m

Riska ierobežošanas instrumenti un saņemšanas kupons	Spēkā stāšanās datums	Atmaksas termiņš	Kupona likme	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
3.845%	2023. gada jūnijs	2024. gada jūnijs	3m EURIBOR	-	100.0
3.796%	2023. gada jūnijs	2024. gada septembris	3m EURIBOR	-	100.0
3.75%	2023. gada jūnijs	2024. gada decembris	3m EURIBOR	-	100.0
3.145%	2023. gada janvāris	2025. gada jūnijs	3m EURIBOR	-	300.0
3.562%	2023. g. marts	2026. gada jūnijs	6m EURIBOR	-	200.0
3.258%	2023. gada jūnijs	2027. gada decembris	6m EURIBOR	-	75.0
Pieprasījuma noguldījumi (pēc NMD modeļa)				-	875.0
€500m, 0.01%	2020. g. marts	2025. g. marts	6m EURIBOR +0.289%	500.0	500.0
€500m, 1.688%	2022. g. maijs	2027. gada jūnijs	3m EURIBOR +0.3395%	500.0	500.0
Segtās obligācijas				1,000.0	1,000.0
€300m, 5%	2022. gada augusts	2023. gada augusts	3m EURIBOR +3.725%	300.0	-
€300m, 0.792%	2020. gada decembris	2023. gada decembris	6m EURIBOR +1.2888%	300.0	-
€300m, 7,25%	2023. gada janvāris	2025. gada janvāris	3m EURIBOR +3.9455%	-	300.0
€300m, 0,539%	2022. gada oktobris	2025. gada septembris	3m EURIBOR -2.323%	300.0	300.0
€300m, 7,75%	2023. gada jūnijs	2026. gada jūnijs	6m EURIBOR + 4.40%	-	300.0
Prioritārās obligācijas				900.0	900.0

Patiesās vērtības riska ierobežošanas instrumentu neefektivitāte

€m	2022. g. 31. dec.			2023. g. 31. dec.		
	Izmaiņas riska ierobežošanas instrumentu patiesajā vērtībā	Izmaiņas pret risku nodrošināto posteņu vērtībā	Atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā	Izmaiņas riska ierobežošanas instrumentu patiesajā vērtībā	Izmaiņas pret risku nodrošināto posteņu vērtībā	Atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā
Klientu noguldījumi	0.0	0.0	0.0	7.1	-6.9	0.2
Emitētie parāda vērtspapīri	-86.0	86.0	0.0	48.5	-53.3	-4.8

Kopā	-86.0	86.0	0.0	55.6	-60.2	-4.6
-------------	--------------	-------------	------------	-------------	--------------	-------------

21. Ienākuma nodoklis

€m	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Par pārskata gadu aprēķinātais ienākuma nodoklis	-20.3	-26.1
LR Uzņēmumu ienākuma nodoklis	0.0	-15.8
Lietuvas banku nodoklis	0.0	-30.1
Nodokļa korekcija par iepriekšējiem gadiem	-1.2	-2.9
Atliktā nodokļa izmaiņas	3.8	-3.6
Kopā	-17.7	-78.5
Peļņa pirms nodokļiem	142.4	273.2
Nodoklis pēc piemērojamās likmes	-15.9	-47.1
Lietuvas banku nodoklis	0.0	-30.1
Neatskaitāmo izdevumu ietekme	-2.6	-2.8
Neapliekamo ienākumu ietekme	2.0	2.1
Citas korekcijas	0.0	2.3
Nodokļa korekcija par iepriekšējiem gadiem	-1.2	-2.9
Kopā	-17.7	-78.5
Efektīvā nodokļa likme	12%	29%
Atliktā nodokļa aktīvi		
Sākuma atlikums	8.7	12.5
Uz nākamajiem periodiem pārnesamie nodokļu zaudējumi	0.2	-1.7
Citas atliktā nodokļa pagaidu izmaiņas	3.6	-1.9
Beigu atlikums	12.5	8.9
Nodokļu saistības		
LR Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	15.8
Lietuvas banku nodoklis	-	9.3
Citi uzņēmumu ienākuma nodokļa izdevumi	10.0	10.8
Kopā	10.0	35.9

Spēkā esošās nodokļu likmes un Lietuvas banku nodokļa aprēķina metodoloģija ir aprakstīta 1. pielikumā "Būtiska informācija par grāmatvedības politiku". Uzkrātajiem nodokļu zaudējumiem ir atzīts atliktā nodokļa aktīvs. Saskaņā ar *Luminor* prognozēm būs pieejama pietiekoša apjoma apliekama peļņa, pret kuru varēs izmantot šo atliktā nodokļa aktīvu.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis (UIN) Latvijā

No 2024. gada 1. janvāra ir spēkā grozījumi LR Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā. Ar grozījumiem ir ieviesta ikgadēja obligāta UIN piemaksa kredītiestādēm un patēriņa kredītišķēšanas pakalpojumu sniedzējiem 20% apmērā no iepriekšējā gada peļņas pēc nodokļu nomaksas. Pirmais UIN piemaksas maksājums jāveic 2024. gadā, pamatojoties uz 2023. gada peļņu. UIN piemaksas maksājumi tiks samazināti par UIN summu, kas samaksāta par taksācijas gadā jau sadalīto peļņu. Uzkrājumi obligātam UIN piemaksas maksājumam tika atzīti 2023. gadā.

Lietuvas banku nodoklis

No 2023. gada 16. maija Lietuvas valdība ievieša pagaidu nodokli atsevišķiem banku ienākumiem, kas gūti to jurisdikcijā („Likums par pagaidu solidaritātes iemaksām”). Nodokļa likme ir 60% no neto procentu ienākumiem, kas gūti 2023. un 2024. gadā no aizdevumiem klientiem, kuri izsniegti līdz 2022. gada 31. decembrim, un kas par vairāk nekā 50% pārsniedz iepriekšējo četru finanšu gadu vidējos neto procentu ienākumus. Nodoklis būs spēkā līdz 2025. gada 17. jūnijam.

22. Iespējamās saistības

€m	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Saistības par neizsniegtiem aizdevumiem	1,528.4	1,081.1
Izpildes garantijas	256.1	320.9
Izsniegtas finanšu garantijas	3.7	4.2
Citi	492.4	649.6
Kopā	2,280.6	2,055.8

Sadalījumā pa riska kategorijām un posmiem

€m	2022. g. 31. dec.				2023. g. 31. dec.			
	1	2	3	Kopā	1	2	3	Kopā
Zems risks	908.6	256.9	0.1	1,165.6	633.3	68.7	0.0	702.0
Vidējs risks	681.7	311.6	1.0	994.3	924.0	229.6	0.0	1,153.6
Augsts risks	23.7	73.6	0.0	97.3	19.3	140.8	0.0	160.1
Saistību neizpilde	1.1	0.0	22.3	23.4	0.0	0.0	40.1	40.1
Kopā	1,615.1	642.1	23.4	2,280.6	1,576.6	439.1	40.1	2,055.8
Uzkrājumi	-4.1	-2.0	-5.7	-11.8	-1.8	-1.9	-17.7	-21.4
Kopā neto uzkrājumi	1,611.0	640.1	17.7	2,268.8	1,574.8	437.2	22.4	2,034.4

Izmaiņas uzkrājumos

€m	2022				2023			
	1	2	3	Kopā	1	2	3	Kopā
Sākuma atlikums	-2.0	-2.3	-0.8	-5.1	-4.1	-2.0	-5.7	-11.8
Gada laikā izveidoti uzkrājumi	-9.9	0.0	0.0	-9.9	-8.6	0.0	0.0	-8.6
Atzīšanas pārtraukšana un citas izmaiņas	7.8	0.3	-4.9	3.2	10.9	0.1	-12.0	-1.0
Izmaiņas	-2.1	0.3	-4.9	-6.7	2.3	0.1	-12.0	-9.6
Beigu atlikums	-4.1	-2.0	-5.7	-11.8	-1.8	-1.9	-17.7	-21.4

Pieaugumu 3. posma riska darījumos, kā arī uzkrājumos, ir sekmējusi galvenokārt viena riska darījuma pārklassificēšana. Atzīšanas pārtraukšana un citas izmaiņas galvenokārt veidoja pārceļšana starp posmiem, atzīšanas pārtraukšana un SKZ novērtēšanas modeļa pieņemumu pārskatīšana Skat. arī 19. pielikumu "Uzkrājumi"

23. Maksimālā kredītriska ekspozīcija

€m	Papildu informācija	Piezīmes	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Nauda un prasības pret centrālajām bankām	Tiek veikts SKZ izvērtējums	9	2,178.1	3,184.9
Prasības pret citām kredītiestādēm	Tiek veikts SKZ izvērtējums		123.4	56.2
Parāda vērtspapīri	Tiek veikts SKZ izvērtējums	10	1,053.3	1,298.0
Parāda vērtspapīri	Netiek veikts SKZ izvērtējums	10	236.5	193.8
Aizdevumi klientiem	Tiek veikts SKZ izvērtējums	11	10,874.7	10,502.6
Atvasinātie finanšu instrumenti	Netiek veikts SKZ izvērtējums	20	121.6	92.2
Bilancē uzrādītie aktīvi			14,587.6	15,327.7
Iespējamās saistības	Tiek veikts SKZ izvērtējums	22	2,280.6	2,055.8
Kopā			16,868.2	17,383.5

Maksimālā kredītriska ekspozīcija bilancē uzrādītiem aktīviem ir finanšu aktīvu neto summa, bet iespējamām saistībām – saistību summa pirms kredītriska mazināšanas. Tādiem posteņiem kā “Nauda un prasības pret centrālajām bankām” un “Prasības pret citām kredītiestādēm” ir zems kredītrisks un nebūtiski sagaidāmie kredītaudējumi, un tāpēc tie tiek klasificēti kā “1. posma” aktīvi. Skat. arī 2. pielikumu “Risku vadības pamatprincipi”.

24. Finanšu instrumentu patiesā vērtība

€m	Novērtējums pēc 9. SFPS	Patiesā vērtība				Uzskaites vērtība
		1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā	
2022. gada 31. decembrī						
Nauda un prasības pret centrālajām bankām	AC	127.4	2,050.7	0.0	2,178.1	2,178.1
Prasības pret citām kredītiestādēm	AC	0.0	123.4	0.0	123.4	123.4
Parāda vērtspapīri	AC	943.4	9.7	0.0	953.1	1,050.6
Parāda vērtspapīri	FVTPLD	200.0	0.0	0.0	200.0	200.0
Parāda vērtspapīri	FVTPLM	32.0	1.0	3.5	36.5	36.5
Parāda vērtspapīri	FVTOCI	0.0	2.7	0.0	2.7	2.7
Aizdevumi klientiem	AC	0.0	0.0	11,149.4	11,149.4	10,874.7
Atvasinātie finanšu instrumenti	FVTPLM	0.0	118.5	3.1	121.6	121.6
Kapitāla instrumenti	FVTPLM	0.0	2.0	0.0	2.0	2.0
Kapitāla instrumenti	FVTOCI	0.0	0.0	0.5	0.5	0.5
Citi	AC	0.0	25.5	0.0	25.5	25.5
Aktīvi kopā		1,302.8	2,333.5	11,156.5	14,792.8	14,615.6
Saistības pret kredītiestādēm	AC	0.0	36.6	0.0	36.6	36.6
Klientu noguldījumi	AC	0.0	9,614.0	1,333.9	10,947.9	10,947.9
Emitētie parāda vērtspapīri	AC	0.0	1,772.5	0.0	1,772.5	1,813.9
Atvasinātie finanšu instrumenti	FVTPLM	0.0	194.1	0.0	194.1	194.1
Citi	AC	0.0	47.5	0.0	47.5	47.5
Saistības kopā		0.0	11,664.7	1,333.9	12,998.6	13,040.0
2023. gada 31. decembrī						
Nauda un prasības pret centrālajām bankām	AC	105.4	3,079.5	0.0	3,184.9	3,184.9
Prasības pret citām kredītiestādēm	AC	0.0	56.2	0.0	56.2	56.2
Parāda vērtspapīri	AC	1,212.8	9.7	11.3	1,233.8	1,295.3
Parāda vērtspapīri	FVTPLD	175.4	0.0	0.0	175.4	175.4
Parāda vērtspapīri	FVTPLM	13.4	0.5	4.5	18.4	18.4
Parāda vērtspapīri	FVTOCI	0.0	2.7	0.0	2.7	2.7
Aizdevumi klientiem	AC	0.0	0.0	10,692.4	10,692.4	10,502.6
Atvasinātie finanšu instrumenti	FVTPLM	0.0	90.5	1.7	92.2	92.2
Kapitāla instrumenti	FVTPLM	0.0	2.4	0.0	2.4	2.4
Kapitāla instrumenti	FVTOCI	0.0	0.0	0.5	0.5	0.5
Citi	AC	0.0	31.5	0.0	31.5	31.5
Aktīvi kopā		1,507.0	3,273.0	10,710.4	15,490.4	15,362.1
Saistības pret kredītiestādēm	AC	0.0	224.3	0.0	224.3	224.3
Klientu noguldījumi	AC	0.0	8,493.4	2,788.3	11,281.7	11,287.2
Emitētie parāda vērtspapīri	AC	0.0	1,856.6	0.0	1,856.6	1,898.7
Atvasinātie finanšu instrumenti	FVTPLM	0.0	73.7	0.0	73.7	73.7
Citi	AC	0.0	66.7	0.0	66.7	66.7
Saistības kopā		0.0	10,714.7	2,788.3	13,503.0	13,550.6

Izmaiņas 3. līmeņa parāda vērtspapīros

€m	2022	2023
Sākuma atlikums	6.9	3.5
Atsavināti	-4.0	0.0
Pārcelti uz 3. posmu	0.0	11.1
Nerealizētā peļņa par pārskata perioda beigās turētiem aktīviem	0.6	1.2
Beigu atlikums	3.5	15.8

25. Finanšu instrumentu dzēšanas termiņš

€m	1 mēnesis	2-3 mēneši	4-12 mēneši	2-5 gadi	>5 gadi	Kopā
2022. gada 31. decembrī						
Nauda un prasības pret centrālajām bankām	2,178.1	0.0	0.0	0.0	0.0	2,178.1
Prasības pret citām kredītiestādēm	120.9	0.0	0.0	2.5	0.0	123.4
Parāda vērtspapīri	3.7	32.4	40.2	732.9	480.6	1,289.8
Aizdevumi klientiem	408.1	362.3	1,656.7	4,371.9	4,075.7	10,874.7
Atvasinātie finanšu instrumenti	8.7	12.5	49.2	39.7	11.5	121.6
Kapitāla instrumenti	2.5	0.0	0.0	0.0	0.0	2.5
Citi	25.5	0.0	0.0	0.0	0.0	25.5
Kopā finanšu aktīvi	2,747.5	407.2	1,746.1	5,147.0	4,567.8	14,615.6
Kopā finanšu saistības	10,115.1	442.8	1,095.8	1,398.8	17.5	13,070.0
Neto finanšu aktīvi (-saistības)	-7,367.6	-35.6	650.3	3,748.2	4,550.3	1,545.6
Iespējamās saistības	2,280.6	0.0	0.0	0.0	0.0	2,280.6
Likviditātes starpība	-9,648.2	-35.6	650.3	3,748.2	4,550.3	-735.0
2023. gada 31. decembrī						
Nauda un prasības pret centrālajām bankām	3,184.9	0.0	0.0	0.0	0.0	3,184.9
Prasības pret citām kredītiestādēm	56.2	0.0	0.0	0.0	0.0	56.2
Parāda vērtspapīri	12.6	17.9	182.1	907.5	371.7	1,491.8
Aizdevumi klientiem	334.9	357.6	1,403.5	4,207.8	4,198.8	10,502.6
Atvasinātie finanšu instrumenti	3.3	3.2	12.8	66.2	6.7	92.2
Kapitāla instrumenti	2.9	0.0	0.0	0.0	0.0	2.9
Citi	31.5	0.0	0.0	0.0	0.0	31.5
Kopā finanšu aktīvi	3,626.3	378.7	1,598.4	5,181.5	4,577.2	15,362.1
Kopā finanšu saistības	9,232.5	688.6	1,516.8	2,125.5	12.0	13,575.4
Neto finanšu aktīvi (-saistības)	-5,606.2	-309.9	81.6	3,056.0	4,565.2	1,786.7
Iespējamās saistības	2,055.8	0.0	0.0	0.0	0.0	2,055.8
Likviditātes starpība	-7,662.0	-309.9	81.6	3,056.0	4,565.2	-269.1

Bilancē uzrādītas uzskaites vērtības, iespējamās saistības ir nominālās saistības. Likviditātes starpību līdz 1 mēnesim nosaka pieprasījuma noguldījumi. Šie noguldījumi vēsturiski ir bijuši stabili. Likviditātes starpību līdz 3 mēnesim nosaka īstermiņa noguldījumi. Šie noguldījumi ir īstermiņa pieprasījuma noguldījumi, kas vēsturiski ir bijuši stabili. Skat. arī 2. pielikumu "Risku vadības pamatprincipi".

Saistības
€m

	Līgumiskās nediskontētās naudas plūsmas					Kopā	Diskont a ietekme	Uzskaites vērtība
	1 mēnesis	2-3 mēneši	4-12 mēneši	2-5 gadi	>5 gadi			
2022. gada 31. decembrī								
Saistības pret kredītiestādēm	36.2	0.0	0.5	0.0	0.0	36.7	-0.1	36.6
Klientu noguldījumi	10,025.0	444.6	466.4	54.3	5.1	10,995.4	-47.5	10,947.9
Emitētie parāda vērtspapīri	0.0	0.1	628.6	1,637.2	0.0	2,265.9	-452.0	1,813.9
Atvasinātie finanšu instrumenti (skat. arī tabulu turpmāk)	10.7	13.1	58.7	102.9	5.4	190.8	3.3	194.1
Nomas saistības	0.5	1.0	4.4	18.6	7.2	31.7	-1.7	30.0
Citi	47.5	0.0	0.0	0.0	0.0	47.5	0.0	47.5
Iespējamās saistības	2,280.6	0.0	0.0	0.0	0.0	2,280.6	0.0	2,280.6
Kopā	12,400.5	458.8	1,158.6	1,813.0	17.7	15,848.6	-498.0	15,350.6

2023. gada 31. decembrī

Saistības pret kredītiestādēm	108.2	1.8	4.4	135.0	0.0	249.4	-25.1	224.3
Klientu noguldījumi	9,033.1	681.8	1,517.2	92.2	5.4	11,329.7	-42.5	11,287.2
Emitētie parāda vērtspapīri	22.7	0.1	38.8	2,035.1	0.0	2,096.7	-198.0	1,898.7
Atvasinātie finanšu instrumenti (skat. arī tabulu turpmāk)	6.4	10.5	3.2	48.2	3.2	71.5	2.2	73.7
Nomas saistības	0.5	1.0	4.5	16.8	4.0	26.8	-2.0	24.8
Citi	66.7	0.0	0.0	0.0	0.0	66.7	0.0	66.7
Iespējamās saistības	2,055.8	0.0	0.0	0.0	0.0	2,055.8	0.0	2,055.8
Kopā	11,293.4	695.2	1,568.1	2,327.3	12.6	15,896.6	-265.4	15,631.2

no kuriem atvasinātie finanšu instrumenti
€m

	1 mēnesis	2-3 mēneši	4-12 mēneši	2-5 gadi	>5 gadi	Kopā
2022. gada 31. decembrī						
Ienākošā plūsma	-222.6	-126.2	-143.7	-164.3	0.0	-656.8
Izejošā plūsma	226.8	130.9	147.9	168.2	0.0	673.8
Bruto norēķinu atvasināti instrumenti	4.2	4.7	4.2	3.9	0.0	17.0
Neto norēķinu atvasinātie instrumenti	6.5	8.4	54.5	99.0	5.4	173.8
Kopā	10.7	13.1	58.7	102.9	5.4	190.8
2023. gada 31. decembrī						
Ienākošā plūsma	-239.8	-107.3	-215.3	-0.2	0.0	-562.6
Izejošā plūsma	244.2	109.5	220.0	0.1	0.0	573.8
Bruto norēķinu atvasināti instrumenti	4.4	2.2	4.7	-0.1	0.0	11.2
Neto norēķinu atvasinātie instrumenti	2.0	8.3	-1.5	48.3	3.2	60.3
Kopā	6.4	10.5	3.2	48.2	3.2	71.5

26. Finanšu instrumentu ieskaits

€m	Bruto summas	Ieskaits	Neto summas	Ieskaita līgumi	Naudas nodrošinājums	Neto vērtība
2022. gada 31. decembrī						
Aizdevumi klientiem	1,925.0	0.0	1,925.0	-926.6	0.0	998.4
Atvasinātie finanšu instrumenti	121.6	0.0	121.6	-0.5	-10.9	110.2
Aktīvi kopā	2,046.6	0.0	2,046.6	-927.1	-10.9	1,108.6
Emitētie parāda vērtspapīri	926.6	0.0	926.6	-926.6	0.0	0.0
Atvasinātie finanšu instrumenti	194.1	0.0	194.1	-0.5	-35.4	158.2
Saistības kopā	1,120.7	0.0	1,120.7	-927.1	-35.4	158.2
2023. gada 31. decembrī						
Aizdevumi klientiem	1,050.0	0.0	1,050.0	-961.8	0.0	88.2
Atvasinātie finanšu instrumenti	92.2	0.0	92.2	-0.1	-75.1	17.0
Aktīvi kopā	1,142.2	0.0	1,142.2	-961.9	-75.1	105.2
Emitētie parāda vērtspapīri	961.8	0.0	961.8	-961.8	0.0	0.0
Atvasinātie finanšu instrumenti	73.7	0.0	73.7	-0.1	-8.6	65.0
Saistības kopā	1,035.5	0.0	1,035.5	-961.9	-8.6	65.0

Summas, kas uzrādītas posteņos "Ieskaita līgumi" un "Naudas nodrošinājums", ir noteiktas ieskaita jumta līgumos un līdzīgās vienošanās, kas finanšu stāvokļa pārskatā nav savstarpēji ieskaitītas. Iekļāto skaidras naudas nodrošinājumu (uzrādīts aktīvos) un saņemto skaidras naudas nodrošinājumu (uzrādīts pasīvos) iekļauj posteņos "Prasības pret citām kredītiestādēm" un "Saistības pret kredītiestādēm", un tie attiecas uz atvasināto instrumentu pozīcijām.

27. Klientu segmenti

€m	2022				2023			
	Privāt- personas	Komerc- sabiedrības	Citi	Kopā	Privāt- personas	Komerc- sabiedrības	Citi	Kopā
Neto procentu un tamlīdzīgi ienākumi	134.2	177.8	-11.2	300.8	280.4	247.7	13.9	542.0
Neto komisijas naudas ienākumi	53.0	26.3	1.0	80.3	54.7	30.6	-0.7	84.6
Neto pārējie pamatdarbības ienākumi	7.1	16.9	-13.3	10.7	6.0	15.6	-2.0	19.6
Pamatdarbības ienākumi kopā	194.3	221.0	-23.5	391.8	341.1	293.9	11.2	646.2
Administratīvie izdevumi kopā (a)	-146.1	-81.0	-6.2	-233.3	-205.2	-125.2	-9.5	-339.9
Peļņa pirms kredītzaudējumiem un nodokļiem	48.2	140.0	-29.7	158.5	135.9	168.7	1.7	306.3
Sagaidāmie kredītzaudējumi	1.2	-16.7	-0.6	-16.1	-12.5	-21.2	0.6	-33.1
Peļņa (-zaudējumi) pirms nodokļiem	49.4	123.3	-30.3	142.4	123.4	147.5	2.3	273.2
no kuriem komisijas naudas ienākumi								
Kartes	32.8	6.1	-0.3	38.6	31.2	12.3	0.0	43.5
Kredītprodukti	0.4	6.9	0.0	7.3	0.5	6.1	0.1	6.7
Ikdienas bankas sniegto pakalpojumu plāni	17.1	0.4	0.1	17.6	18.9	0.5	0.0	19.4
Noguldījumu produkti un naudas pārvaldība	8.8	7.5	0.2	16.5	7.4	6.7	0.2	14.3
Apdrošināšana	3.0	0.5	0.0	3.5	3.1	0.7	0.0	3.8
Ieguldījumi	2.1	1.6	1.3	5.0	2.7	2.3	0.7	5.7
Pensijas	8.7	0.2	0.0	8.9	8.9	0.0	0.0	8.9
Tirdzniecības finansēšana	0.1	9.6	0.1	9.8	0.1	10.9	0.4	11.4
Citi	0.4	0.4	2.3	3.1	0.4	0.6	0.1	1.1
Kopā	73.4	33.2	3.7	110.3	73.2	40.1	1.5	114.8

Atlikumi darījumos ar klientiem

€m	2022. g. 31. dec.				2023. g. 31. dec.			
	Privāt- personas	Komerc- sabiedrības	Citi	Kopā	Privāt- personas	Komerc- sabiedrības	Citi	Kopā
Aizdevumi klientiem	5,667.1	5,205.9	1.7	10,874.7	5,700.1	4,799.2	3.3	10,502.6
Klientu noguldījumi	6,066.2	4,788.2	93.5	10,947.9	5,916.7	5,286.2	84.3	11,287.2

- a. 2023. gadā klientu segments "Citi" kopējo administratīvie izdevumu sastāvā ietver 6.2 miljonus eiro zaudējumus no vērtības samazināšanās un 3.2 miljonus eiro neto zaudējumus no finanšu aktīvu atzišanas pārtraukšanas.

28. Saistītās puses

€m	2022			2023		
	Būtiska ietekme	Augstākā vadība	ALD Automotive	Būtiska ietekme	Augstākā vadība	ALD Automotive
Neto procentu ienākumi	-50.3	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.3
Neto komisijas naudas ienākumi	-0.2	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0
Neto peļņa no patiesajā vērtībā uzskaitītiem finanšu instrumentiem	73.5	0.0	0.0	-7.4	0.0	0.0
Personāla izdevumi	0.0	-1.6	0.0	0.0	-1.6	0.0
Citi administratīvie izdevumi	0.0	0.0	0.0	-0.7	0.0	0.0
Pārējie ienākumi un izdevumi	-0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0
Kopā	22.9	-1.6	0.0	-8.4	-1.6	0.3

€m	2022. g. 31. dec.			2023. g. 31. dec.		
	Būtiska ietekme	Augstākā vadība	ALD Automotive	Būtiska ietekme	Augstākā vadība	ALD Automotive
Aktīvi						
Prasības pret citām kredītiestādēm	2.2	0.0	0.0	1.2	0.0	0.0
Aizdevumi klientiem	0.0	0.1	13.5	0.0	0.1	11.9
Atvasinātie finanšu instrumenti	28.3	0.0	0.0	17.5	0.0	0.0
Citi	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	31.9	0.1	13.5	18.7	0.1	11.9
Saistības						
Saistības pret kredītiestādēm	4.0	0.0	0.0	18.9	0.0	0.0
Klientu noguldījumi	0.0	1.5	0.3	0.0	0.7	0.7
Atvasinātie finanšu instrumenti	30.8	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0
Uzkrājumi	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0
Kopā	34.8	1.5	0.3	20.5	0.9	0.7

Parastās uzņēmējdarbības gaitā mēs veicam banku darījumus ar saistītajām pusēm. 2022. gada 31. decembrī un 2023. gada 31. decembrī nav saistīto pušu parādi, kas klasificēti 3. posmā. 2023. gadā Luminor Holding netika izmaksātas dividendes (2022: 90.0 miljoni eiro). Saistītās puses ir:

Būtiska ietekme

2023. gadā vienīgā puse ar būtisku ietekmi ir *DNB Bank*. Peļņas vai zaudējumu posteņu un bilances pozīciju izmaiņas lielā mērā nosaka atvasinātie finanšu instrumenti un ar tiem saistītās naudas nodrošinājuma pozīcijas ar attiecīgajām pusēm. 2022. gada 1. septembrī *Nordea* pārdeva atlikušo līdzdalības daļu *Luminor Holding*, un no tā brīža *Nordea* vairs nav uzskatāma par saistīto pusi. Tabulā uzrādītie peļņas vai zaudējumu aprēķina un bilances posteņi ietver darījumus ar *Nordea* līdz akciju pārdošanas datumam.

Augstākā vadība

Darba attiecību pārtraukšanas gadījumā Valdes locekļiem un citiem augstākās vadības darbiniekiem ir jāievēro līdz pat 12 mēnešu ilgs ierobežojums ieņemt amatu konkurējošā struktūrā (non-compete restriction). Papildus uz risku koriģētai mainīgajai atlīdzībai, kas balstīta uz rezultātu sasniegšanu, nekādas citas īstermiņa vai ilgtermiņa atlīdzības netiek piemērotas.

Asociētās sabiedrības

ALD Automotive ietver trīs uzņēmumus – pa vienam Igaunijā, Latvijā un Lietuvā.

29. Informācija par valstīm

€m	2022				2023			
	Igaunija	Latvija	Lietuva	Kopā	Igaunija	Latvija	Lietuva	Kopā
Procentu un tamlīdzīgi ienākumi	75.2	98.8	154.0	328.0	168.8	209.2	362.2	740.2
Komisijas naudas ienākumi	16.8	32.5	61.0	110.3	18.2	34.1	62.5	114.8
Ienākumi (a)	92.0	131.3	215.0	438.3	187.0	243.3	424.7	855.0
Peļņa pirms nodokļiem (b)	5.6	55.6	81.2	142.4	13.2	83.7	176.3	273.2
Izslēgts	-57.8	20.0	37.8	0.0	-154.2	49.7	104.5	0.0
Ienākuma nodoklis	0.0	0.4	17.3	17.7	1.7	15.9	60.9	78.5
Darbinieku skaits (pilna laika ekvivalents)	557	845	950	2,352	580	908	1,003	2,491
Atlikumi darījumos ar klientiem, €m	2022. g. 31. dec.				2023. g. 31. dec.			
	Igaunija	Latvija	Lietuva	Kopā	Igaunija	Latvija	Lietuva	Kopā
Aizdevumi klientiem	2,459.4	2,970.6	5,444.7	10,874.7	2,391.1	2,863.2	5,248.3	10,502.6
Klientu noguldījumi	1,409.7	3,051.7	6,486.5	10,947.9	1,237.0	3,043.8	7,006.4	11,287.2

b. Procentu un tamlīdzīgu ienākumu un Komisijas naudas ienākumu summa pēc Grupas uzņēmumu savstarpējo darījumu izslēgšanas.

c. Neietver dividenžu ienākumus Grupas ietvaros

Šādas informācijas sniegšana ir pieprasīta ES Kapitāla prasību direktīvas IV (CRD IV) 89. pantā, kas ieviests Igaunijas kredītiestāžu likuma 92. pantā. Valsts atbalsts nav saņemts.

30. Notikumi pēc pārskata gada beigu datuma

Ar grozījumiem Latvijas "Patērētāju tiesību aizsardzības likumā" Latvijas valdība 2024. gada 1. janvārī ievieša pagaidu nodokli kredītu sniedzējiem 2% apmērā no to hipotekāro kredītu portfeļa 2023. gada 31. oktobrī. Nodoklis, kas maksājams reizi ceturksnī, būs spēkā vienu gadu, un mēs lēšam, ka 2024. gadā mūsu izmaksas būs 27.7 miljoni eiro. Pirmo maksājumu 6.9 miljonu eiro apmērā mēs veicām 2024. gada janvārī.

31. Luminor Bank AS atsevišķie finanšu pārskati

Mātes sabiedrības nekonsolidētie atsevišķie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Igaunijas Republikas Grāmatvedības likumu, un tie nav Luminor Bank AS atsevišķie finanšu pārskati saskaņā ar 27. SGS "Atsevišķie finanšu pārskati".

PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS

€m	2022	2023
Procentu ienākumi saskaņā ar efektīvās procentu likmes metodi	297.0	715.5
Pārējie tamlīdzīgie ienākumi	1.4	0.9
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	-27.3	-198.6
Neto procentu un tamlīdzīgi ienākumi	271.1	517.8
Komisijas naudas ienākumi	92.1	95.8
Komisijas naudas izdevumi	-25.8	-26.1
Neto komisijas naudas ienākumi	66.3	69.7
Neto peļņa no patiesajā vērtībā uzskaitītiem finanšu instrumentiem	18.1	15.9
Neto peļņa no darījumiem ārvalstu valūtās	6.8	18.6
Pārējie pamatdarbības izdevumi, neto	-4.6	-5.5
Saņemtās dividendes	13.4	9.1
Neto pārējie pamatdarbības ienākumi	33.7	38.1
Pamatdarbības ienākumi kopā	371.1	625.6
Personāla izdevumi	-105.1	-124.4
Citi administratīvie izdevumi	-110.1	-185.1
Nolietojums, amortizācija un vērtības samazinājums	-9.4	-16.0
Neto zaudējumi no nefinanšu aktīvu atzīšanas pārtraukšanas	-	-3.2
Administratīvie izdevumi kopā	-224.6	-328.7
Peļņa pirms kredītzaudējumiem un nodokļiem	146.5	296.9
Sagaidāmie kredītzaudējumi	-13.5	-30.4
Peļņa pirms nodokļiem	133.0	266.5
LR Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	-15.4
Lietuvas banku nodoklis	-	-30.1
Citi uzņēmumu ienākuma nodokļa izdevumi	-16.0	-31.6
Uzņēmumu ienākuma nodoklis kopā	-16.0	-77.1
Pārskata perioda peļņa	117.0	189.4
Visaptverošie ienākumi kopā	117.0	189.4

FINANŠU STĀVOKĻA PĀRSKATS

€m	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Aktīvi		
Nauda un prasības pret centrālajām bankām	2,178.1	3,184.9
Prasības pret citām kredītiestādēm	119.1	55.1
Parāda vērtspapīri	1,289.8	1,491.8
Aizdevumi klientiem	10,799.5	10,432.2
Atvasinātie finanšu instrumenti	121.6	92.2
Kapitāla instrumenti	0.5	0.5
Ieguldījumi meitas sabiedrībās	251.1	245.4
Nemateriālie ieguldījumi	11.2	9.4
Pamatlīdzekļi	29.0	26.0
Atliktā nodokļa aktīvi	12.4	8.9
Pārējie aktīvi	45.2	56.6
Kopā	14,857.5	15,603.0
Saistības		
Saistības pret kredītiestādēm	36.6	224.3
Klientu noguldījumi	11,114.8	11,464.5
Procentu likmju riska ierobežošanas posteņu izmaiņu patiesā vērtība	0.0	6.9
Emitētie parāda vērtspapīri	1,813.9	1,898.7
Atvasinātie finanšu instrumenti	194.1	73.7
Nodokļu saistības	9.6	35.6
Nomas saistības	29.1	24.7
Pārējās saistības	102.7	122.5
Uzkrājumi	21.8	27.9
Kopā	13,322.6	13,878.8
Akcionāru pašu kapitāls		
Akciju kapitāls	34.9	34.9
Akciju emisijas uzcenojums	1,412.2	1,412.2
Nesadalītā peļņa	84.2	273.6
Pārējās rezerves	3.6	3.5
Kopā	1,534.9	1,724.2
Kopā saistības un pašu kapitāls	14,857.5	15,603.0

PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS

€m	Akciju kapitāls	Akciju emisijas uzcenojums	Nesadalītā peļņa	Pārējās rezerves	Kopā
2021. gada 31. decembrī	34.9	1,412.2	57.2	3.8	1,508.1
Pārskata perioda peļņa	-	-	117.0	-	117.0
Kopā visaptverošie ienākumi	-	-	117.0	-	117.0
Citi	-	-	-	-0.2	-0.2
Dividendes	-	-	-90.0	-	-90.0
2022. gada 31. decembrī	34.9	1,412.2	84.2	3.6	1,534.9
2022. gada 31. decembrī	34.9	1,412.2	84.2	3.6	1,534.9
Pārskata perioda peļņa	-	-	189.4	-	189.4
Visaptverošie ienākumi kopā	-	-	189.4	-	189.4
Citi	-	-	-	-0.1	-0.1
Dividendes	-	-	-	-	-
2023. gada 31. decembrī	34.9	1,412.2	273.6	3.5	1,724.2

€m	2022. g. 31. dec.	2023. g. 31. dec.
Mātes sabiedrības pašu kapitāls	1,534.9	1,724.2
Meitas sabiedrību vērtība mātes sabiedrības nekonsolidētajā finanšu stāvokļa pārskatā	-251.1	-245.4
Meitas sabiedrību vērtība pēc pašu kapitāla metodes	298.8	299.0
Kopā	1,582.6	1,777.8

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

€m	2022	2023
Peļņa pirms nodokļiem	133.0	266.5
Korekcijas:		
Sagaidāmie kredītaudējumi	13.5	30.4
Nolietojums un amortizācija	9.4	16.0
Nefinanšu aktīvu atzīšanas pārtraukšana	0.0	3.2
Citi posteņi	-0.1	-0.1
Procentu un tamlīdzīgi ienākumi	-298.4	-716.4
Procentu izdevumi un tamlīdzīgi izdevumi	27.3	198.6
Dividenžu ienākumi	-13.4	-9.1
Norakstīti ieguldījumi meitas sabiedrībās	29.1	0.0
Izmaiņas apgrozāmajā kapitālā/ saistībās:		
Izsniegto aizdevumu pieaugums (-) / samazinājums (+)	-967.3	359.3
Parāda vērtspapīru pieaugums (-) / samazinājums (+)	-676.2	-200.5
Pārējo aktīvu pieaugums (-) / samazinājums (+)	-91.8	80.7
Klientu noguldījumu pieaugums (+) / samazinājums (-)	622.8	320.5
Citu saistību pieaugums (+) / samazinājums (-)	71.5	142.9
Saņemtie procenti	281.0	665.5
Samaksātie procenti	-17.5	-136.6
Samaksātie ienākuma nodokļi	-7.5	-47.6
Naudas plūsma no pamatdarbības	-884.6	973.3
Maksājums par meitas sabiedrību iegādi	-53.4	-0.3
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde	-5.7	-6.6
Ienākumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas	0.1	0.1
Saņemtās dividendes	13.4	9.1
Naudas plūsma ieguldījumu darbības rezultātā	-45.6	2.3
Emitētie parāda vērtspapīri	796.9	598.5
Izpirkti vai dzēsti parāda vērtspapīri	-71.8	-600.0
Nomas pamatsummas maksājumi	-5.5	-5.5
Izmaksātas dividendes	-90.0	0.0
Finansēšanas darbības naudas plūsma	629.6	-7.0
Naudas un tās ekvivalentu neto pieaugums (+) vai samazinājums (-)	-300.6	968.6
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā	2,447.2	2,146.7
Ārvalstu valūtas pozīciju pārvērtēšanas ietekme uz naudu un tās ekvivalentiem	0.1	0.1
Naudas un tās ekvivalentu neto pieaugums vai samazinājums	-300.6	968.6
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās	2,146.7	3,115.4
Nauda un tās ekvivalenti		
Naudas atlikums kasē	127.4	105.4
Atlikumi centrālajās bankās, atskaitot obligātās rezerves	1,938.1	2,963.7
Prasības pret citām kredītiestādēm ar atlikušo termiņu līdz trīs mēnešiem, atskaitot naudas nodrošinājumu (a)	81.2	46.3
Kopā	2,146.7	3,115.4
a. Prasību pret citām kredītiestādēm naudas nodrošinājuma vērtība	35.4	8.6

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

Luminor Bank AS akcionāram

ZIŅOJUMS PAR KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU REVĪZIJU

MŪSU ATZINUMS

Mūsaprāt, konsolidētie finanšu pārskati, visos būtiskajos aspektos, patiesi atspoguļo Luminor Bank AS ("Banka") un tās meitas sabiedrību (kopā "Koncerns") konsolidēto finanšu stāvokli 2023. gada 31. decembrī un par to konsolidētajiem darbības finanšu rezultātiem un konsolidētajām naudas plūsmām par gadu, kas noslēdzās 2023. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Mūsu atzinums atbilst mūsu 2024. gada 20. februāra papildus ziņojumam Revīzijas komitejai.

Ko mēs esam revidējuši

Koncerna konsolidētie finanšu pārskati ietver:

- konsolidēto peļņas vai zaudējumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2023. gada 31. decembrī;
- konsolidēto finanšu stāvokļa pārskatu 2023. gada 31. decembrī;
- konsolidēto kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2023. gada 31. decembrī;
- konsolidēto naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2023. gada 31. decembrī; kā arī
- konsolidēto finanšu pārskatu pielikumus, kas ietver nozīmīgus grāmatvedības uzskaites principus un citu skaidrojošo informāciju.

ATZINUMA PAMATOJUMS

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā Revidenta atbildība par konsolidēto finanšu pārskatu revīziju.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Neatkarība

Mēs esam neatkarīgi no Koncerna saskaņā ar Starptautisko Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksu (ieskaitot starptautiskos neatkarības standartus), kuru izdevusi Starptautiskā grāmatvežu ētikas standartu padome (SGĒSP kodekss). Mēs esam izpildījuši mūsu citus ētikas pienākumus saskaņā ar SGĒSP kodeksu.

Balstoties uz mūsu zināšanām un pārlicību, mēs paziņojam, ka ar revīziju nesaistītie pakalpojumi, kurus mēs esam snieguši Bankai un tās mātes un meitu sabiedrībām, ir saskaņā ar Igaunijas Republikā spēkā esošajiem likumiem un citiem normatīvajiem aktiem un ka mēs neesam snieguši ar revīziju nesaistītos pakalpojumus, kas ir aizliegti saskaņā ar Igaunijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likuma § 591 pantu.

Laika periodā no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim Bankai un tās mātes un meitu sabiedrībām sniegtie ar revīziju nesaistītie pakalpojumi ir uzrādīti konsolidēto finanšu pārskatu 8. pielikumā.

Galvenais revīzijas jautājums

Aizdevumu klientiem vērtības samazinājums

(Skatīt 1. pielikumu "Būtiska informācija par grāmatvedības politiku", 2. pielikumu "Risku vadības pamatprincipi" un 11. pielikumu "Aizdevumi klientiem")

2023. gada 31. decembrī aizdevumu klientiem neto uzskaites vērtība sastādīja EUR 10,502.6 miljonus un ar tiem saistīto sagaidāmo kredītzaudējumu uzkrājumu summa sastādīja EUR 122.1 miljonus. 2023. gadā Koncerns atzina uzkrājumus klientu aizdevumu sagaidāmajiem kredītzaudējumiem EUR 33.1 miljonu apmērā.

Mēs pievēršam uzmanību šai jomai, jo 9. SFPS (IFRS 9) "Finanšu instrumenti" 3 pakāpju paredzamo kredītzaudējumu (PKZ) modeļa piemērošana prasa, lai vadība izmantotu sarežģītus modeļus un subjektīvus spriedumus, lai novērtētu paredzamo kredītzaudējumu atzīšanas laiku un apmēru. Galvenās jomas, kuras ietver būtiskas vadības aplēses un modelēšanu iekļauj:

- būtiska kredītriska palielinājuma kritēriju novērtēšana un kredītu iekļaušana 1., 2. vai 3. PKZ posmā;
- uzskaites interpretācija un modelēšanas pieņēmumi, kas tiek izmantoti, lai veidotu PKZ aprēķināšanas modeli;
- paredzamo kredītzaudējumu (PKZ) modeļa galveno parametru modelēšana un aprēķināšana, tostarp saistību nepildīšanas varbūtība (PD), saistību nepildīšanas zaudējumi (LGD), un saistību nepildīšanas riskam pakļautā summa (EAD);
- makroekonomisko rādītāju noteikšanu un uz nākotni vērstas informācijas iekļaušanu paredzamo kredītzaudējumu (PKZ) modelī;
- iepriekš minēto rādītāju novērtēšana attiecībā uz atbilstošu nākotnes periodu ar trīs dažādiem scenārijiem (bāzes, optimistiskais un pesimistiskais), kā arī šo scenāriju iestāšanās varbūtības noteikšana; kā arī
- 3. posma individuālo paredzamo kredītzaudējumu (PKZ) novērtēšana, saskaņā ar pamata scenāriju un risku scenāriju, kā arī šo scenāriju iestāšanās varbūtības noteikšana.

Kādas revīzijas procedūras mēs veicām attiecībā uz galvenajiem revīzijas jautājumu

Mēs izvērtējam vai Koncerna uzskaites politikas un metodoloģija attiecībā uz SKZ no izsniegtajiem aizdevumiem atbilst 9. SFPS.

Mēs izvērtējam kontroļu attiecībā uz atbilstošiem kredītu datiem un SKZ aprēķiniem būtību un to darbības efektivitāti, tai skaitā:

- izmantoto IT sistēmu un IT vides vispārējās kontroles;
- IT sistēmu kontroles attiecībā uz aizdevumu atlikumiem un atmaksas kavējuma informāciju;
- automatizēto aizdevumu posmu noteikšanu (ieskaitot kritēriju piemērošanu būtiska kredītriska pieauguma noteikšanai un saistību neizpildes definīcijai),
- automatizēto kolektīvo PKZ aprēķināšanu 1., 2. un 3. posma aizdevumiem;
- klientu reitingu apstiprināšanu un pārskatīšanu;
- nodrošinājumu vērtības noteikšanu un pareizības pārskatīšanu un atjaunošanu aizdevuma sistēmās, kas kalpo kā ievades dati PKZ modelī;
- apstiprinātas klientu analīzes esamība pirms aizdevuma izmaksas;
- posma būtisko (PKZ) individuālo kredītzaudējumu novērtēšanu un apstiprināšanu.

Uz izlases pamata, mēs veicām detalizētas revīzijas procedūras, attiecībā uz:

- PKZ aprēķina sistēmās izmantotās informācijas pilnīgumu un precizitāti;
- PKZ aprēķina sistēmā izmantotās informācijas un datu atbilstību 9. SFPS prasībām;
- spēkā esošu nodrošinājuma līguma esamību;
- LGD aprēķina precizitāti, kas kalpo kā daļa no ievades datiem PKZ modelī, un
- posma būtisko (PKZ) individuālo aizdevumu pilnīgumu un attiecīgo aizdevumu PKZ aprēķinus.

Mēs esam novērtējuši vadības būtiskāko pieņēmumu, uz kuriem ir balstīti svarīgākie PKZ modeļa aprēķini, pamatotību, piemēram, piemēroto scenāriju varbūtība, laika momenta PD un LGD novērtējums, svarīgākās makroekonomiskās prognozes un reizinātāji, ko izmanto katram scenārijam.

Kā mēs noteicām Koncerna revīzijas apjomu

Mēs noteicām revīzijas apjomu, lai iegūtu pietiekamus revīzijas pierādījumus mūsu revidenta ziņojuma sniegšanai par konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā. Nosakot revīzijas apjomu, mēs ņemām vērā Koncerna struktūru, grāmatvedības uzskaites procesus un kontroles, un nozari, kurā Koncerns darbojas.

Koncerns iekļauj vairākus uzņēmumus, kas darbojas Igaunijā, Latvijā un Lietuvā, tai skaitā Bankas filiāles Latvijā un Igaunijā (vairāk informācijas par Koncerna struktūru skatīt konsolidēto finanšu pārskatu 12. pielikumā). Pamatojoties uz mūsu risku un būtiskuma novērtējumu, mēs noteicām, kuriem uzņēmumiem ir jāpiemēro pilna apjoma revīzija, ņemot vērā katra uzņēmuma relatīvo nozīmīgumu Koncerna ietvaros un kopējo segumu katrā no būtiskajām konsolidēto finanšu pārskata pozīcijām. PwC Igaunija, vai citi PwC tīkla uzņēmumi, balstoties uz PwC Igaunijas izsniegtajām instrukcijām par citu Koncerna uzņēmumu revīziju, veica pilna apjoma revīziju attiecībā uz praktiski visiem Koncerna konsolidētajiem aktīviem un ienākumiem.

Gadījumos kad darbu veica komponentu revidenti, mēs noteicām mūsu iesaistīšanās līmeni, tādā veidā lai mēs varētu secināt, vai veicot attiecīgo komponentu revīzijas procedūras tika iegūti pietiekami un atbilstoši revīzijas pierādījumi mūsu revidenta ziņojuma sniegšanai par Koncerna konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā. Koncerna līmenī mēs pārbaudījām arī konsolidācijas procesu un veicām atsevišķas atlikušo atlikumu revīzijas procedūras, lai pārliecinātos, ka tika iegūti pietiekami un atbilstoši revīzijas pierādījumi mūsu revidenta ziņojuma sniegšanai par Koncerna konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā.

ZIŅOŠANA PAR CITU INFORMĀCIJU, TAI SKAITĀ VADĪBAS

Valde ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija ietver sekojošas sadaļas: Ievads, Vadības ziņojums, Izmantotie termini un Papildus informācija (bet tā neietver finanšu pārskatus un mūsu revidenta ziņojumu par tiem).

Mūsu atzinums par konsolidētajiem finanšu pārskatiem neattiecas uz citu informāciju, tai skaitā Vadības ziņojumu.

Saistībā ar konsolidēto finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar augstāk norādīto citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no konsolidēto finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Attiecībā uz Valdības ziņojumu mēs arī veicām procedūras atbilstoši Revīzijas Pakalpojumu Likumu. Šīs procedūras ietver izvērtējumu par to, vai Vadības ziņojumā sniegtā informācija neatšķiras, visos būtiskajos aspektos, no konsolidētajiem finanšu pārskatiem un vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Igaunijas Grāmatvedības Likumu.

Pamatojoties uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti konsolidētie finanšu pārskati, sniegtā informācija, visos būtiskajos aspektos, atbilst konsolidētajiem finanšu pārskatiem,
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Igaunijas Grāmatvedības likuma prasībām.

Papildus tam, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās zināšanas un izpratni par Koncerna un tās darbības vidi, mums ir pienākums ziņot, ja mēs esam konstatējuši būtiskas neatbilstības Vadības ziņojumā un citā informācijā, ko mēs esam saņēmuši pirms šī revidenta ziņojuma datuma. Mūsu uzmanības lokā nav nonācis nekas, par ko šai sakarā būtu jāziņo.

VALDES UN PERSONU, KURĀM UZTICĒTA PĀRVALDĪBA, ATBILDĪBA PAR KONSOLIDĒTAJEM FINANŠU PĀRSKATIEM

Valde ir atbildīga par šo konsolidēto finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu saskaņā ar Eiropas Savienībā pieņemtajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, sagatavošanu un par tādu iekšējo kontroli, kādu Valde uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu konsolidēto finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus, Valdes pienākums ir izvērtēt Koncerna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības atbilstoši skaidrot apstākļus saistībā ar Koncerna spēju turpināt darbību un piemērot darbības turpināšanas principu, ja vien Valde neplāno likvidēt Koncernu, vai pārtraukt tās darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas Koncerna likvidēšanai vai darbības pārtraukšanai.

Personas, kurām uzticēta pārvaldība, ir atbildīgas par Koncerna konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanas pārraudzību.

REVIDENTA ATBILDĪBA PAR KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU REVĪZIJU

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka konsolidētie finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidenta ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti paredzēt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem konsolidētajiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- Identificējam un izvērtējam riskus, ka konsolidētajos finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas krāpšanas rezultātā radušās būtiskas neatbilstības, ir augstāks, nekā kļūdu izraisītām būtiskām neatbilstībām, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, nepatiesi uzrādītu informāciju vai iekšējās kontroles pārkāpumus.
- Iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Koncerna iekšējās kontroles efektivitāti.
- Izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās Valdes uzrādītās informācijas pamatotību.
- Izdarām secinājumu par Valdes piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Koncerna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidenta ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Koncerns savu darbību var pārtraukt.
- Izvērtējam vispārēju konsolidēto finanšu pārskatu izklāstu, struktūru un saturu, ieskaitot pielikumā atklāto informāciju, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.
- Iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Koncernā iekļauto sabiedrību finanšu informāciju vai uzņēmējdarbību ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidētajiem finanšu pārskatiem. Mēs esam atbildīgi par Koncerna revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs joprojām esam pilnībā atbildīgi par mūsu revīzijas atzinumu.

Mēs ziņojam personām, kurām uzticēta pārvaldība, tostarp par plānoto revīzijas apjomu un laiku un par svarīgiem revīzijas novērojumiem, ieskaitot būtiskus iekšējās kontroles trūkumus, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

Personām, kurām uzticēta pārvaldība, mēs arī sniedzam paziņojumu par to, ka mēs esam izpildījuši saistošās ētikas prasības attiecībā uz neatkarību, un sniedzam informāciju par visām attiecībām un citiem apstākļiem, kurus varētu pamatoti uzskatīt par tādiem, kas varētu ietekmēt mūsu neatkarību, un, ja nepieciešams, par pasākumiem šādas ietekmes izslēgšanai vai piemērotajiem ietekmes ierobežošanas pasākumiem.

No visiem jautājumiem, par kuriem esam ziņojuši personām, kurām uzticēta pārvaldība, nosakām tos jautājumus, kurus uzskatām par visbūtiskākajiem finanšu pārskatu revīzijai šajā pārskata periodā un kas tādēļ uzskatāmi par galvenajiem revīzijas jautājumiem. Mēs izklāstām šos jautājumus revidenta ziņojumā, izņemot, ja tiesību aktos liegts publiskot šādu informāciju, kā arī izņemot tos ļoti retos gadījumus, kad uzskatām, ka attiecīgais jautājums nav uzrādāms mūsu ziņojumā, jo ir pamatoti paredzams, ka sabiedrības interešu ieguvums no šādas informācijas publiskošanas neatsvērtu tās izpaušanas dēļ radušās negatīvās sekas.

ZIŅOJUMS PAR CITĀM NORMATĪVO AKTU PRASĪBĀM

Iecelšana un mūsu iesaistes periods

Mēs pirmo reizi tikām iecelti par Luminor Bank AS revidentiem 2018. gada 31. maijā, attiecībā uz finanšu gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, un kopējais mūsu nepārtrauktas iesaistes periods revīzijas veikšanā ir seši gadi. Saskaņā ar Igaunijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likuma un Regulas (EU) No 537/2014, mūsu iecelšanas par Luminor Bank AS revidentiem periods var tikt pagarināts līdz finanšu gadam, kas noslēgsies 2027. gada 31. decembrī, un pēc jaunā iepirkuma procesa – līdz finanšu gadam, kas noslēgsies 2037. gada 31. decembrī.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu

Atbildīgais zvērinātais revidents, sertifikāta Nr.325

2024. gada 20. februārī

Tallina, Igaunija

Oksana Popova

Revidenta sertifikāts Nr.633

AS PricewaterhouseCoopers

Tatari 1, 10116 Tallina, Igaunija. Licences Nr. 6. Reģ. Nr. 10142876.

PEĻNAS SADALES PIEDĀVĀJUMS

€m	2022	2023
Nesadalītās peļņas atlikums gada sākumā	97.9	132.7
Pārskata perioda neto peļņa	124.7	194.7
Perioda laikā izmaksātas dividendes	-90.0	-
Citi	0.1	0.1
Nesadalītās peļņas atlikums gada beigās	132.7	327.5
Piedāvātas dividendes	-	-
Nesadalītās peļņas atlikums gada beigās pēc piedāvāto dividenžu izmaksas	132.7	327.5

VALDES LOCEKĻU PARAKSTI

Luminor Bank AS valde ir apstiprinājusi vadības ziņojumu un gada pārskatu par 2023. gadu. Gada pārskats sastāv no konsolidētā peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskata, konsolidētā finanšu stāvokļa pārskata, konsolidētā pašu kapitāla izmaiņu pārskata, konsolidētā naudas plūsmu pārskata, konsolidētā finanšu pārskata pielikumiem, peļņas sadales piedāvājuma un neatkarīga revidenta ziņojuma. Luminor Bank AS Padome ir izskatījusi šo gada pārskatu un apstiprinājusi to iesniegšanai Akcionāru pilnsapulcē.

2024. gada 20. februārī

Peters Boseks (Peter Bosek)
Priekšsēdētājs

Ossi Leikola

Djego Biondo (Diego Biondo)

Marija Moisa (Mari Mõis)

Palle Nordahls (Palle Nordahl)

Kerli Vares

PAPILDU INFORMĀCIJA

Terminu un saīsinājumu skaidrojums

AC

Amortizētā iegādes vērtība

1. līmeņa kapitāla rādītājs

Normatīvām korekcijām pakļautais kapitāls izteikts kā procentuāla daļa no kopējās riska darījumu vērtības

Uzņēmumi

Komerccabiedrības, finanšu un valsts sektors

Korporatīvo klientu apkalpošana

Korporatīvo klientu apkalpošanas segments iekļauj biznesa klientus, kuriem ir nozīmēts atbildīgais attiecību menedžeris un visi līzinga klienti, kuriem nav klienta statuss bankas pakalpojumu jomā

Izmaksu/ienākumu attiecība

Kopējie administratīvie izdevumi procentos no kopējiem pamatdarbības ienākumiem

FVTOCI

Patiesā vērtība ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos

FVTPLD

Klasificēts patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

FVTPLM

Obligāti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Kapitāla attiecība pret aizņēmumiem

1. līmeņa kapitāls izteikts kā procentuāla daļa no kopējiem aktīviem un ārpusbilances posteņiem, uz kuriem attiecas normatīvās prasības

LCR – Likviditātes seguma rādītājs

Augstas kvalitātes likvīdu aktīvu vērtība izteikta kā procentuāla daļa no aplēstās neto likviditātes aizplūdes turpmāko 30 kalendāro dienu laikā

NIM – Neto procentu uzcelojums

Neto procentu un tamlīdzīgi ienākumi izteikti kā procentuālā daļa no vidējiem procentus pelnošiem aktīviem – vidējie sākuma un beigu atlikumi tādiem posteņiem kā Nauda un prasības pret centrālajām bankām, Prasības pret citām kredītiestādēm, Parāda vērtspapīri un Aizdevumi klientiem

NSFR – Neto stabilā finansējuma rādītājs

Pieejamais stabilais finansējums izteikts kā procentuāla daļa no turpmākā gada laikā nepieciešamā stabilā finansējuma

Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars

3. posmā klasificēto aizdevumu bruto uzskaites vērtība izteikta kā procentuāla daļa no visu aizdevumu bruto uzskaites vērtības

Privātpersonu apkalpošana

Privātpersonu segments apkalpo privātpersonas un mazus uzņēmumus

Kapitāla atdeve

Pārskata perioda peļņa (anualizēta) izteikta kā procentuāla daļa no vidējā kapitāla attiecīgajā periodā Vidējo pašu kapitāla apmēru aprēķina, izmantojot perioda sākuma un beigu atlikumus

POCI aizdevumi

legādātie vai iniciētie aizdevumi ar samazinātu kredītvērtību

Informācija par *Luminor*

Reģistrācijas valsts
Igaunijas Republika

Komercreģistra numurs
11315936

Pamatdarbība
Kredītiestāde

Tālrunis
+372 628 3300

E-pasts
info@luminor.ee

SWIFT/BIC
RIKOE22

Bilances datums
2023. gada 31. decembrī

Pārskata periods
2023. gada 1. janvāris līdz 31. decembris

Ziņošanas valūta
eiro

Kontaktinformācija

Medijiem:
Ivi Heldna
ivi.heldna@luminorgroup.com
+372 5231 192

Investoriem:
Nick Turnor
nick.turnor@luminorgroup.com
+372 5306 7820

Finanšu kalendārs 2024. gadam

Datums	Ziņojums
2024. gada 02. maijā	Starpperioda pārskats par 2024. gada 1. ceturksni
2024. gada 08. augustā	Starpperioda pārskats par 2024. gada 2. ceturksni
2024. gada 31. oktobrī	Starpperioda pārskats par 2024. gada 3. ceturksni
2025. gada 30. janvārī	Starpperioda pārskats par 2024. gada 4. ceturksni
2025. gada 20. februārī	2024. gada pārskats

Foto attēls uz vāka un gada pārskatā: Attēls no kampaņas, kuras ietvaros tika prezentēts produkts "Phone Point of Sale". Šis 2023. gada septembrī ieviestais produkts ļauj tirgotājiem saņemt maksājumus, izmantojot Android viedtālruni lietotni, nevis lielus un neērtus tirdzniecības vietu termināļus.

Luminor

Luminor Bank AS
Liivalaia 45
10145 Tallina
Igaunija
www.luminor.ee